

ماهنامه علمی، تحلیلی و خبری
سال چهارم - شماره چهل و هفتم
آذر ماه ۱۳۹۹
قیمت: ۲۵۰۰۰ تومان

Jahane Madan

جهان‌مदन

WWW.JAHANEMADAN.COM

با صدور حکمی از سوی وزیر صمت، جعفری جانشین غریب‌پور شد

اولویت‌های سکائدار جدید ایمیدرو

MIDDLE EAST
MINES & MINERAL INDUSTRIES
DEVELOPMENT HOLDING Co.

www.midhco.com

هلدينك گروه صنعتي سديد

گروه صنعتي سديد

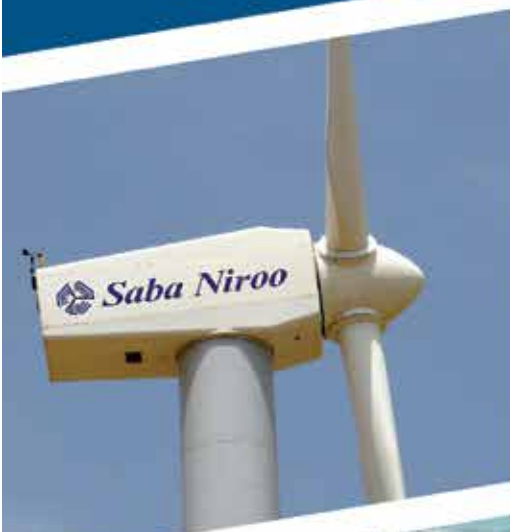
تاسيس ۱۳۴۲

Sadid Industrial Group

پيشرو در «جھش توليد»

با نماد بورسي «وسديد»

www.sadid.ir

آدرس: تهران، ضلع شمالي بلوار ميرداماد، بعد از پمپ بنزين، پلاک ۱۸۵

نمبر : ۲۶۴.۱۳۹۵

کد پستی: ۱۹۱۹۹۱۳۸۸۸

تلفن: ۲۲۲۶۹۹۹۲-۶

ايميل: info@sadid.ir

راستاد احمد لرحمن لرام جهان معدن

Jahane Madan

ماهنامه علمی، تحلیلی و خبری
شماره چهل و هفتم / آذرماه ۱۳۹۹

رئیس شورای سیاست گذاری و علمی:

مسلم دریه

صاحب امتیاز و مدیر مسئول:

نعمت اله شهبازی

مشاور مدیر مسئول:

نوید رضا احمدی

شورای مشورتی:

دکتر بهمن آرمان، عزیزاله عساری، شهناز نوایی، سعید صمدی
هوشنگ اسدی، مهدی رحمانپور، شهرام هاشمی

دبیر تحریریه:

معصومه صالحی

تحریریه:

میلاد اسماعیلی شوشتری، پریسا پورطاهریان، سحر خوشنویس،
علیرضا کرمی

امور هنری و گرافیک:

کاوه رحیمی

ویراستار:

ماهر مهرولی

امور مالی:

حمیدرضا درخشان

نشانی:

تهران، میدان هفت تیر، خیابان قائم مقام، کوچه سام - پلاک.

تلفن: ۸۸۲۹۲۲۲ - ۸۶۰۷۳۶۶۲

پست الکترونیک: jahanemadmonthly@gmail.com

وب سایت: www.jahanemadan.com

چاپ: خاتم نو

ناظر چاپ: حسین دشتی

اخبار معدن و صنایع معدنی را در سایت «جهان معدن» بخوانید

فعالان بخش معدن و صنایع معدنی می توانند اخبار مهم مرتبط با واحد متبوع خود را برای درج در سایت خبری جهان معدن ارسال کنند. علاقمندان می توانند اخبار و گزارش های خود را به آدرس تلگرامی jahanemadmonthly@ارسال و در صورت لزوم برای کسب اطلاعات بیشتر با شماره تلفن ۰۲۱۸۶۰۷۳۶۶۲ تماس بگیرند. آدرس سایت خبری جهان معدن WWW.JAHANEMADAN.COM است.

وزیر اقتصاد و دارایی تشریح کرد:

زیر و بم
بورس

۱۴

زرندی معاون طرح و برنامه وزارت صمت اعلام کرد:

شفافیت در آمار بخش
صنعت و معدن

مدیرعامل شرکت مس تشریح کرد:

بازدهی ۲۵۹ درصدی سهام مس
از ابتدای سال جاری تاکنون

۴۲

۲۲

بازوی پژوهشی مجلس ضمن بررسی «طرح توسعه و تولید پایدار زنجیره فولاد» اعلام کرد:

نسخه درمانی برای بازار فولاد

۲۴

در آخرین نشست شورای گفت و گوی دولت
و بخش خصوصی مطرح شد:

رونمایی از کارنامه سه دهه
خصوصی سازی

۳۰

مهندس توکلی رئیس تولید کارخانه
گندله سازی مجتمع فولاد خراسان:

آسیاب دوم واحد گندله سازی
به مدار تولید بازگشت

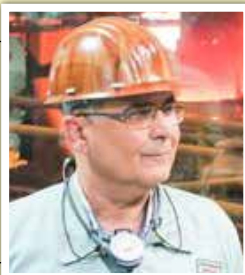
۴۹

مهندس ارزانی مدیرعامل فولاد هرمزگان اعلام کرد:

کسب رکوردهای جدید در
فولاد هرمزگان

۴۷

وزیر صمت، رییس جدید ایمیدرو را منصوب کرد
اولویت‌های سکاندار
جدید ایمیدرو

۶

وزیر صمت بیان کرد:
موافق قیمت دستوری
در فولاد نیستم

۱۰

تکریم و معارفه معاون وزیر و رئیس هیات عامل ایمیدرو برگزار شد

تحولات معدن و صنایع معدنی
طی دو سال اخیر

بانک جهانی برای سال ۱۴۰۰ پیش‌بینی کرد:
کمک صنعت به رونق اقتصاد ایران

۲۷

۸

موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی بررسی کرد:

ابهامات بودجه صمت در ۱۴۰۰

۲۸

غفوری مدیر عامل مجتمع فولاد خراسان:
رکورد تامین ماهانه کنسانتره
سنگ آهن در فولاد خراسان
شکسته شد

۴۸

تولید ریل زبانه سوزن در ذوب آهن اصفهان در
جهت خودکفایی صنعت ریلی کشور

۴۶

طالبی مطرح کرد:

سیاست‌های فولاد خوزستان
در جهت مدیریت بهای
تمام شده کم‌هزینه و پایدار

۵۰

معاون تکنولوژی فولاد مبارکه اصفهان اعلام کرد:

هوشمندسازی جهانی
فولاد مبارکه
تا ۱۴۰۴

۴۴

نعمت‌اله شهبازی

مدیرمسئول

ایمیدرو؛

سازمان توسعه محور

پس از انتصاب وزیر جدید صنعت، معدن و تجارت شاهد تغییراتی در این وزارتخانه بودیم که یکی از مهمترین آنها مربوط به سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو) بود که تا پیش از این دکتر خداداد غریب پور به مدت ۲ سال سکندار این سازمان بود و توانست توفیقات و دستاوردهای چشمگیری برای بخش معدن و صنایع معدنی به ارمغان آورد که قابل تقدیر و تحسین می باشد. انتخاب مهندس جعفری به عنوان رئیس جدید ایمیدرو نیز موجب امیدواری به تداوم حفظ و ارتقاء جایگاه این سازمان توسعه ای در بخش معدن و صنایع معدنی گردید. مهندس جعفری پیش از این مدیرعامل شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران (ایمپاسکو) و عضو هیات عامل ایمیدرو بود.

وی سابقه نزدیک به سه دهه فعالیت در عرصه‌های مختلف وزارت صنعت، معدن و تجارت را دارد که در دولت دهم مسوولیت معاون امور معادن و صنایع معدنی را برعهده داشته است. لذا با توجه به اهمیت این تغییر و جایگاه و نقش توسعه‌ای ایمیدرو چند نکته را یادآور می شویم: ۱- بدون تردید امروز یکی از اصول اساسی و نکات کلیدی در مسیر رشد و توسعه اقتصادی جوامع، توجه به پتانسیل‌ها و ظرفیت‌های بالقوه و نهفته در آن جامعه می باشد که در ادبیات اقتصادی از آن تحت عنوان «مزیت نسبی» یاد می شود، چرا که برنامه ریزی اقتصادی بر مدار «مزیت‌ها» می تواند رشد و توسعه منطقی و پایدار را برای هر جامعه‌ای به دنبال داشته باشد. در همین راستا، یکی از مزایا و موهبت‌های طبیعی ایران، وجود منابع غنی معدنی عنوان می شود. بر اساس آخرین مطالعات و اکتشافات زمین شناسی انجام شده، ایران دارای ۶۸ نوع ماده معدنی گوناگون با ذخیره ۵۷ میلیارد تن (۳۷ میلیارد تن ذخیره قطعی و بقیه احتمالی) می باشد و در جمع ۱۰ کشور غنی معدنی جهان جای دارد. بر اساس گزارش‌های وزارت صنعت، معدن و تجارت شمار معادن فعال کشور بیش از ۵۴۰۰ معدن و ارزش ذخایر فعلی معادن ایران بیش از ۷۰۰ میلیارد دلار اعلام شده و این در حالی است که پیش بینی می شود حجم و ارزش ذخایر معادن کشور، در صورت رفع چالش‌ها و تنگناها و با اتمام عملیات اکتشاف در سال‌های آتی بین ۴۰ تا ۵۰ درصد افزایش یابد. از این رو، ظرفیت‌ها و پتانسیل‌ها و ذخایر خوب معدنی در کشور از یک سو و وجود ارزش افزوده بسیار بالا از سوی دیگر، موجب شده بخش معدن و صنایع معدنی بتواند نقش مهمی در رشد تولید ناخالص داخلی، اشتغال زایی، افزایش درآمد سرانه و حتی محرومیت

زدایی و گسترش رفاه اجتماعی به ویژه در نقاط دور دست ایفا نماید.

۲- در دوره ششم مجلس شورای اسلامی، قانون «تمرکز امور صنعت و معدن و تشکیل وزارت صنایع و معدن» در تاریخ ۱۳۹۷/۱۰/۰۶ مصوب و سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو)، به منظور رفع نیاز کشور به محصولات و فرآورده‌های معدنی با تاکید بر بهینه سازی نظام اقتصادی کشور در بخش معادن و صنایع وابسته و همچنین اعمال نظارت بر استفاده از ذخایر معدنی و بهره برداری صحیح و موثر از آنها تشکیل شد. به موجب ماده ۶ این قانون هدف از تاسیس این سازمان بررسی، تهیه و اجرای طرح‌های احداث، توسعه، تجهیز و نوسازی صنایع تولیدی متالورژی، استخراج و فرآوری مواد معدنی و اجرای طرح‌های اکتشافی تعریف و مقرر شد این سازمان طبق قانون تاسیس سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران و اساسنامه و مقررات آن اداره شود. تا پیش از آن تاریخ، امور مربوط به معادن ایران، زیر نظر «شرکت سهامی کل معادن ایران» اداره می شد که بر اساس بصره ذیل همین ماده منحل و کلیه امکانات، تعهدات، اموال و دارایی‌ها و کارکنان آن عیناً به سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران منتقل شد. در اجرای قانون فوق الذکر، سازمان ایمیدرو تشکیل و فعالیت خود را از دوازدهم اردیبهشت ماه سال ۱۳۸۰ آغاز کرد. ریاست هیات عامل این سازمان، به عنوان معاون وزیر منصوب می شود. هیات دولت در اجرای بند «الف» ماده ۴ قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و بر اساس مصوبه شماره ۱۵۸۶/ت/۲۴۲۴۶ مورخ ۱۳۸۱/۱۰/۲۱ و اصلاحیه بعدی، سازمان ایمیدرو را به عنوان یکی از شرکت‌های مادر تخصصی وزارت صنایع و معادن وقت تعریف و حدود ۵۰ شرکت صنعتی و معدنی را به عنوان شرکت‌های زیر مجموعه این شرکت مادر تخصصی تعیین و ابلاغ کرد و عملاً با مصوبه اخیرالذکر ایمیدرو وارد مرحله جدیدی از حیات خود شد.

۳- موضوع فعالیت سازمان ایمیدرو طبق اساسنامه، مشارکت و اقدام در بررسی و تعیین خط مشی کلی، سیاست‌های اصلی، تهیه برنامه فعالیت‌ها، گزارش‌های مقدمات فنی، اقتصادی و طرح‌های جامع در زمینه اکتشافات، استخراج مواد معدنی، فرآوری این مواد تا محصول نهایی و همچنین احداث و توسعه و تجهیز و نوسازی واحدها و مجتمع‌های معدنی و صنعتی از طریق مدیریت، مشارکت و سرمایه گذاری و بهره برداری از طرح‌ها و واحدهای تابعه و وابسته و ایجاد

شرکت‌های پیمانکاری عمومی و مشاوره‌ای، طراحی، مهندسی، اجرایی، بازرگانی، آموزشی، تحقیقاتی، خدماتی مورد نیاز، هرگونه صادرات و واردات محصولات معدنی و صنعتی و تجهیزات مربوطه و سایر کالاها، تامین خرید و فروش تکنولوژی، آموزش مدیران و کارکنان سازمان و واحدهای تابعه و واگذاری این واحدها به اشخاص حقیقی و حقوقی و دولتی و خصوصی، انجام کلیه فعالیت‌های اقتصادی، مالی، اعتباری، بازرگانی، خرید و فروش سهام و اوراق مشارکت و سایر اوراق بهادار، سپرده گذاری، اخذ و تامین اعتبارات مورد نیاز سازمان و واحدهای تابعه و وابسته از بانک‌ها و سایر منابع داخلی و خارجی و اعطای وام و اعتبار و کلیه عملیاتی که به طور مستقیم یا غیر مستقیم به فعالیت‌های سازمان مربوط است.

۴- با گذشت بیش از ۱۹ سال از تشکیل و فعالیت ایمیدرو به عنوان بزرگترین سازمان مادر تخصصی بخش معدن و صنایع معدنی در کشور، اکثر کارشناسان و مدیران این بخش بر این باورند که دوران فعالیت این سازمان دارای فراز و نشیب‌های بسیاری بوده است که ریشه در عوامل گوناگون دارد. در میان عوامل تاثیرگذار بر عملکرد و جایگاه ایمیدرو، می توان تغییرات پی در پی و عمر کوتاه مدیریت ارشد این سازمان (به ویژه در برخی دولت‌ها) به عنوان یک عامل اصلی نام برد.

شاهد مدعا اینکه طی حدود ۱۹ سال فعالیت این سازمان، تاکنون ۱۴ رییس یا بعضاً سرپرست برای این سازمان منصوب شده و این واقعیت حاکی از آن است که میانگین عمر روسای ایمیدرو تنها یک سال و چندماه می باشد. با توجه به وابستگی شدید عملکرد سازمان‌ها در کشور ما به روسای آنها، عمر بسیار کوتاه روسای ایمیدرو به ویژه در دولت احمدی نژاد، یکی از عوامل منفی تاثیرگذار بر این سازمان بوده است و در برخی مقاطع همانند شستا (شرکت سرمایه گذاری تامین اجتماعی) به سازمانی کاملاً سیاسی و به دور از اهداف و رسالت اولیه تبدیل گردید و بالتبع جایگاه آن در ارکان سیاست گذاری و تصمیم گیری در کشور بسیار متغیر بوده است.

موضوع واگذاری سهام ایمیدرو در شرکت‌های صنعتی و معدنی که در ابتدا به بیش از ۵۰ شرکت می رسید و اکنون به تعداد انگشتان دست تقلیل یافته و از سهام مدیریتی اکثریت به سهام خرد و اقلیت تنزل یافته است و همچنین ضعف شدید تجهیز منابع و عدم تخصیص منابع مالی لازم از عوامل دیگری هستند که موجب تضعیف عملکرد و جایگاه ایمیدرو به عنوان متولی توسعه بخش معدن و صنایع معدنی در کشور شده است.

۱۹ سال

نگاهی به ایمن‌درو

از تولد تا کنون

۱۴ رئیس

خداداد غریب‌پور

(۱۳۹۷/۰۹ الی ۱۳۹۹/۰۹)

وجیه‌الله جعفری

(۱۳۹۹/۰۹ تا کنون)

جمشید ملارحمان

(۱۳۹۷/۰۹ الی ۱۳۹۷/۰۸)

مهدی کرباسیان

(۱۳۹۷/۰۷ الی ۱۳۹۲/۰۶)

امیر امینی

(۱۳۹۲/۰۶ الی ۱۳۹۱/۱۲)

فریدون احمدی

(۱۳۹۱/۱۲ الی ۱۳۹۱/۰۳)

وجیه‌الله جعفری

(۱۳۹۱/۰۳ الی ۱۳۹۰/۱۲)

خدا مراد احمدی

(۱۳۹۰/۱۰ الی ۱۳۹۰/۰۵)

محمد مسعود سمیعی‌نژاد

(۱۳۹۰/۰۵ الی ۱۳۹۰/۰۱)

حسن پلارک

(۱۳۸۹/۰۵ الی ۱۳۹۰/۰۱)

احمد علی هراتی‌نیک

(۱۳۸۹/۰۵ الی ۱۳۸۴/۰۶)

ایرج پور حسین اکبری

(۱۳۸۴/۰۶ الی ۱۳۸۴/۰۵)

مصطفی‌موزن زاده

(۱۳۸۴/۰۵ الی ۱۳۸۱/۰۲)

عبدالحسن مهتما

(۱۳۸۱/۰۲ الی ۱۳۷۹/۱۱)

اولویت های سکاندار جدید ایمیدرو

از همراهی با بخش خصوصی و جذب سرمایه های سرگردان تا ساماندهی روابط عمومی

ایران «ایمپاسکو» تغییر دهیم، اتفاقات خوبی در این شرکت به وقوع پیوسته است. شاید مهمترین کاری که ایمپاسکو عهده دار اجرای آن شد طرح احیا معادن کوچک و متوسط مقیاس و همکاری ویژه آن با بخش خصوصی بود. از سویی دیگر بررسی سوابق گذشته نشان می دهد جعفری از دل حوزه معدن انتخاب شده و پیش تر نیز عهده دار سمت معاونت معدنی وزارت صمت بود.

درواقع حضور چنین مدیری برای هدایت ایمیدرو در صورت انتخاب های هوشمندانه در این دوران می تواند برای فعالان این بخش باعث دلگرمی باشد.

اما بی تردید جعفری باید چندین موضوع را در اولویت های اصلی خود قرار دهد.

شاید اولین اقدام جعفری برای سمت جدیدش، توسعه هرچه بیشتر فعالیت های معدنی و حل مشکلات این بخش باشد. به نوعی با تعامل بیشتر ایمیدرو و بخش خصوصی وی می تواند حامی فعالان این بخش باشد. موضوعی که بارها بارها درباره آن صحبت شده و

باتوجه به وضعیت پیش آمده برای اقتصاد کشور و همچنین تحریم های وضع شده به ویژه در بخش نفتی، اصلی ترین تلاش جعفری باید در جذب سرمایه های سرگردان به بخش معدن متمرکز شود.

آذر ماه برای خداداد غریب پور ماه پر خاطره ای خواهد بود. او در ۲۶ آذر ۹۷ سکان هدایت این سازمان که بازوی اجرایی وزارت صمت در بخش معدن است را برعهده گرفت و درست دو سال پس از مراسم معارفه خود در ۱۷ آذر ۹۹ با حکم علیرضا رزم حسینی این سمت را به وجیه اله جعفری رییس سازمان تهیه و تولید مواد معدنی ایران تحویل داد.

عملکرد دو ساله غریب پور و برخی انتخاب های وی چندان درخشان نبوده است و او در طی این دو سال تنها اقدامات بزرگی که در دوران مدیریت دکتر کرباسیان در دستور کار قرار گرفته بود را افتتاح و به نتیجه رساند.

اما اگر زاویه این نگاه را به سمت شرکت تهیه و تولید مواد معدنی

وزیر صمت در حکمی رییس جدید ایمیدرو را منصوب کرد

طی حکمی از سوی وزیر صمت، وجیه الله جعفری به عنوان رئیس هیئت مدیره و مدیرعامل جدید سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو) منصوب شد.

سوابق وجیه الله جعفری

وجیه الله جعفری معاونت سابق امور معادن و صنایع معدنی وزیر صمت و مدیرعاملی شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران را در سوابق کاری خود دارد. او همچنین سمت مدیرعاملی شرکت سرمایه گذاری توسعه معادن و فلزات را نیز داشته است. پیش از این خداداد غریب پور در سمت رییس هیات عامل سازمان توسعه و نوسازی صنایع معدنی ایران (ایمیدرو) بود. حال با حکم وزیر صمت وجیه الله جعفری به سمت مدیرعاملی ایمیدرو منصوب شده است.

مدرک تحصیلی: کارشناسی رشته معدن

سوابق اجرایی: معاون پیشین امور معادن و صنایع معدنی وزارت صنعت، معدن و تجارت، مدیرعامل پیشین شرکت سرمایه گذاری توسعه معادن و فلزات، عضو موظف هیات عامل سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران مدیرعامل شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران (ایمپاسکو IMPASCO)

ایمیدرو کجاست؟

سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران بموجب ماده ۶ قانون تأسیس وزارت صنایع و معادن مصوب ۱۳۷۹/۱۰/۶ مجلس شورای اسلامی و تبصره ذیل ماده مذکور به منظور بررسی، تهیه و اجرای طرحهای احداث، توسعه، تجهیز و نوسازی صنایع تولیدی متالوژی، استخراج و فرآوری مواد معدنی و اجرای طرحهای اکتشافی تشکیل گردیده است. این سازمان طبق قانون تأسیس سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران مصوب ۱۳۴۶/۴/۲۶ و اساسنامه و مقررات آن اداره گردیده و دارای ۸ شرکت اصلی و ۵۵ شرکت عملیاتی بهره برداری در زمینه صنایع فولاد، آلومینیوم، مس، سیمان و مواد معدنی می باشد. در راستای تحقق اهداف پیش بینی شده و با توجه به مفاد قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی جمهوری اسلامی ایران این سازمان بعنوان شرکت مادر تخصصی تلقی شده و نظارت عالیه بر شرکتهای عملیاتی و انجام برنامه ریزیهای لازم برای واگذاری آنها به بخش خصوصی را در دستور کار دارد. ضمناً برای پیشبرد اهداف مربوطه طبق ضوابط و مقررات استخدامی سازمان نیروی انسانی مورد نیاز باید دارای تحصیلات عالیه و تجربه پیش بینی شده در شرایط احراز مشاغل باشند.

آن استفاده از نظرات بخش خصوصی در تصمیم گیری هاست. اما موضوع دیگر اجرای طرح های توسعه و بزرگ در بخش معدن و پیگیری آن است. بحثی که در دوران مدیریت کرباسیان در ایمیدرو به خوبی قابل لمس بود. ایمیدرو در زمان مدیریت مهدی کرباسیان با جدیت توسعه معدن را در دستور کار قرار داد که امروز بخش زیادی از اتفاقات بزرگ معدنی مانند آغاز بکار عملیات اجرایی معدن مهدی آباد پس از سالها سرگردانی، امکان سنجی اقتصادی پروژه بوکسیت گینه پس از ۲۰ سال بر زمین ماندن، افتتاح هفت طرح فولادی پس از جنجال های بسیار و موارد بسیار دیگر تماماً در دوره کرباسیان به وقوع پیوست.

با بازنشسته شدن کرباسیان و رفتن او از ایمیدرو ماه ها این سازمان با حضور سرپرست هدایت شد در نهایت با انتخاب غریب پور برای سکنداری سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران فعالان این بخش خود را برای ادامه مسیر گذشته و انرژی ای بیش از مدیر قبلی آماده کرده بودند اما حاصل مدیریت غریب پور در این دو سال بیشتر به افتتاح طرح های تعریف شده در دوره گذشته ختم شد.

به همین دلیل امروز باتوجه به وضعیت پیش آمده برای اقتصاد کشور و همچنین تحریم های وضع شده به ویژه در بخش نفتی، اصلی ترین تلاش جعفری باید در جذب سرمایه های سرگردان به بخش معدن متمرکز شود.

البته در این زمینه اتفاقاتی در دوره غریب پور رخ داده و آن ایجاد شرکت بورسی و حمایت سرمایه ای از شرکت های معدنی و صنایع معدنی بود که باید در دوره جدید از مدیریت این سازمان با جدیت پیگیری شود. بخش معدن می توان سهم بسزایی در اقتصاد داشته و نقش خود در تولید ناخالص ملی را افزایش دهد.

در کنار موضوعات مهم اجرایی، جعفری باید نگاه ویژه ای به بخش روابط عمومی این سازمان داشته باشد. موضوعی که در دوره غریب پور حلقه مفقوده این سازمان تلقی می شود. متأسفانه انتخاب های نادرست برای هدایت بخش روابط عمومی و عدم بروزرسانی شیوه های ارتباطی در این بخش از ایمیدرو به خوبی قابل لمس است.

سازمانی که زیرمجموعه اصلی وزارت صنعت، معدن و تجارت است، در حوزه ارتباط با رسانه و اطلاع رسانی عملکرد ضعیفی داشته و بارها مورد انتقاد قرار گرفته است.

تعامل هرچه بیشتر این سازمان با رسانه به شفاف سازی عملکرد و قدرتمند بودن آن باز می گردد. به نظر می رسد زیرساخت ها در بخش روابط عمومی این سازمان به روز نیست. درحالی که روابط عمومی پیشانی یک سازمان است که اقدامات آن را نمایان می کند. حتی این ضعف در انتشار خبر انتصاب مدیر این سازمان نیز قابل رویت است که پس از ۴ ساعت خبر انتصاب وجیه الله جعفری از سوی سایت ایمیدرو منتشر می شود.

درواقع جعفری باید نگاه ویژه ای در کنار اقدامات مدیریتی به روابط عمومی داشته باشد. انتظار می رود ایمیدرو بار دیگر به روزهای اوج خود بازگشته و معدن را با قدرت توسعه دهد.

تکریم و معارفه معاون وزیر و رئیس هیات عامل ایمیدرو برگزار شد:

تحوالات معدن و صنایع معدنی طی دو سال اخیر

حوزه وزارتی وزارت صمت با اشاره به نگاه توسعه ای وزیر صنعت، معدن و تجارت خاطرنشان کرد: اجرای الگوی مثلث توسعه اقتصادی فرهنگی به ابتکار آقای رزم حسینی در استان کرمان و الگو شدن شهرستان قلعه گنج در زمینه اقتصاد مقاومتی نتایج بسیار درخشانی به دنبال داشت و حتی مورد تفقد رهبر معظم انقلاب اسلامی هم قرار گرفت. زین الدینی تصریح کرد: در دوران استانداری آقای رزم حسینی در استان خراسان رضوی هم با اجرای الگوی مثلث توسعه

اقتصادی دولت در زمینه تسریع در امر ترخیص کالاهای اساسی رسوب شده در گمرکات کشور بیان کرد: این مهم با همت وزارت صنعت، معدن و تجارت، همکاری گمرک و بانک مرکزی در دستور کار قرار گرفت و در حال انجام است.

وی با بیان اینکه تامین معیشت عمومی مردم از اهم اولویت های وزارت صمت به شمار می رود، اضافه کرد: تأکیدات مقام معظم رهبری و رئیس جمهور نیز همواره بر این موضوع بوده است. مدیرکل

مراسم تکریم و معارفه معاون وزیر و رئیس هیات عامل ایمیدرو با حضور معاون امور معادن و صنایع معدنی وزارت صمت و مدیرکل دفتر وزارتی برگزار شد. در این مراسم با بیان اینکه از زمان ورود آقای رزم حسینی به وزارت صمت برای ایجاد تحول در حوزه های صنعتی و معدنی تلاش شده است، گفت: با تدابیر وزیر صمت طرح های مختلفی ارایه شده است که طرح اصلاح صنعت خودرو از جمله آن ها به شمار می رود. مهدی زین الدینی با اشاره به ابلاغیه ستاد هماهنگی

با برنامه ریزی و پیگیری های زیادی که انجام شد تاکنون و طی سال جاری بیش از ۸ هزار میلیارد تومان انواع اوراق بدهی برای بخش تولید منتشر شده که رشد قابل توجهی نسبت به سال گذشته را نشان می دهد و تا پایان سال این عدد افزایش خواهد داشت، که با وجود رشد قابل توجه نسبت به سال گذشته اما هنوز هم این سهم، پایین است

کرد و اظهار داشت: امضا و تبادل تفاهمنامه های جاده دوم سنگان - تربت حیدریه، خط دو مسیر ریلی سنگان - بافق، پروژه انتقال آب از دریای عمان به سه استان شرقی و نیز کمک به توسعه زیربناها در بخش آب، برق، گاز و جاده معادن کوچک بخش خصوصی در استان های مختلف بخشی دیگر از عملکرد ایمیدرو در راستای تعهد به مسوولیت اجتماعی بوده است. وی همچنین تاکید کرد: ایمیدرو در راستای وظایف توسعه ای خود به بخش های جدید از جمله توسعه صنعت گوهر سنگ ها به عنوان صنعتی که قابلیت درآمد زایی و اشتغال بالایی دارد، وارد شد. غریب پور یادآور شد: طراحی و تدوین طرح جامع برای این حوزه نهایی شد که در آن ذینفعان بخش خصوصی و تشکل ها حضوری مستمر و موثر داشتند. غریب پور در پایان سخنانش از همه معاونت ها، مدیران و کارکنان ستادی ایمیدرو، طرح ها، شرکت های وابسته و تابعه و همچنین تشکل ها و مراکز علمی و دانشگاهی که در طول دوره مدیریت وی همکاری گرمی با ایمیدرو داشتند، تقدیر و تشکر کرد.

از سوی دیگر معاون امور معادن و صنایع معدنی وزارت صنعت، معدن و تجارت نیز در این جلسه گفت: مسیر و جهت در مجموعه وزارت صمت یک هدف را دنبال می کند، اکنون تدبیر اینگونه است که مسیر را در سازمان ایمیدرو به عنوان یکی از زیرمجموعه های بزرگ وزارت صمت، شخص دیگری به جلو ببرد.

داریوش اسماعیلی همچنین با بیان اینکه مجموعه های معدنی با هماهنگی کامل در خدمت رییس جدید ایمیدرو هستند، تصریح کرد: امیدواریم این تغییر و تحول سبب خیر و برکت باشد. همچنین وجیه اله جعفری، رییس جدید هیات عامل ایمیدرو در این جلسه ضمن تشکر از حسن اعتماد وزیر صمت، بیان کرد: من سرباز نظام هستم و به این تدبیر احترام می گذارم و از اعتمادی که وزیر محترم به من کرده اند، ممنونم. وی ضمن درخواست از همه دستگاه ها و دست اندرکاران ذیربط برای همراهی در این مسیر، گفت: امیدوارم که در مدت زمان حضورم در ایمیدرو، موجب اعتلای اهداف عالی در حوزه معدن بشوم.

اقتصادی فرهنگی، در کنار پیگیری برای انجام مسوولیت اجتماعی توسط شرکت های توسعه گرا، حدود ۲۵۰ هزار میلیارد تومان تفاهم نامه سرمایه گذاری هم به امضا رسید که بخشی از آن تا به امروز افتتاح شده است.

وی ادامه داد: وزیر صنعت، معدن و تجارت معتقد است که در گام دوم انقلاب اسلامی باید شیوه اداره کشور را تغییر داد چرا که برای دستیابی به توسعه متوازن و مبتنی بر عدالت باید مسوولیت تحقق این مهم را به شرکت های توسعه گرا واگذار کرد. مدیرکل دفتر وزارتی وزارت صنعت، معدن و تجارت در ادامه گفت: آقای جعفری از مدیران موفق در حوزه معادن است و انشالله با تدابیر ایشان در سازمان بزرگ توسعه ای ایمیدرو، این حوزه بیش از پیش شکوفا شود.

در این جلسه خداداد غریب پور با برشمردن تحولات بخش معدن و صنایع معدنی طی دو سال اخیر در حوزه های اکتشاف، افزایش سرمایه شرکت های بزرگ و همچنین صندوق بیمه معدن و نیز توسعه زیربناها و حوزه های جدید، اظهار داشت: ایمیدرو توانست وسعت اکتشافات در کشور را از ۲۵۰ هزار به ۶۵۰ هزار کیلومتر مربع افزایش دهد که این امر با همراهی بخش خصوصی و همکاری وزارت صنعت معدن و تجارت عملی شد.

غریب پور در ادامه به اجرای استراتژی جدید تنوع بخشی در تامین مالی گفت: این سازمان از نیمه دوم سال ۹۷ برنامه افزایش سرمایه شرکت های بزرگ از جمله ملی مس، مبارکه، گل گهر، چادرملو و فولاد خوزستان را با هدف تامین بخشی از نیاز مالی پروژه های توسعه ای کلید زد که در این مسیر گام های موثری برداشته شد. وی افزود: صندوق بیمه سرمایه گذاری فعالیت های معدنی که پشتیبان بخش خصوصی به ویژه احیا و فعال سازی معادن کوچک و متوسط است با برنامه این سازمان، میزان سرمایه ثبتي را از ۱۵۰ میلیارد به ۳۵۰ میلیارد تومان افزایش داد. به گفته غریب پور، صندوق بیمه با این اقدام قادر است تا هفت برابر رقم مذکور بیمه نامه برای بخش معدن صادر کند. غریب پور همچنین به توسعه زیربناها به عنوان یکی از اقدامات دو سال مدیریت وی در ایمیدرو یاد

وزیر صمت در برنامه تیتراژ امشب تشریح کرد:

موافق قیمت دستوری در فولاد نیستم

وزیر صنعت، معدن و تجارت در برنامه تیتراژ امشب با بیان این مطلب، افزود: راه اندازی سامانه جامع تجارت را سبب شکل‌گیری تجارت مدرن و انقلاب اداری در ایران دانست و با اشاره به سیاست‌های جدید ابلاغی صادراتی رئیس‌جمهور و ستاد اقتصادی دولت از افزایش تولید کارخانجات به سبب تامین به موقع مواد اولیه و همچنین وفور کالاها در بازار خبر داد. وی با بیان اینکه راه اندازی سامانه جامع تجارت به ایجاد شفافیت‌های اقتصادی کمک می‌کند، تصریح کرد: سامانه جامع تجارت به سیاستمداران و برنامه‌ریزان اقتصادی اطلاعات تجاری و داده‌های مورد نیاز لازم را می‌دهد و بر این اساس تصمیم‌گیری آنها را تسهیل خواهد کرد.

مرحله ثبت سفارش تا صدور مجوزهای ۲۳ گانه را در سامانه جامع تجارت و به صورت الکترونیکی و بدون حضور فیزیکی و دخالت اسناد کاغذی انجام می‌دهد و از آن طریق به بانکهای عامل و بانک مرکزی متصل خواهد شد.

تکمیل ۷۰ درصد از سامانه جامع تجارت

وی با بیان اینکه ۷۰ درصد از سامانه جامع تجارت تکمیل و فعال شده است، اضافه کرد: این سامانه در بخش واردات تکمیل است و تمامی دستگاههای

کاهش زمینه‌های فساد با سامانه جامع تجارت

وزیر صنعت، معدن و تجارت با بیان اینکه مطمئناً سامانه جامع تجارت زمینه‌های فساد را کمتر می‌کند، گفت: با عملیاتی شدن این سامانه تبعیض‌های اقتصادی و فساد کمتر خواهد شد و فعالان اقتصادی، صادرکنندگان و تولیدکنندگان برای امضای طلایی دیگر هزینه نخواهند پرداخت. رزم حسینی با یادآوری بروکراسی‌های مختلف ثبت سفارش تا قبل از تکمیل سامانه جامع تجارت، بیان کرد اکنون یک فعال اقتصادی یا تولیدکننده از

رسانه ها و صدا و سیما باید فرهنگ سازی کنند، الزامات سامانه جامع تجارت باید رعایت شود و کمک شود دولت شیشه‌ای برای کاهش فساد و افزایش شفافیت شکل بگیرد. وی در بخش دیگری از سخنان خود با اشاره به وظایف ستاد تنظیم بازار، تصریح کرد: در جنگ اقتصادی تمام عیاری قرار داریم، در این جنگ تمام عیار نرخ ارز افزایش پیدا کرده و روی قیمت ۲۰ میلیون تن کالای وارداتی که بر مبنای نرخ ارز بوده، تاثیر گذاشته است.

عرضه و فراوانی کالا سیاست وزارت صمت است

وزیر صمت سیاست این وزارتخانه را عرضه و فراوانی کالا دانست و تصریح کرد: ستاد تنظیم بازار در خصوص مقابله با گرانفروشی دخالت دارد، ۳۵۰۰ بازرس در سراسر کشور کار نظارت بر بازار را انجام می دهد، همچنین ۴۵۰۰ بازرس با استفاده از نیروهای بسیج و سپاه در سراسر کشور برای کنترل بازار به خصوص در این شرایط حساس مشغول به فعالیت و همکاری هستند رزم حسینی همچنین با اشاره به ابلاغ سیاست‌های جدید اقتصادی رئیس جمهور به خصوص در حوزه تسریع در ترخیص کالاها از گمرکات، بیان کرد: ۸ میلیون و ۴۰۰ هزار تن کالا در گمرکات در حال ترخیص است و از زمان ابلاغ تاکنون چهار میلیون تن کالا وارد کشور شده است.

تاثیر مثبت سیاستهای اقتصادی ابلاغی دولت در تنظیم بازار

وی گفت: در همین راستا و همچنین با روش های جدید رفع تعهد ارزی صادرکنندگان که تاثیرات خوبی نیز داشته است، شاهد وفور کالا و همچنین افزایش تولید به سبب تامین به موقع مواد اولیه کارخانجات بوده‌ایم که این روند انشالله تداوم خواهد داشت و تاثیر خود را گام به گام بر روی بازار خواهد گذاشت.

کاهش ۳۰ درصدی قیمت خودروی داخلی

وزیر صمت با اشاره به برخی آمارها بیان کرد: به عنوان مثال در حوزه خودرو با ۳۰ درصد کاهش قیمت انواع خودرو داخلی روبرو بوده‌ایم، قیمت خودروهای خارجی نیز به تناوب کاهش یافته است، در حوزه فولاد نیز کاهش قیمتی داشته ایم.

رشد ۷۰ درصدی تولید تلویزیون علیرغم خروج شرکتهای خارجی

وی تصریح کرد: در حوزه لوازم خانگی ۲۸ درصد رشد تولید داشتیم، این رشد تولید در زمینه تلویزیون با وجود اینکه شرکتهای خارجی کشورمان را به سبب تحریمها ترک کرده بودند، ۷۰ درصد بوده است. وزیر صمت با اینکه در سال گذشته ۹ میلیون عدد لوازم خانگی تولید شده است، گفت: امسال برای تولید ۱۲ میلیون عدد لوازم خانگی هدف گذاری کرده‌ایم، مطمئناً تولید بیشتر و عرضه بیشتر سبب تعادل در بازار خواهد شد. رزم حسینی همچنین درخصوص خوراک دام و طیور که متولی آن وزارت جهاد کشاورزی است نیز بیان کرد: بر اساس نیاز جهاد و تخصیص ارز از سوی بانک مرکزی، وزارت صمت کار ثبت سفارش را انجام می دهد؛ کالا به بندر می آید

مرتبط باید برای اتصال سامانه های خود به این سامانه جامع پای کار ببایند. وزیر صنعت، معدن و تجارت راه اندازی این سامانه را دغدغه اصلی مقام معظم رهبری و رئیس جمهور عنوان کرد و افزود: رونمایی از مرحله اول این سامانه این هفته انجام شد.

اهمیت شناسه کالاها برای ۲۰ میلیون تن کالای وارداتی

رزم حسینی همچنین با بیان اینکه ۲۰ میلیون تن کالا واردات می شود، بیان کرد: اهمیت شناسه کالاها برای این ۲۰ میلیون تن بسیار ضروری است که در مرحله پایلوت از طریق سامانه جامع تجارت شروع شده است و کالاها ردیابی می شوند. وی همچنین گفت: ۵۵۰ هزار انبار در سامانه جامع انبارها (زیر مجموعه سامانه جامع تجارت ایران) ثبت شده است و نوع کالا، خروجی و بارنامه مشخص است.

شکل گیری تجارت مدرن در ایران با راه اندازی سامانه جامع تجارت

وزیر صمت راه اندازی سامانه جامع تجارت را اتفاق خوبی در تجارت ایران دانست و تصریح کرد: تجارت مدرن در ایران با این سامانه شکل می گیرد و هر تاجر و فعال اقتصادی از دفتر کار خود کارهای تجاری خود را پیگیری می کند و روز به روز فضای کسب و کار برای تولید کنندگان و تجار با کاهش بروکراسی اداری بهبود خواهد یافت. رزم حسینی در ادامه با تاکید بر اینکه باید به سمت دولت الکترونیک برویم تا رتبه کشورمان در حوزه کسب و کار در سطح دنیا بهبود یابد، بیان کرد: سامانه جامع تجارت جزو ۲۳ سامانه ویژه الکترونیکی دولت بوده است، یک بخش از این سامانه به دولت و بخش دیگر به کاربران یا همان تولیدکنندگان و بازرگانان مرتبط است.

تکمیل سامانه جامع تجارت تا ۱۱ بهمن ماه

وی همچنین با بیان اینکه ۳۰ درصد باقیمانده سامانه جامع تجارت تا بهمن ماه نیز تکمیل خواهد شد، گفت: ۱۱ بهمن ماه ان شالله مرحله بعدی را کامل تر می کنیم، در حوزه های مرتبط با گمرک، بندر، مناطق ویژه اقتصادی باید کارهای تکمیلی تا ۱۱ بهمن انجام شود. وزیر صنعت، معدن و تجارت با بیان اینکه میزان ثبت سفارش، نوع کالا، میزان ارز و مسیر ترخیص از طریق سامانه جامع تجارت به صورت آنلاین دریافت می شود، ادامه داد: در حوزه لاستیک سنگین رصد به خوبی پیش رفته است، موجودی انبارها در سامانه جامع تجارت ثبت شده است و به همین دلیل اختلاف بازار و قیمت در این حوزه مشاهده نمی شود، که دیگر کالاها نیز باید گام به گام به سمت کنترل هوشمند پیش بروند.

تکمیل سامانه جامع تجارت، زمینه ساز انقلاب اداری خواهد بود

رزم حسینی با اعلام اینکه زمینه انقلاب اداری را این سامانه فراهم می کند، گفت: نظام دیوان سالاری صدساله اداری توسعه کشور را با کندی همراه کرده و موجبات فساد اداری را نیز فراهم آورده است،

رزم حسینی با

اعلام اینکه زمینه

انقلاب اداری

را این سامانه

فراهم می کند،

گفت: نظام

دیوان سالاری

صدساله اداری

توسعه کشور را

با کندی همراه

کرده و موجبات

فساد اداری را

نیز فراهم آورده

است، رسانه ها و

صدا و سیما باید

فرهنگ سازی

کنند، الزامات

سامانه جامع

تجارت باید

رعایت شود و

کمک شود دولت

شیشه ای برای

کاهش فساد و

افزایش شفافیت

شکل بگیرد.

اکتشاف گرفتند اما معادن آنها غیر فعال است، ظرف سه ماه فرصت دارند تا معادن خود را فعال کنند، هم اکنون دو ماه از این فرصت گذشته است و در صورت عدم فعال سازی نسبت به ابطال مجوز، آزاد سازی معادن و برگزاری مزایده برای واگذاری معادن به اهل آن اقدام خواهیم کرد.

ضرورت همکاری دستگاه‌های ذیربط برای آزادسازی پهنه‌های معدنی

وی در ادامه تصریح کرد: در اکتشافات باید کار بیشتری انجام شود، غربالگری در حوزه معدن باید مورد توجه قرار گیرد، همکاری دستگاه‌های ذیربط برای آزادسازی پهنه‌ها برای انجام کار اکتشافی ضروری است و جزو برنامه‌های ما می‌باشد، معدن شغل پایدار به وجود می‌آورد و همواره موضوعات معدن مورد تاکیدات مقام معظم رهبری و رئیس جمهور بوده است. وزیر صمت در خصوص برنامه ۱۴۰۴ نیز گفت: تولید ۵۵ میلیون تن فولاد را در برنامه داریم که این در واقع تولید ۲۰ میلیارد دلاری فولاد است که بخش مهمی از این تولید به سمت صادرات خواهد رفت. وی در خصوص پوشاک نیز بیان کرد: افزایش تولید پوشاک را دنبال می‌کنیم، به دنبال شناسایی بازارهای هدف صادراتی هستیم و واحدهای جدید پوشاک در حال شکل‌گیری است.

احیای ۲ هزار واحد مستقر در شهرک‌ها و نواحی صنعتی تا پایان سال

وزیر صمت تصریح کرد: تا پایان سال دو هزار واحد تعطیل (راکد و نیمه فعال) مستقر در شهرک‌ها و نواحی صنعتی باید فعال گردد، در ۳۱ استان ستادهای تسهیل و رفع موانع تولید پیگیر این موضوع هستند، حدود ۱۰ هزار واحد از ۴۱ هزار واحد مستقر در شهرک‌ها و نواحی صنعتی تعطیل (راکد و نیمه فعال) هستند.

توقف روند کاهشی صادرات در ۶ ماهه امسال

رزم حسینی در خصوص برنامه‌های جهش تولید نیز بیان کرد: شرایط برای پذیرش تولید به خصوص با ابلاغ سیاست‌های جدید اقتصادی مبنی بر استفاده از ارز متقاضی و واردات در مقابل صادرات فراهم است و انشالله در شش ماهه دوم امسال صادرات و تولید افزایش خواهد یافت، همچنان که ۱۹ درصد کاهش صادرات در شش ماهه اول کاهش پیدا کرد. وی گفت: تا خرداد ماه پیش بینی شده است که در حوزه فولاد ۵۰ درصد افزایش تولید خواهیم داشت، همچنین تولید ۲۰۰ هزار ماسک روزانه (پیش از کرونا) اکنون به ۲۲ میلیون عدد ماسک رسیده است و قیمت آن نیز به هزار تومان کاهش پیدا کرد.

۱۵ درصد رشد ساخت داخل خودرو را در برنامه داریم

وی با اعلام اینکه ۱۵ درصد رشد ساخت داخل خودرو را در برنامه داریم، بیان کرد: بخش خصوصی نیز قول داده است که ۴۰ تا ۵۰ درصد خودروهای خود را داخلی سازی نمایند. وزیر صمت یادآوری کرد: در همین مدت یک میلیارد دلار واردات در مقابل صادرات داشته ایم، صادرکنندگان خود با تولیدکنندگان و کارخانه‌دارانی که مواد اولیه می‌خواستند وارد مذاکره شدند و برای رفع تعهدات ارزی خود اقدام به واردات اقلام مورد نیاز آنها با نظارت وزارت صنعت، معدن و تجارت نموده‌اند.

و در بنادر به سامانه بازارگاه تحویل داده می‌شود که وزارت جهاد مراحل دیگر را پیگیری می‌کند.

تعامل سازنده میان وزارت صمت و وزارت جهاد کشاورزی در تامین معیشت مردم

وی تصریح کرد: انسجام و تقسیم وظایف و تعامل میان وزارت جهاد کشاورزی و وزارت صمت به عنوان دو وزارتخانه بزرگی که با معیشت مردم سرکار دارند، سبب تسریع در تامین مواد اولیه نهاده‌های دامی و طیور در چند وقت اخیر شده است.

به دنبال حذف دلال‌ها از بازار خودرو و فولاد هستیم

رزم حسینی همچنین در بخش دیگری از سخنان خود، بیان کرد: به دنبال حذف دلال‌ها از بازار خودرو و فولاد هستیم، باید تولید تقویت شود و بازار سرمایه نیز حمایت گردد، رانت میان تولید و بازار به دست دلالان می‌رسد، این رانت برای تقویت تولید باید حذف شود.

افزایش تولید ۲۵ درصدی در حوزه خودرو

وی ادامه داد: در هشت ماه گذشته نیز افزایش تولید ۲۵ درصدی را در حوزه خودرو شاهد بودیم، افزایش عرضه مطمئناً باعث تثبیت قیمت‌ها و تنظیم بازار خودرو و به نوعی حذف دست دلالان خواهد شد. وزیر صمت یادآوری کرد: در حوزه نهاده‌های دامی نیز فسادهایی وجود دارد که با تعاملی که میان وزارت جهاد و وزارت صمت وجود دارد این فسادها را برطرف خواهیم کرد.

افزایش ۸ درصدی تولید فولاد کشور

رزم حسینی در خصوص حوزه فولاد نیز گفت: با افزایش ۸ درصدی تولید در فولاد مواجه بودیم که تا پایان سال احتمالاً این افزایش ۱۰ درصد شود، برای تامین مواد اولیه خودروسازان و تولیدکنندگان لوازم خانگی نیز ورق فولادی را به روش اعتباری تحویل داده ایم.

موافق قیمت دستوری در فولاد نیستیم

وی در خصوص عرضه محصولات فولادی در بورس اضافه کرد: این تصمیم با اتفاق و همراهی بخش خصوصی، کمیسیون صنایع و معادن مجلس و دولت انجام شده است، موافق قیمت دستوری در فولاد نیستیم، وزارت تولید هستیم، بورس فقط محل کشف قیمت نیست و همه باید در بورس رقابت و عرضه کالا کند.

وزارت صمت پیشگام حذف بروکراسی اداری است

رزم حسینی تصریح کرد: وزارت صنعت، معدن و تجارت از نظرات کارشناسان و بخش خصوصی استفاده خواهد کرد، برنامه‌های مختلفی داریم، به دنبال حذف بروکراسی اداری هستیم که وزارت صمت پیشگام در این حوزه است، مبارزه با فساد و شفافیت البته سخت خواهد بود، راه سختی در پیش داریم اما استوار این راه را ادامه خواهیم داد.

وی در خصوص فعال سازی معادن نیز گفت: بیش از ۱۱ هزار معدن بلا تکلیف (راکد، تعطیل، رها شده) در کشور وجود دارد، به همه سازمان‌های صمت استانی ابلاغ شده است کسانی که پروانه و یا مجوز بهره‌برداری و

تحولات سه ماهه تولید صنعتی

کاهش یا ثبات این بخش حکایت دارد. موضوعی که تاثیر مهمی بر ارزش افزوده بخش صنعت دارد. از آنجا که میزان تولید ماهانه این محصول در فاصله شهریور تا مهر حدود ۹۰۰ هزار تن کاهش یافته، شائبه تداوم این روند نزولی به دلیل اعلام نشدن آمار تولید این محصول در آبان ۹۹ وجود دارد. از آنجا که داده‌های تولید آذرماه ۱۳۹۹ تا دهه میانی دی‌ماه منتشر نخواهد شد، فعلا باید با احتیاط به وضعیت نوسانی ۳۴ کالای صنعتی منتخب نظاره کرد. هرچند به نظر می‌رسد سیاست‌گذار صنعتی لازم است هرچه زودتر برای کاهش برخی ابهامات پیش روی بخش‌های تولیدی پیش‌قدم شود. از آنجا که وضعیت حاکم بر کشور تنها از طریق رشد اقتصادی درون‌زا و برون‌نگر امکان‌پذیر است، تلاش دولت برای تقویت بخش تولید، باید مبتنی بر نیازهای واقعی صنایع مهمی نظیر فولاد، خودرو، لوازم خانگی، صنایع غذایی، دارو و کالاهای پزشکی، سیمان و پتروشیمی باشد. صنایعی که برای بازگرداندن کشور به دوره رشد اقتصادی بالا و پایدار به همه توان آنها نیاز است.

در نهایت، با اینکه نمی‌توان از خلال یک دوره سه ماهه و کوتاه، رشد صنعتی کشور را توأم با نوسان اعلام کرد اما دست کم گرفتن افت تولید ماهانه در بسیاری از کالاهای مهم نیز دور از تدبیر است. از آنجا که روال فعلی بسیاری از رسانه‌ها، تحلیل صنعت و تولیدات صنعتی کشور از مجرای مقایسه ماه‌های امسال با ماه‌های مشابه سال ۹۸ است و سال ۹۸ نیز به دلیل رشد اقتصادی منفی یکی از بدترین سال‌های ایران از نظر وضعیت اقتصادی است، احتمالا مقایسه آمارهای بخش تولید به شکل ماه به ماه می‌تواند تصویری دقیق‌تر از آنچه درون فضای بنگاه‌های کشور در جریان است را به ما نشان دهد.

رای به نزول تولید در کشور داد اما افت ۱۹ کالای صنعتی در آبان ۹۹ در مقایسه با ماه قبلی (مهر ۹۹) خبر از وجود برخی مشکلات در درون بنگاه‌های صنعتی برای تداوم مسیر صعودی رشد می‌دهد. با اینکه مقامات اقتصادی دولت و ریاست محترم جمهوری در روزها و هفته‌های گذشته از رشد ۷۵ درصدی تولید در صنایع کشور و ورود ایران به دوره رونق صحبت‌هایی به میان آوردند، اما شواهدی از نگرانی در بخش صنعت به چشم می‌خورد. مهم‌ترین موضوع به کاهش آهنگ رشد در بسیاری از محصولات و صنایع مربوط است.

این موضوع به‌طور خاص در آبان ۹۹ قابل رویت است. بررسی نشان می‌دهد در آبان‌ماه ۱۹ کالای صنعتی مختلف اعم از «فیبر»، «الکتروموتور»، «یخچال و فریزر»، «خودرو»، «وانت»، «کمباین»، «داروی انسانی»، «پودر شوینده»، «سموم دفع آفات نباتی»، «دوده»، «الیاف پلی‌استر»، «فولاد خام»، «محصولات فولادی»، «مس»، «آلومینا»، «کنسانتره زغال سنگ»، «شیشه جام»، «ظروف شیشه‌ای» و «ظروف چینی» با افت تیراژ نسبت به ماه قبل از آن روبه‌رو شده‌اند. اهمیت این موضوع از آن جهت چشمگیر است که آهنگ صعودی رشد تولید در محصولات صنعتی نشانه دقیقی از رشد مصرف و تقویت بخش‌های دیگر اقتصاد است. با اینکه اطلاعات تولید این ۳۴ کالای صنعتی در سه ماه گذشته می‌تواند مبنای طیف وسیعی از تحلیل‌ها درخصوص وضعیت صنایع مختلف باشد اما در یک برآورد ساده احتمالا باید روی روند نزولی تیراژ در صنایع خودرو، صنایع معدنی و تولیدات شیمیایی تاکید بیشتری داشت. تلاش ما برای به دست آوردن آمار تولید محصولات پتروشیمی در آبان ۹۹ به جایی نرسید، اما برخی نشانه‌ها از

کارنامه ۹۰ روزه تولید صنعتی (شهریور تا آبان ۹۹) گویای واقعیت‌های متفاوتی از وضعیت بنگاه‌های فعال در بخش‌های صنعت، معدن و پتروشیمی است. مهم‌ترین موضوعی که بر مبنای آمار تولید ۳۴ کالای منتخب صنعتی احصا شده، افت و خیز حاکم بر تولید در این دوره است. بررسی سیر رشد و افول تولید در سه ماه گذشته از آن جهت حائز اهمیت است که وضعیت حاکم بر بنگاه‌های صنعتی را در شرایط پرنوسان ماه‌های شهریور تا آبان به نمایش می‌گذارد.

عملکرد تولید ۳۴ کالای بخش صنعت، معدن و پتروشیمی در ۹۰ روز مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. تولید ۲۲ کالای صنعتی در فاصله شهریور تا آبان ۱۳۹۹ نوسانی و گاه با رشد و گاه با نزول همراه شده است. در عین حال ۶ کالای صنعتی در این مدت روند صعودی و ۶ کالای دیگر نیز روندی کاملا نزولی را تجربه کرده‌اند. در بین کالای صنعتی رو به رشد، نام محصولات مهمی نظیر «ماشین لباسشویی»، «سیمان»، «توبوس»، «ون و مینی‌بوس»، «تخ سیستم پنبه‌ای»، «نتوپان» و «شمش آلومینیوم» دیده می‌شود. از آن‌سو در همین مدت «خودرو»، «پودر شوینده»، «مس»، «وانت‌بار»، «آلومینا» و «الکتروموتور» از جمله کالاهایی بوده‌اند که طی دوره سه ماهه مذکور روندی کاملا نزولی را از نظر میزان تولید تجربه کرده‌اند. بررسی بیشتر گزارش‌های وزارت صمت نشان می‌دهد در آبان امسال تعداد بیشتری از کالاهای صنعتی روند نزولی را تجربه کرده‌اند. موضوعی که از شروع روندی نامطلوب از افت تیراژ و احتمال بازگشت رکود به فضای اقتصاد ایران خبر می‌دهد. با اینکه نمی‌توان با مقایسه آمار تولید ۳۴ کالای صنعتی در دو ماه متوالی مهر و آبان ۹۹

دکتر دژپسند وزیر امور اقتصاد و دارایی تشریح کرد:

زیر و بم بورس

رونق تولید و رشد اقتصادی پویا بدون شک به سیاست های اقتصادی مناسب، سرمایه گذاری و نظام تامین مالی نیاز دارد. اگر بخواهیم دستگاه اصلی متولی تنظیم سیاست های اقتصادی و مالی کشور و همچنین ایجاد هماهنگی در امور مالی و اجرای برنامه های سیاست های مالی در کشور را معرفی کنیم، باید به سراغ وزارت امور اقتصادی و دارایی برویم. وزیر اقتصاد نیز به سبب سابقه اجرایی و علمی خود از هنگام تصدی این وزارتخانه به آنها اشاره کرده است که نظام تامین مالی کارا و اثربخش در کشور می تواند زمینه لازم برای تولید و سرمایه گذاری را فراهم آورد و یکی از چالش های اقتصاد کشور عدم توسعه یافتگی نظام تامین مالی و وابستگی بیش از حد به نظام بانکی است. اکنون فرصتی پیش آمده است که با فراهم دژپسند در این خصوص گفت و گو کنیم و از نظرات سکاندار وزارت اقتصاد در خصوص تحولات نظام تامین مالی و نقش آن در اقتصاد کشور جویا شویم. هرچند به علت اهمیت و جذابیت موضوع بازار سرمایه در شرایط حاضر، بخش مهمی از این گفت و گو به شرح زیر ارائه می شود.

حدود ۹۰ درصد تامین مالی کشور از طریق نظام بانکی انجام می شود و وابستگی شدیدی به این کریدور تامین مالی در کشور وجود داشته است. این امر در کنار عدم توسعه یافتگی دیگر بازارها، ابزارها و روش ها سبب شده در هنگام بروز چالش یا عدم کارکرد مناسب این کریدور، اقتصاد کشور با معضل جدی روبرو شود.

برای مثال در زمانی که مشکلاتی از قبیل انجماد دارایی ها و حجم بالای مطالبات غیر جاری دامن بانک ها را می گیرد، توان نظام بانکی برای حمایت از تولید با محدودیت قابل توجهی روبرو می شود. از این رو در وزارت اقتصاد بخشی از توان خود را در این مدت معطوف به توسعه و تنوع نظام تامین مالی

پارامترها از جمله کیفیت و کمیت سرمایه، نرخ پس انداز، فناوری و... محوریت ندارد. در نحله فکری دوم موتور محرکه رشد اقتصادی، نظام تامین مالی است. هرچه نظام تامین مالی شامل بازار سرمایه، بازار پول و بیمه - توسعه یافته تر باشد، رشد و توسعه اقتصادی در سطوح بالاتری محقق خواهد شد. این دیدگاه در سال های اخیر مورد حمایت اقتصاددان ها بوده و بسیاری از مطالعات مؤید این دیدگاه است. من نیز با این نگاه قرابت بیشتری دارم و توسعه یافتگی نظام تامین مالی در کشور را از عوامل اصلی رشد اقتصادی در کشور می دانم.

حال اگر دقیق تر به نظام تامین مالی در اقتصاد کشور توجه کنیم، مشاهده می کنیم به صورت تاریخی

یکی از کلید واژه هایی که شما از هنگام تصدی وزارت اقتصاد بر آن تأکید دارید، توسعه و تنوع در نظام تامین مالی است. چرا این راهبرد تا این حد برای شما اهمیت دارد؟ آیا واقعاً نظام تامین مالی را بر رشد اقتصادی اثرگذار می دانید؟

رشد اقتصادی از اهداف اصلی هر اقتصادی است و در این که میان رشد اقتصادی و توسعه نظام تامین مالی رابطه مثبتی وجود دارد، شکی نیست؛ آنچه بیشتر محل بحث است، جهت اثرگذاری و میزان تأثیر آن بر رشد اقتصادی است. در این خصوص دو نحله فکری وجود دارد؛ یک دیدگاه معتقد است نظام تامین مالی در خدمت رشد اقتصادی است ولی به اندازه سایر

اجرای شدن حاکمیت شرکتی، کاهش قابل ملاحظه تعداد شعب بانک ها و... قابل مشاهده است و برخی دیگر نیز در آینده نزدیک مشخص خواهد شد. در آخرین گزارش عملکردی که وزارت اقتصاد در هفته دولت منتشر کرد، در خصوص عملکرد این حوزه ها اطلاعات دقیقی را ارائه داده است.

❖ شما خیلی به بازار سرمایه معتقد هستید. هر چند اگر به نظام تامین مالی در دنیا نیز بنگریم بازار سرمایه نقش بسیار بالایی در تامین مالی اقتصاد کشور ها دارد. در دو سال اخیر هم این بازار در کشور ما رشد قابل توجه ای داشته است. در خصوص نقش بازار سرمایه در کنار بازار پول چه نظری دارید و انکاء بیشتر نظام اقتصادی کشور به بازار سرمایه را در تامین مالی چگونه ارزیابی می کنید؟

بانک محور یا بازارسرمایه محور بودن نظام تامین مالی منتج از شرایط اقتصادی هر کشور است و به نوعی معلول شیوه ها و ابزارهای تامین مالی است. به طور معمول در هر اقتصادی، نخست بانک محور بودن ملاک قرار گرفته؛ اما با پیشرفت ابزارهای مالی، سهم بازار سرمایه نیز از میزان تامین مالی به خصوص در بنگاه های بزرگ افزایش یافته است. به نظر من، بیش از آنکه حجم بازار سرمایه در تامین مالی اقتصاد کشور مهم باشد، بهره گیری از ابزارها و ظرفیت های جدید به شیوه درست در اقتصاد اولویت دارد. به این امر هم توجه کنیم که نتیجه تحقیقات و پژوهش های داخلی و خارجی انجام شده در مورد نحوه تعامل بانک ها و بازار سرمایه نشان می دهد، توسعه یافتگی این دو نظام لازم و ملزوم یکدیگر است. شواهد زیادی مؤید این مطلب هستند که در کشورهایی که در آنها بازارهای سرمایه به خوبی توسعه یافته است، سایر واسطه های مالی نیز توسعه یافتگی بالایی دارند.

هر چند ما باید در توسعه بازار سرمایه سیر طبیعی را طی کنیم. به طور کلی اگر زیرساخت های لازم در بازار سرمایه وجود داشته باشد و شرکت ها بتوانند به سهولت از بازار تامین مالی کنند آنگاه نظام تامین مالی به صورت خودکار به سمت بازار محور شدن حرکت می کند، الان در هفت ماهه اخیر بازار سرمایه توانسته است بیش از ۳۲۰ هزار میلیارد تومان تامین مالی برای اقتصاد کشور انجام دهد در حالیکه این عدد در کل سال گذشته ۲۶۵ هزار میلیارد تومان و در سال ۱۳۹۷ معادل ۱۲۵ هزار میلیارد تومان بوده است یا اینکه در هفت ماهه ابتدایی سال جاری جمعاً سهام تعداد ۲۰ شرکت شامل شرکت های تراز اول و بزرگی نظیر سرمایه گذاری تامین اجتماعی، سرمایه گذاری صبا تامین و سرمایه گذاری گروه مالی سپهر صادرات در مجموع به مبلغ ۱۳۶ هزار میلیارد تومان به صورت عرضه اولیه در بازار سرمایه عرضه شدند که این حجم از عرضه اولیه در بازار سرمایه تاکنون بی سابقه بوده است. این آمار و اطلاعات خود نشانگر حرکت به سمت بازار سرمایه محوری است. به هر حال تامین مالی از طریق شبکه بانکی و بازار سرمایه از امتیازاتی برخوردار می باشند که افزایش اثربخشی هر دوی آنها برای یک اقتصاد توسعه یافته اجتناب ناپذیر است. اما باید برای تامین مالی در قالب چارچوب هایی عمل کنند تا هر دو قابل اعتماد و اطمینان بوده و تا حد ممکن ریسک و هزینه های تامین مالی را کاهش دهند.

اجازه دهید به این نکته بیشتر بپردازم. ماهیت بازار سرمایه از امتیازات ویژه ای برخوردار است. با توسعه بازار سرمایه و ارتقای مشارکت و اعتماد آحاد مردم و بنگاه ها در سایه شفافیت هر چه بیشتر، این بازار مسیری کارا و دقیق برای مردمی کردن اقتصاد و همچنین شکل گیری اقتصاد عدالت بنیان است حاصل می شود که نمونه آنرا با آزاد سازی سهام عدالت در محیط بازار سرمایه مشاهده کردیم.

بازار سرمایه این قابلیت را دارد که منابعی که در اقتصاد بصورت غیرفعال است را در مسیر سرمایه گذاری قرار دهد. یکی از ویژگی های خاص بازار سرمایه، قابلیت تجمع سرمایه های خرد و هدایت آنها به سمت فعالیت های

در کشور کردیم تا از این طریق ظرفیت های حمایتگر و پشتیبان از تولید را افزایش دهیم و به نظرم تا اینجا در بسیاری از حوزه ها نیز دستاوردهای خوبی داشتیم.

دشواری کار که البته خود می تواند یک فرصت نیز باشد اینجاست که امکان تامین مالی اقتصاد کشور از طریق فروش نفت و نظام بانکی به شدت کاهش یافته و دشمن تمام توان خود برای مسدود کردن راه های ورود کالا و ارز (تجارت و تامین مالی) را به کار گرفته است. بنابراین ضروری است در کنار کریدور بودجه دولت و بانک، کریدور سوم جهت تامین مالی اقتصاد توسعه یابد و بازار سرمایه می تواند جایگاه مهمی در این ارتباط کسب کند. در نظر داشته باشید که هم ظرفیت نظام بانکی برای تامین مالی محدود است و هم اصولاً باید کارکرد فعلی آن تغییر کند. برای مثال تامین مالی سرمایه ثابت نباید از طریق بازار پول صورت گیرد بلکه باید از بازار سرمایه باشد.

تامین مالی بنگاه های بزرگ مقیاس در زمینه تامین سرمایه در گردش هم باید از طریق بازار سرمایه صورت گیرد. بنابراین دلیلی ندارد که برای تامین سرمایه ثابت و سرمایه در گردش بنگاه های بزرگ مقیاس از منابع بانکی استفاده کنیم، زیرا ظرفیت تامین این منابع در بازار سرمایه وجود دارد و این ها الزاماتی است که ما برای کارآمد سازی نظام تامین مالی باید بدان ها توجه لازم را داشته باشیم. به این نکته توجه کنیم که ما برای تحقق جهش تولید و داشتن رشد مطلوب در سال جاری حداقل باید هزار هزار میلیارد تومان تامین مالی در اقتصاد کشور داشته باشیم. در این زمینه باید نظام تامین مالی در کشور به صورت کارا عمل کند و تامین مالی کسب و کارها را تسهیل کند. اگر به اعداد و ارقام نگاهی بیندازیم سهم بازار سرمایه در سال های گذشته از تشکیل سرمایه از پنج تا ۲۰ درصد متغیر بوده است و ما تلاش داریم، تا این سهم افزایش پیدا کند. این امر تحقق پیدا نخواهد کرد مگر با تقویت جایگاه بازار اولیه. قابل کتمان نیست که هدایت نقدینگی به سوی بازار اولیه می تواند نقش قابل توجه ای در اشتغال و تولید داشته باشد.

❖ در خصوص نظام بانکی صحبت کردید، اجازه دهید از همین موضوع بحث را ادامه دهم. با توجه به اینکه در صحبت های رئیس جمهور در سال ۱۳۹۷ یکی از اولویت های اصلی وزارت اقتصاد اصلاح نظام بانکی عنوان شد، در این خصوص چه اقداماتی را به انجام رساندید؟

همانطور که گفتیم، فعلاً عمده تامین مالی اقتصاد کشور توسط نظام بانکی صورت می پذیرد، وابستگی بیش از حد تامین مالی بنگاه ها و خانوارها به نظام بانکی، حساسیت اقتصاد و جامعه را نسبت به چالش های نظام بانکی افزایش داده است؛ لذا لزوم اصلاح نظام بانکی همواره مورد تأکید دولت و صاحب نظران بوده است. بر این اساس مطالعه جامعی پیرامون اصلاح نظام بانکی با لحاظ فشارهای ناشی از محدودیت ها، تحریم های بین المللی و شرایط بیرونی اقتصاد و همچنین تشدید برخی چالش های نظام بانکی در وزارت اقتصاد صورت گرفت.

میتنی بر این مطالعه وزارت امور اقتصادی و دارایی از طرفی با در نظر گرفتن جایگاه خود در ساختار حاکمیتی (که مطابق ماده (۱) قانون تأسیس خود، سیاست گذار اقتصادی است) و در نظام بانکی کشور (به عنوان عضو مجمع عمومی بانک مرکزی، عضو شورای پول و اعتبار، رئیس مجمع عمومی بانک های دولتی و نماینده سهام دولت در بانک های واگذار شده مطابق با اصل (۴۴) قانون اساسی) و از طرف دیگر با تبیین جایگاه دستگاه های مسئول نسبت به تدوین برنامه اجرایی اصلاح نظام بانکی اقدام و اجرای حوزه هایی که خود دارای مسئولیت است از جمله اجرای حاکمیت شرکتی، واگذاری اموال مازاد و شرکت های غیر بانکی، ساماندهی مطالبات غیر جاری، ساماندهی تعداد شعب، بانکداری دیجیتال و ... را در دستور کار قرار داد. هم اکنون برخی از آثار آن مانند توسعه بانکداری دیجیتال، اصلاح نسبی ترازنامه بانک ها و

بازار سرمایه این قابلیت را دارد که منابعی که در اقتصاد بصورت غیرفعال است را در مسیر سرمایه گذاری قرار دهد. یکی از ویژگی های خاص بازار سرمایه، قابلیت تجمع سرمایه های خرد و هدایت آنها به سمت فعالیت های مولد است. با فرایندهای مولدی که در بازار سرمایه تعریف می شود، پذیرش سرمایه افرادی که اصطلاحاً دارای "خرده منابع" هستند هم برای آنها منفعت ایجاد می شود

مولد است. با فرآیندهای مولدی که در بازار سرمایه تعریف می شود، پذیرش سرمایه افرادی که اصطلاحاً دارای "خرده منابع" هستند هم برای آنها منفعت ایجاد می شود و هم منابع قابل توجهی برای بنگاه های اقتصادی و در راستای توسعه فعالیت های آنها فراهم می آید.

در واقع بازار سرمایه می تواند به عنوان زیربنای فعالیت های تجاری و صنعتی دولتی و خصوصی نقش ایفا کند و میان پس انداز کنندگان فردی، نهادی و متقاضیان وجوه سرمایه ای ارتباط برقرار کند. قطعاً اگر ساز و کار بازار سرمایه به صورت کارآ تعبیه و عملیاتی شود، سرمایه های آحاد مردم وارد این بازار شده و ثمرات خود را در رونق تولید و اشتغال نشان خواهد داد. این را هم اشاره کنم که بسیاری از صاحب نظران تغییر ساختار تأمین مالی کشور از بانک محوری به بازار محوری را به عنوان یکی از راهکارهای پیشنهاد شده برای حل معضلات کنونی نظام تأمین مالی کشور بویژه نظام بانکی کشور معرفی می کنند. در حالیکه من فکر می کنم باید در مسیری حرکت کنیم که منجر به هم افزایی نظام بانکی و بازار سرمایه شود. رشد و توسعه بازار سرمایه به رشد بانک ها و بهبود وضعیت آنها و حتی حل برخی از مشکلات آنها کمک خواهد کرد. اجازه دهید نمونه هایی از آن را ذکر کنم از قبیل:

- * رشد و توسعه بازار سرمایه فرصت های جدید سرمایه گذاری، برای بانک ها فراهم می کند.
- * رونق بازار سرمایه و افزایش نقش این بازار در تأمین مالی، سبب کاهش بار تقاضای تسهیلات از روی دوش بانک ها می شود.

- * امکان ابزارسازی مشترک و تأمین منابع برای بانک ها از طریق بازار سرمایه تسهیل می شود.
- * فرصت تبدیل به اوراق بهادار کردن دارایی های بانکی و فروش در بازار سرمایه فراهم می آید.
- علاوه بر مواردی که ذکر شد، بسیاری دیگر از این موارد را می توان نام برد که توسعه بازار سرمایه می تواند به نظام بانکی کمک کند.

این را هم اشاره کنم که بدون حل مشکلات نظام بانکی، نمی توان با عمیق تر کردن بازار سرمایه و کاهش سهم بازار پول از تأمین مالی، مشکلات سیستم بانکی را حل کرد، لذا باید در کنار آن سیاست های مکملی در راستای بهبود کارایی فرآیندهای نظام بانکی نیز در دستور کار قرار گیرد.

❖ یکی از مواردی که به آن اشاره کردید، لزوم توازن بازدهی (نرخ سودآوری مورد انتظار) در میان بازارهای مختلف است. ارتباط میان بازار پول و سرمایه در این خصوص چگونه قابل تبیین است؟

بدیهی است که بازارها روی یکدیگر اثر می گذارند. نرخ بازدهی به تناسب ریسک آنها سبب می شود تا منابع به آن سمت سوق یابد. طبیعتاً در بازه های

زمانی که بازدهی در بازار سرمایه جذاب تر است، سرمایه های بیشتری به سمت این بازار سرازیر می شود. بدیهی است هر چه نرخ سود سپرده در بازار پول کاهش یابد، سرمایه گذاری در بازار سرمایه افزایش می یابد. این موضوع را در سه ماهه ابتدای سال جاری مشاهده کردیم. در آن فاصله زمانی نرخ سود در راستای اجرای دستورالعمل شورای پول و اعتبار و با توجه به کاهش تقاضا برای سرمایه گذاری کاهش یافت. همزمان، کاهش نرخ سود بازار بین بانکی نیز رخ داد که آنها هم از منظر کسری منابع بانک ها و هزینه های تأمین مالی برای بنگاه ها تحول مثبتی بود. در عین حال توجه داریم که وقتی اقتصاد دو سال پیاپی رشد منفی را تجربه کرد، منجر به کاهش نرخ ها در نظام بانکی شد. مجموع این شرایط، فرصت مغتنمی را برای بازار سرمایه ایجاد کرد. البته باید دقت داشته باشیم که نرخ سود بر سرمایه گذاری و هزینه های تولید اثر گذار است، به ویژه زمانی که نرخ ارز با جهش مواجه بوده باشد که خود این امر موجب می شود بنگاه ها برای تأمین مالی واردات مواد اولیه و قطعات تولید خود و ... به بانک ها مراجعه کنند. بنابراین، ملاحظه می شود که در شرایط همزمانی افزایش نرخ سود تسهیلات و نرخ ارز، بنگاه ها، با افزایش قابل توجه هزینه های مالی رو به رو می شوند.

❖ در یک سخنرانی شما عنوان کردید که تأمین مالی اسلامی را نزدیک به بازار سرمایه می دانید. منظورتان از طرح این موضوع چیست؟

بورس، بازاری است که هیچ چیز در آن تضمین نمی شود، یعنی بازدهی در کنار ریسک است، بنابراین می توان مدعی شد که تأمین مالی اسلامی هم یک نوع تأمین مالی ریسک پذیر و نتیجه محور است. چون سرمایه گذار با قبول مسئولیت در فرآیند کار و پذیرش سود یا زیان احتمالی، کسب سود را هدفگذاری می کند. لذا می توان گفت تحقق اهداف مترتب بر حذف ربا، به سمت بازار سرمایه به خاطر از پیش معلوم نبودن نتیجه و معطوف به عملکرد بودن، متمایل است. بخصوص که مفهوم عقود مشارکتی هم همین است که با هم مشارکت می کنیم و عملکرد را بخش واقعی نشان خواهد داد. خدارحمت کند حجه الاسلام والمسلمین، حاج آقای موسویان را، ایشان در خصوص این موضوع آرا، نظرات و مطالب متعددی را در این زمینه مطرح و از آن حمایت می کردند.

حال اگر این توضیح را در کنار نقش آفرینی موفق بازار سرمایه در تأمین مالی اقتصاد کشورهای مختلف در چندین دهه اخیر قرار دهیم و به توصیه کارشناسان مختلف اقتصادی، مالی و مدیریتی در سطح دنیا توجه کنیم، آنگاه به این نتیجه می رسیم که در کشور باید، (علاوه بر همه مطالبی که در ابتدای این مصاحبه اشاره کردم) بازار سرمایه را توسعه دهیم. از نگاه من، بازار سرمایه کارا هم قرابت نزدیکی با مفاهیم تأمین

مالی اسلامی دارد و هم تجربه موفق در نظام تأمین مالی در دنیا است. به شخصه به مفید بودن این بازار اعتقاد دارم. بنابراین در دو سال اخیر در وزارت اقتصاد توسعه و تعمیق بازار سرمایه را به یک هدف کلیدی و راهبردی تبدیل کردم و تلاش کردم نه فقط برای کوتاه مدت بلکه برای بلندمدت اقتصاد کشور، در این خصوص ظرفیت سازی کنم. هر چند در کوتاه مدت هم عملکرد این بازار برای من حائز اهمیت است و من آنرا رصد می کنم اما خواست و هدف اصلی من تحول در نظام تأمین مالی اقتصاد کشور و ارتقای جایگاه و نقش بازار سرمایه در این نظام است.

❖ آیا ظرفیت های قانونی هم برای توجه بیشتر به بازار سرمایه و نقش آفرینی آن در اقتصاد کشور وجود دارد؟

قطعاً بله. خوشبختانه در سال های اخیر توجه خوبی به بازار سرمایه شده است و توسعه این بازار در قوانین مختلف مورد توجه قرار گرفته است از قانون رفع موانع تولید گرفته تا قانون برنامه ششم توسعه تا مصوبات شورای عالی هماهنگی اقتصادی، مصوبات هیئت دولت و شورای عالی بورس و دیگر اسناد بالادستی. برای نمونه قانون برنامه ششم توسعه، از ظرفیت های بسیاری جهت توسعه بازار اوراق بهادار اسلامی برخوردار است و در صورتی که در عمل از این ظرفیت ها استفاده شود، زمینه تعمیق بازارهای مالی کشور فراهم خواهد شد. یکی از ویژگی های قانون برنامه ششم توسعه آن است که زمینه تعمیق بازار بدهی با استفاده از اوراق بهادار اسلامی (صکوک) را فراهم کرده است. اگر در مجموعه اسناد بالادستی بازار سرمایه در سال های اخیر جستجو کنیم به ده ها مورد تصمیم دست خواهیم یافت که با هدف توسعه بازار سرمایه اتخاذ شده است.

- چه اقدامات قابل توجهی در این سال ها با هدف توسعه بازار سرمایه صورت گرفته است؟

طی سال های اخیر، بازار سرمایه کشور حرکت شتابانی را به سوی توسعه و تحول آغاز کرده است. در زمینه افزایش نقدشوندگی و شفافیت اطلاعات و کاهش توقف نمادها در بازار سرمایه و همچنین راه اندازی و توسعه فعالیت های بورس انرژی، توسعه بازار فرابورس از طریق افزایش قابل توجه ارزش معاملات، پذیره نویسی سهام و افزایش سرمایه ها، عرضه های دولتی در بازار فرابورس و عرضه و معامله اوراق مشارکت، گام های موثری برداشته شد. بخش های اجرایی و نظارتی بازار سرمایه شکل گرفته و در حال تکمیل می باشند. نهادهای مالی جدید همچون شرکت های تأمین سرمایه، صندوق های سرمایه گذاری، شرکت های مشاور سرمایه گذاری، صندوق های پروژه طرح های خاص، مؤسسات رتبه بندی و شرکت های پردازشگر اطلاعات مالی تأسیس و تقویت شده اند. ابزارهای مالی جدیدی همچون اوراق اجاره، مرابحه، قرض الحسنه، استصناع

بورس، بازاری
است که هیچ چیز

در آن تضمین
نمی شود، یعنی
بازدهی در کنار
ریسک است،
بنابراین می
توان مدعی شد
که تأمین مالی
اسلامی هم یک
نوع تأمین مالی

ریسک پذیر
و نتیجه محور
است. چون
سرمایه گذار با
قبول مسئولیت
در فرآیند کار و
پذیرش سود یا
زیان احتمالی،
کسب سود را
هدفگذاری
می کند

فرابورس ایران یا بورس اوراق بهادار مؤید این مهم است که اغلب بنگاه‌ها پس از یک مرتبه اقدام به تأمین مالی از طریق اوراق بهادار بدهی، مجدد این شیوه را جهت تأمین نقدینگی به کار گرفته‌اند. از ظرفیت بازار بدهی، دولت نیز توانسته است به نحو مطلوبی برای تأمین مالی خود استفاده کند به نحوی که از ابتدای سال جاری تا کنون بیش از ۱۲۰ هزار میلیارد تومان انواع اوراق دولتی به فروش رسیده است. این امر، بیانگر پتانسیل بالای بازار سرمایه کشور در به کارگیری اوراق بهادار مبتنی بر بدهی برای تأمین مالی است.

آینده بازار را در کوتاه مدت چگونه می بینید؟ شرایط بازار سرمایه را هم اکنون چگونه می بینید؟

بازار سرمایه در طی یک سال اخیر توانست خود را به آحاد جامعه به خوبی معرفی کند و سرمایه گذاران را ترغیب نمود تا در صورت رونق این بازار، سرمایه های خود را به این بازار سوق دهند. یعنی طرف عرضه در تأمین مالی از طریق بورس به خوبی با این بازار آشنا شده است. اما از سوی تقاضا باید بنگاه های اقتصادی به عنوان سرمایه پذیران این بازار، با ظرفیت های آن بیش از پیش آشنا شوند که این امر نیز در حال انجام است. تقریباً همه با این رویکرد موافق هستند که توسعه بازار اولیه بسیار مهم است، با استفاده کارا از این بازار ما خواهیم توانست منابع را به بخش واقعی اقتصاد تزریق کنیم و انواع طرح های مختلف سرمایه گذاری را تأمین مالی کنیم. عامل مهم دیگر، وجود یک بستر مناسب برای تلاقی اثربخش سرمایه گذاران و سرمایه پذیران است. بستر مناسب حقوقی و فنی که باید شکل بگیرد تا توسعه بازار سرمایه رخ دهد. ارزیابی این زیرساخت ها معیار مناسبی است که آمادگی بازار سرمایه از پذیرایی از اعتماد مردم را مورد سنجش قرار می دهد. من بارها این موضوع را گفته ام و بازهم به آن اشاره می کنم که مسیر اصلی توسعه تأمین مالی در کشور، شکل دادن به بازار سرمایه است و بازار سرمایه می تواند راه نجات اقتصاد ما باشد. لطفاً به این اعداد توجه کنید: ارزش بازار شرکت های بورس اوراق بهادار تهران نسبت به پایان سال ۱۳۹۸، بیش از هشت برابر شده است. ارزش معاملات روزانه در برخی روزها از ۳۱ هزار میلیارد تومان در سال جاری فراتر رفت. در انتهای مهرماه سال جاری مجموع ارزش معاملات روزانه در بازارهای بورس اوراق بهادار تهران و فرابورس ایران بیش از ۱۵ هزار

و مضاربه و اوراق مشارکت رهنی، اسناد خزانه اسلامی، اوراق بهادار مبتنی بر دارایی فکری، اوراق وقف و اوراق سفارش ساخت، اوراق سلف برای انتشار و معامله در بازار سرمایه طراحی شده است، معامله قراردادهای آتی آغاز شده و در حال توسعه به انواع کالاها و سهام می باشد. توسعه بازار بدهی و معرفی ابزارهای جدید مالی برای آن از جمله اوراق صکوک قابل تبدیل به سهام، اسناد خزانه اسلامی، گواهی سپرده کالایی و... فراهم کردن زمینه پذیرش شرکت های کوچک و متوسط در بورس و ایجاد تابلوی ویژه شرکت های دانش بنیان، کمک به تأمین مالی دولت از طریق بازار سرمایه از جمله اقدامات موثر در توسعه بازار سرمایه است. با این وجود آنچه از بازار سرمایه انتظار می رود بسیار بیشتر از این موارد است و انتظار داریم در سال های آتی هر چه بیشتر بتوانیم این بازار را توسعه دهیم تا فعال اقتصادی ما طعم سهولت تأمین مالی را چشیده و سرمایه گذار از منفعت آن بهره مند شود.

در خصوص انتشار اوراق بهادار اسلامی و توسعه بازار اوراق بدهی در بازار سرمایه چه نظری دارید؟

می توان مدعی بود که دستیابی به نظام مالی پویا، عمیق و کارا، بدون وجود بازار بدهی سالم با کارکرد مناسب و عمق کافی، امکان پذیر نیست. بورس می تواند در تأمین نقدینگی از طریق انتشار اوراق بهادار با درآمد ثابت (سود/اجاره) یا اوراق بهادار اسلامی (صکوک) کمک کند. از آن جمله اوراق اجاره، مرابحه، استصناع، منفعت، اوراق رهنی، و ... است که در بازارهای بدهی قابل معامله است و مبتنی بر بدهی های کوتاه مدت و بلندمدتی است که در بنگاه ها وجود دارد. از جمله مزایای این اوراق نسبت به انتشار سهام این است که به مالکان و مدیران فعلی شرکت این اجازه را می دهد که مالکیت و کنترل (مدیریت) خود را بر شرکت حفظ کنند. به این معنی که دارندگان این اوراق با خرید اوراق، وجوه خود را در اختیار شرکت قرار می دهند اما از هیچ یک از حقوق سهامداری برخوردار نبوده و تنها معادل اصل و سود اوراق از شرکت مطالبه خواهند داشت. تأمین مالی از طریق بدهی ممکن است دشوار باشد اما برای بیشتر شرکت ها تأمین منابع مالی را در نرخ های کمتر از تأمین مالی با سهام به ویژه در دوره هایی که نرخ سود پایین است فراهم می کند. خوشبختانه این روش در مدت اخیر رشد قابل توجه ای داشته است. مروری بر تابلوی

افراد خودشان بتوانند به نحو مقتضی در سبد سهام خود دخل و تصرف کنند و فردی که فروشنده سهام بود در کمترین زمان ممکن به وجه ناشی از فروش سهام خود دست یابد. بر این اساس باید حد بهینه ای را برای آزاد سازی سهام عدالت پیش می بردیم. در مرحله اول که ۳۰ درصد آزادسازی انجام گردید، عرضه سهام بسیار کمتر از پیش بینی و ظرفیت بازار سرمایه رخ داد. این امر به ما نشان داد که آحاد مردم با درک از ارزشمندی پورتنوی سهام عدالت کمتر تمایل به فروش این سهام دارند. بنابراین این انعطاف پذیری ایجاد شد تا بتوانیم میزان آزادسازی را به ۶۰ درصد نیز افزایش دهیم که به نظر در شرایط حاضر تا حدودی می توان آنرا میزان بهینه دانست.

بحث سوم طراحی مدل متفاوت آزاد سازی برای افراد مختلف بود. چرا که تمامی افراد تمایل یا توانایی به حضور مستقیم در بازار سرمایه را ندارند. از اینرو در قالب دو گزینه مستقیم و غیرمستقیم به افراد حق انتخاب برای نحوه آزاد سازی سهام عدالت داده شد. در روش مستقیم سهام بطور کامل به پورتنوی سهامداری شخص منتقل می شد و تمامی حقوق و امورات سهامداری به شخص واگذار می شد. اما در روش غیرمستقیم، اشخاص با واسطه شرکت های سرمایه گذاری استانی اعمال حق مالکیت خود را انجام می دهند. البته ساماندهی این شرکت های استانی فرصت جدیدی که ناشی از مزیت حاصل از تجمیع سهام افراد است را برای بهینه سازی و توسعه سرمایه گذاری ها ایجاد می کرد. بنابراین به این شرکت ها اختیاراتی داده شد، که امیدواریم در آینده ای نزدیک شاهد حضور و فعالیت ۳۱ شرکت سرمایه گذاری توانمند در نظام تامین مالی کشور باشیم.

پیشنهاد شما به سهامداران عدالت چیست؟

اطمینان دارم اکنون همه افراد نسبت به ارزنده بودن

از سرمایه گذاران بالاخص سرمایه گذاران خرد است. علاوه بر ارائه لایحه حمایت از سرمایه گذاران خرد، در این ارتباط با توجه به اصل نقدشوندگی در بازار سرمایه اجازه انتشار اوراق خزانه و همچنین لزوم بازارگردانی را به عنوان یکی از وظایف شرکت های سرمایه پذیر مورد تأکید قرار دادیم. در ادامه همین سیاست موارد دیگری نیز مورد توجه است که در آینده نیز به مرور آنها را به مرحله تصویب و اجرا در خواهیم آورد. در شفافیت اطلاعاتی، هرچند به طور حتم بازار سرمایه از شفاف ترین بازارهای کشور است و کلیه نهادهای مالی مختلف فعال در این بازار ملزم به ارائه اطلاعات مختلف از عملکرد و رویدادهای مهم هستند. با این وجود در این بازار باید همیشه تلاش بر ارتقاء شفافیت باشد تا سرمایه گذاران در رابطه با این موضوع مهم که به کارایی بازار کمک می کند، اطمینان داشته باشند. سامانه جامع اطلاع رسانی ناشران (کدال) الان به عنوان بازوی شفافیت در بازار سرمایه عمل می کند که باید با طراحی سازوکارهای جدید بر شفافیت در بازار افزود.

اگر بخواهیم مهم ترین رویدادهای سال جاری در بازار سرمایه را مرور کنیم باید از دو موضوع آزاد سازی سهام عدالت و عرضه باقیمانده سهام متعلق به دولت در قالب صندوق های قابل معامله در بورس (ETF) یاد کنیم. در خصوص این دو موضوع توضیح بیشتر می فرمائید.

در خصوص سهام عدالت باید بگویم که این موضوع مغفولی بود که به همت همکاران من در مجموعه وزارت اقتصاد و با حمایت های مقام معظم رهبری، ریاست جمهور و دیگر اعضای محترم هیئت دولت و دیگر عوامل ذیربط از جمله شورای عالی بورس به نتیجه رسید. از همان ابتدا که من به عنوان وزیر اقتصاد مشغول به خدمت شدم، آزاد سازی سهام عدالت را در برنامه های خود مد نظر داشتیم. در دو سال گذشته تلاش های فراوانی رابه انجام رساندیم تا علاوه بر طراحی مناسب فرآیندهای عملیاتی و اجرایی، بتوانیم زیرساخت های فنی و حقوقی مرتبط را به نحو مطلوبی توسعه دهیم. بر این اساس در سال جاری تا ۶۰ درصد از سهام متعلق به هر فرد آزادسازی شد. موضوع سهام عدالت هم موضوع بسیار گسترده ای است که باید آنرا هم در یک گفتگوی مجزا به تفصیل شرح دهم. اما اگر با نگاه بازار سرمایه به این موضوع بنگریم فارغ از امورات اجرایی، سه بحث برای ما کلیدی بود، اول اینکه پیش بینی می شد با آزاد سازی سهام عدالت، طرف عرضه سهام در بازار سرمایه سنگین شود.

بحث دوم به دنبال آزادسازی واقعی بودیم. به این معنا که با اجرای فرمان آزاد سازی دیگر مالکیت و مدیریت سهام بصورت کامل به افراد منتقل شود و

میلیارد تومان است. درحالی که در آبان ۱۳۹۸ و آبان ۱۳۹۷ به ترتیب ۳.۳ و ۲.۸ هزار میلیارد تومان بوده است. ارزش معاملات روزانه در بازار بورس اوراق بهادار تهران و فرابورس ایران در طی دو سال اخیر افزایش چشمگیری داشته است. وقتی ارزش معاملات در این بازار در یک روز می تواند ۱۵ تا ۲۵ هزار میلیارد تومان باشد باید به این بازار به چشم یک فرصت کم نظیر نگاه کرد و متناسب با آن اقدام نمود. هر چند در دوره هایی بازار با افت و خیزهایی مواجه می شود که بخشی از آن ناشی از واقعیات محیطی و از جمله اقتصادی است و بخشی ناشی از اتفاقات درون بازار از جمله رفتارهای هیجانی سهامداران است. باید پیوسته تلاش کنیم از بروز نوسانات بسیار شدید جلوگیری کنیم و با افزایش ثبات اقتصادی، افزایش آگاهی و فرهنگ سهامداری، از شدت نوسانات بکاهیم و چشم انداز با ثبات تری را برای بازار ایجاد کنیم.

چه اهدافی را برای توسعه بازار سرمایه در نظر گرفته اید و چه الزامات و راهبردهایی برای بازار سرمایه در نظر دارید؟

ارتقای ضریب نفوذ بازار سرمایه در اقتصاد، افزایش سهم بازار سرمایه در تأمین مالی بلندمدت، پر رنگ کردن نقش بازار سرمایه در تأمین مالی بنگاه های بزرگ اقتصادی، توسعه ابزار بازار بدهی و افزایش شفافیت در بازار سرمایه به منظور جذب بیشتر منابع مالی خرد از مهم ترین اهداف مد نظر برای توسعه این بازار است. با این وجود شناخت درست و آسیب شناسی صحیح از شرایط کنونی و آنچه بر بازار سرمایه گذشته است می تواند منجر به تدوین راهکارهای مناسب برای رفع چالش های بازار سرمایه و تحقق اهداف مذکور شود. هر چه عموم مردم بیشتر به صورت مستقیم و غیرمستقیم در این بازار مشارکت کنند و بازار توسعه یافته تر و بالغ تر شود، سیاست های مورد نیاز برای رونق آن باید با حساسیت بیشتری پیگیری شود. در این ارتباط یکی از کارهایی که ما به صورت مدام مورد توجه قرار دادیم، همفکری با فعالان حقیقی و حقوقی بازار سرمایه بوده است. مبتنی بر بازخوردهای دریافتی برای ادامه مسیر در بازار سرمایه چند اولویت راهبردی را مد نظر قرار داده ایم. از جمله این موارد عبارتند از حمایت از سهامداران خرد، شفافیت اطلاعاتی، توسعه زیرساخت های فنی، افزایش سرعت و کاهش زمان در تأمین مالی، استفاده از روش ها و ابزارهای جدید نوآورانه، تأمین مالی شرکت های دانش بنیان، استارت آپ ها و فین تک ها، توسعه نهادهای مالی متخصص، تأمین مالی پروژه ها از طریق صندوق های سرمایه گذاری پروژه ای و توسعه صندوق های سرمایه گذاری است. با توجه اهمیت این موارد اجازه دهید هر کدام را مقداری توضیح دهم. در خصوص حمایت از سهامداران خرد این نکته قابل ذکر است که یکی از ویژگی های اصلی بازار سرمایه وجود قوانین و مقررات حمایت کننده

و به تبع آن تلاش بیشتری خواهد شد تا زمینه های توسعه و تعمیق این بازار با سهولت بیشتری فراهم آید و فعالیت فعالان این بازار هم به عنوان سرمایه گذار و هم سرمایه پذیر تسهیل شود.

طبیعتاً با اتخاذ سیاست های ضدچرخه ای مالی (در بودجه سال آتی) به عنوان رویکردی برای برون رفت از شرایط موجود اقتصادی کشور با لحاظ کمترین آثار و تبعات منفی، رونق کسب و کارها هدفگذاری شده است، و در نتیجه آن بازار سرمایه از این محل قطعاً منفعت خواهد برد. ضمن اینکه بازار سرمایه، علاوه بر بازار سهام شامل بازار بدهی هم می شود.

همچنین بسیاری از شرکت هایی که مالکیت آنها هم اکنون در اختیار دولت است، دارای ارزش ذاتی بالا و با قابلیت ها و ظرفیت های فراوان هستند. لزوم واگذاری این شرکت ها در سال های آتی علاوه بر اینکه سبب می شود تا دارایی های باکیفیت در بازار سرمایه عرضه شود، بر شفافیت در امر واگذاری ها نیز اثر مثبتی خواهد داشت. ذات بازار سرمایه شفافیت است و با فروش

بنگاه های دولتی در این بازار، ما توانسته ایم از این مزیت بهره ببریم.

البته ما در این ارتباط نباید از ظرفیت سازی برای تقاضا نیز غافل شویم و قطعاً در سال آتی در ادامه برنامه هایی که امسال به سرانجام رسانیدیم، ارتقاء ظرفیت، و توسعه و تعمیق بازار سرمایه را پیگیری خواهیم کرد. هرچند قطعاً عرضه های ما در سال آتی با توجه به ظرفیت های این بازار انجام خواهد پذیرفت و مطمئن باشید به نحوی برنامه ریزی خواهد شد که عرضه های سهام دولتی ماهیت بازار سرمایه را با چالش مواجه نکند بلکه این عرضه ها به رونق بیشتر بازار نیز منجر شود.

به عنوان مثال در سال آتی لزومی به عرضه همه این سهام بصورت خرد در بازار وجود ندارد و ما با توجه به وضعیت بازار از روش های گوناگون از جمله واگذاری سهام شرکت های دولتی به صورت بلوکی استفاده خواهیم کرد. یا همچنان از روش واگذاری سهام در قالب ETF همچنان استفاده می کنیم. همانگونه که می دانید در این روش هدف اصلی دولت، کسب درآمد نیست چرا که عرضه بصورت خرد یا بلوکی برای دولت سودآوری بیشتری را به همراه خواهد داشت. در این روش بنگاه های تراز اول کشور با تخفیف های قابل توجه به آحاد مردم عرضه می شوند و ما با این روش می توانیم چند هدف شفافیت، مردمی سازی، خصوصی سازی واقعی، جلوگیری از بروز فساد و غیره را به صورت همزمان تحقق بخشیم. حتی مدل های جدید تری را هم در حال طراحی هستیم که در نتیجه استفاده از آنها امکان حضور آحاد مردم تسهیل شود و همگان قادر به مشارکت در عرضه سهام های دولتی باشند. در مجموع سال آینده تلاش خواهیم کرد، ضمن افزایش عرضه های اولیه و توجه ویژه به بازار اولیه، با تقویت نهادهای سرمایه گذاری و نهادهای واسط در بازار سرمایه، حضور غیر مستقیم در این بازار را ترویج کنیم و مهم تر از آن فرهنگ سهامداری و حضور در بازار سرمایه را تقویت کنیم.

📌 صحبت های آخر شما در توصیه به افراد برای حضور و فعالیت در بازار سرمایه چیست؟

سرمایه گذاری در بازار سرمایه با ریسک روبرو است و به دانش مالی و دقت بسیاری نیاز دارد. مثلاً برای یک سرمایه گذاری مطمئن نیاز است تا افراد صورت های مالی بنگاه ها، چشم انداز، برنامه ها را بررسی کرده و نسبت به بازار آتی، بازار جایگزین و ارزش جایگزینی شناخت کافی پیدا کنند. تمامی این امور نیازمند دانش و تجربه کافی است که شاید برای همگان امکانپذیر نباشد از اینرو توصیه دارم اگر فرد خود را دارای صلاحیت و شایستگی لازم می داند بصورت مستقیم در بازار سرمایه حضور یابد در غیر اینصورت با انتخاب روش غیر مستقیم، اینگونه مسائل را به نهادهای تخصصی سپرده و نیاز خود را به رصد روزانه یا هفتگی بازار سرمایه کاهش دهد. به اینصورت فرد می تواند بدون درگیر شدن در موضوعات تخصصی از منافع بازار سرمایه در بلند مدت بهره برد.

پورتفوی سهام عدالت آشنا شده اند. پورتفوی سهام عدالت شامل مجموعه سهام شرکت های بسیار معتبر و گلچین شده کشور است و قطعاً سهامداری این سبد سهام در آینده می تواند منافع بیشتری را برای سهامداران ایجاد کند. در مجموع من پیشنهاد می کنم، مگر به غیر از ضرورت، افراد سهامداری کنند و اساساً از منافع کوتاه مدت (سود سالیانه) و بلندمدت (افزایش عرضه سهام) آن بهره مند شوند. با اینحال با مصوبات خوبی که در شورای عالی بورس داشتیم توانستیم ظرفیت مناسبی را برای سمت تقاضای سهام عدالت ایجاد کنیم تا افرادی که اضطرار به فروش سهام عدالت دارند بتوانند در کوتاه ترین زمان، نسبت به فروش سهام خود اقدام نمایند.

📌 آقای وزیر لایحه بودجه سال آینده به مجلس شورای اسلامی ارائه شده است. این بودجه چه آثاری بر بازار سرمایه در سال آتی دارد و تا چه حدی به ظرفیت این بازار تکیه شده است؟

در بودجه سال آینده استمرار استفاده از سازوکار صندوق های قابل معامله در بورس و تأمین ۹۵ هزار میلیارد تومان از طریق واگذاری شرکت ها و فروش سهام که رشد هشت برابری نسبت به رقم مصوب قانون بودجه سال جاری دارد، پیش بینی شده است. هم چنین انتشار ۵۵ هزار میلیارد تومان انواع اوراق مالی اسلامی جدید و ۷۰ هزار میلیارد تومان اوراق نفتی در نظر گرفته شده است. باید اشاره کنم که اتخاذ راهکارهای متعدد برای تأمین مالی بودجه کشور در سال آتی رویکردی است که مورد استفاده قرار گرفته است. در این میان تکیه بخشی از منابع درآمدی بودجه بر بازار سرمایه از چند منظر قابل تحلیل است و نشان از جهت گیری بنیادی دولت و اولویت دادن به این بازار است. محتوای لایحه بودجه سال آتی نشان می دهد که دولت یک نگاه راهبردی به این بازار دارد و منطبق با این نگاه، بازار سرمایه از یک پدیده جانبی به یک کردید اصلی تأمین مالی برای اقتصاد کشور تبدیل شده است. این یکی از اهداف اصلی ما در دوسال گذشته در وزارت اقتصاد بود که به حمد خدا در حال تحقق است. این تغییر رویکرد سبب خواهد شد تا حساسیت نسبت به این بازار افزایش یافته و از این پس در اخذ تصمیمات مؤثر اقتصادی بازار سرمایه بیشتر مورد توجه قرار گیرد و مراقبت و حمایت بیشتری از آن به عمل آید (البته مجدداً اشاره کنم که منظور از حمایت، ضمانت نیست و من به هیچ عنوان به ضمانت بازار سهام توسط دولت اعتقادی ندارم). این مهم نوید بخش حصول به سازگاری بیشتر سیاستی فیما بین سیاست های پولی و مالی دولت نیز خواهد شد. از سوی دیگر انتظار از مراجع تصمیم گیر و راهبر بازار سرمایه افزایش خواهد یافت

بازار سرمایه در
طی یک سال
اخیر توانست خود
را به آحاد جامعه
به خوبی معرفی
کند و سرمایه
گذاران را ترغیب
نمود تا در صورت
رونق این بازار،
سرمایه های خود
را به این بازار
سوق دهند. یعنی
طرف عرضه در
تأمین مالی از
طریق بورس
به خوبی با این
بازار آشنا شده
است. اما از سوی
تقاضا باید بنگاه
های اقتصادی به
عنوان سرمایه
پذیران این بازار،
با ظرفیت های
آن بیش از پیش
آشنا شوند که این
امر نیز در حال
انجام است

رئیس هیات عامل ایمیدرو اعلام کرد:

ایمیدرو آمادۀ همکاری برای تقویت حوزه مس است

تکنولوژی گام های جدیدی برداریم و پس از آن، پروژه های جدید و اشتغال زایی داشته باشیم.

ضرورت جدیت در بومی سازی

معاون وزیر صمت با تأکید بر بحث بومی سازی در شرکت مس، گفت: در شرایط پیش روی کشور، بومی سازی باید با جدیت بیشتری پیگیری شود. وی افزود: ایمیدرو برای تحقق این امر، حمایت های لازم را به عمل خواهد آورد.

وجود ۲۵ میلیون تن سرباره

رئیس هیات عامل ایمیدرو با اشاره به موضوع استفاده از سرباره های معدن در حوزه مس تصریح کرد: وجود حدود ۲۵ میلیون تن سرباره با عیار ۴ درصد، ذخیره ارزشمندی است که با فراوری آن می تواند اشتغال و درآمد مطلوبی ایجاد کرد.

استخراج و فراوری این ذخایر، می توان بخشی از مشکلات کشور را رفع کرد.

ضرورت توجه به معادن مس

جعفری به اشاره به ضرورت حمایت شرکت ملی مس از طرح احیای معادن کوچک گفت: اگر شرکت مس در احیای معادن کوچک مقیاس مساعدت بیشتری داشته باشد، بستری برای اجرای طرح های توسعه بعدی خواهد بود. وی همچنین درباره طرح جامع مس اظهار داشت: طرح جامع ملی مس در حال تدوین است. رئیس هیات عامل ایمیدرو با اشاره به اقدام شرکت ملی مس در زمینه راه اندازی مرکز نوآوری و شتابدهی گفت: تأسیس این مرکز، گام مناسبی برای ورود دانش و تکنولوژی نوین به صنعت مس است. وی ادامه داد: نیاز است مراکزی برای حضور نخبگان و متخصصان ایجاد شود تا بتوانیم در زمینه توسعه

مهندس وجیه الله جعفری در جلسه بررسی طرح های توسعه مس گفت: شرکت ملی مس ۲۹ طرح با سرمایه گذاری بیش از ۲ میلیارد یورو (ارزی) و ۳۰ هزار میلیارد تومان (ریالی) در حال اجرا دارد که اشتغال مناسبی را ایجاد خواهد کرد. وی افزود: باید در یک فضای همکاری، طرح ها زودتر به بهره برداری برسد.

اکتشافات مس در ۶ استان

رئیس هیات عامل ایمیدرو با اشاره به موضوع اکتشاف به عنوان نقطه عطف ظرفیت های موجود کشور، اظهار داشت: شرکت ملی مس اکنون در ۶ استان، فعالیت اکتشافی انجام می دهد که باید تحرک بیشتری صورت گیرد. وی ادامه داد: در سیستان و بلوچستان ذخایر مناسبی از سوی ایمیدرو اکتشاف شده و باید به نقطه مناسبی برسد. به گفته جعفری، با بستر سازی برای

مدیرعامل شرکت ملی صنایع مس ایران خبر داد:

رکوردزنی فروش شرکت مس در سال جاری

به علاوه ۳۰ هزار میلیارد تومان است، عنوان کرد: در استان کرمان در حال حاضر بیش از ۲۳ پروژه معدنی و زیرساختی داریم. وی عنوان کرد: یک طرح **ipcc** که آخرین تکنولوژی برای بحث معدنی است، در سرچشمه شکل می گیرد که بتوانیم شرایط مناسب فنی را در این منطقه اجرا کنیم. همچنین نوسازی ناوگان معادن از جمله خرید ۴۰ دستگاه تراک جدید و... در این خصوص بوده است. سعدمحمدی ابراز کرد: طی ۹ ماهه اول امسال ۲۰۷ هزار تن کاتد تولید شده است که ۹ درصد از سال گذشته جلوتر است و ۱۶ درصد تولید آند نسبت به مدت مشابه سال گذشته افزایش داشته است. سعدمحمدی گفت: هفته گذشته شرکت ملی مس به رتبه دوم شرکت های بورسی کشور ارتقا پیدا کرد و توانست جایگاه خود را مستحکم کند که امیدواریم در آینده نزدیک به شرکت اول بررسی کشور تبدیل شود. وی در پایان گفت: در مسیر تولید، توسعه، فروش و اکتشاف خبرهای خوبی برای سال آینده داریم و شرایط خوبی اتفاق می افتد که امیدواریم با ایجاد اشتغال به لحاظ اقتصادی شرایط خوبی در منطقه ایجاد کنیم.

ذوب که ۵۰ سال با عیار ۴ درصد روی زمین بود سال آینده با سودآوری بالا افتتاح خواهد شد. همچنین سال آینده پروژه درآلو نیز افتتاح می شود. سعدمحمدی از قطعی شدن پروژه تصفیه خانه مرکزی آب رفسنجان خبر داد و گفت: کارهای مهندسی این پروژه انجام شده و به زودی عملیات اجرایی آن آغاز می شود تا پس از بهره برداری مردم رفسنجان بتوانند از آب بهداشتی و تصفیه شده بهره مند شوند. راه اندازی کارخانه مواد شیمیایی در منطقه ویژه اقتصادی رفسنجان نوید دیگری برای افزایش اشتغال در رفسنجان بود که سعدمحمدی آن را مطرح و تأکید کرد: با راه اندازی این کارخانه کل مواد شیمیایی مورد نیاز کارخانه کنسانتره تأمین می شود؛ و مانع از خروج ارز خواهد شد. افتتاح ورزشگاه ۱۵ هزار نفری شهدای صنعت مس رفسنجان تا ۶ ماه آینده و افتتاح بیمارستان ۵۰ تختخوابی مس با حضور وزیر صمت دیگر برنامه های سعدمحمدی برای رفسنجانی ها بود. مدیرعامل شرکت ملی صنایع مس ایران در بخش دیگری از سخنان خود با اشاره به اینکه کل پروژه های شرکت ملی مس ۲۹ پروژه با اعتباری بالغ بر ۲ میلیارد و ۴۸۰ میلیون یورو

مدیرعامل شرکت ملی صنایع مس ایران گفت: طی نه ماهه نخست سال جاری با فروش حدود ۲۸ هزار میلیارد تومانی، رکورد تاریخ صنعت مس در حوزه فروش را زدیم و در مجموع در همه زمینه های تولید و توسعه شرکت مس از ابتدای سال جاری شرایط صعودی داشته است.

دکتر اردشیر سعدمحمدی در حاشیه بازدید مهندس وجیه الله جعفری رئیس هیأت عامل ایمیدرو از مجتمع مس سرچشمه با بیان اینکه امروز از چند طرح توسعه ای از نزدیک بازدید شد، به طرح های شرکت مس اشاره و عنوان کرد: عملیات احداث کارخانه تغلیظ معدن مس در هزار فعال شده و سال آینده ۱۵۰ هزار تن کنسانتره تولید خواهد کرد و در این معدن نزدیک به ۶ هزار میلیارد تومان سرمایه گذاری شده است. وی افزود: در منطقه رفسنجان پروژه های جدیدی خواهیم داشت، در سرچشمه فاز ۳ کارخانه تغلیظ با ظرفیت ۳۰۰ هزار تن برنامه ریزی شده و ۱۰ هزار میلیارد تومان سرمایه گذاری برای آن انجام خواهد شد. وی تصریح کرد: پروژه فلوتاسیون سرباره با هدف تولید ۷۰ هزار تن کنسانتره از سرباره های

زرنندی معاون طرح و برنامه وزارت صمت اعلام کرد:

شفافیت در آمار بخش صنعت و معدن

درصدی، تلویزیون ۷۹۷ هزار دستگاه با ۶۱ درصد رشد، کاند مس ۱۹۲ هزار تن با افزایش ۹ درصدی، فولاد خام با بیش از ۱۹ میلیون تن و رشد بیش از ۸ درصدی، سیمان با تولید ۴۸ میلیون تن و رشد ۱۵ درصدی و لاستیک خودرو با تولید ۱۷۸ هزار تن با رشد ۲۵ درصدی را نشان می‌دهد. وی در ادامه تصریح کرد: تولید اتوبوس، مینی‌بوس و ون الکتروموتور، کاغذ، کنسانتره زغال سنگ و ظروف شیشه‌ای با کاهش تولید مواجه بوده‌اند. معاون طرح و برنامه وزارت صنعت، معدن و تجارت بیان کرد: در این مدت ۴ هزار و ۵۶۰ پروانه بهره‌برداری جدید صادر شد که در تعداد ۱۱ درصد و با ایجاد اشتغال مستقیم برای بیش از ۸۶ هزار نفر رشد ۳۵ درصد را در بخش اشتغال نشان می‌دهد. زرنندی افزود: صدور پروانه صنفی در این مدت نزدیک به ۵۰ درصد رشد داشته است. وی گفت: در حوزه تجارت الکترونیک نیز صدور گواهی امضای الکترونیکی در این مدت ۵۳ درصد رشد را نشان می‌دهد. وی ادامه داد: پروانه اکتشاف معدن با صدور ۶۴۷ پروانه با رشد ۱۲ درصدی، گواهی کشف با ۳۳۹ مورد ۵ درصد و پروانه بهره‌برداری معدن با ۴۱۰ مورد ۶ درصد، رشد داشته است. معاون طرح و برنامه وزارت صنعت، معدن و تجارت در خصوص تسهیلات به بخش صنعت و معدن نیز گفت: از منابع پروژه رونق تولید به ۲ هزار و ۲۵۷ واحد به مبلغ بیش از ۵۹ هزار میلیارد ریال و از محل تبصره ۱۸ قانون بودجه به ۸۲۹ واحد به ارزش ۴۶ هزار میلیارد ریال تسهیلات پرداخت شده است.

زرنندی در بخش دیگری از سخنان خود بیان کرد: انتشار آمار بخش تولید و تجارت به صورت شفاف و منظم انجام می‌شود و همه

محصول روند نزولی داشته است. سعید زرنندی در جلسه پایش آمار افزود: در هشت ماهه امسال انواع خودرو سواری با تولید حدود ۵۴۳ هزار دستگاه و رشد ۲۱

معاون طرح و برنامه وزارت صنعت، معدن و تجارت گفت: از ۲۵ قلم کالای اصلی صنعتی و معدنی که تاکنون اطلاعات آن استخراج شده است، ۱۷ محصول با رشد مثبت و ۸

اطلاعات مثبت یا منفی در اختیار عموم قرار می‌گیرد و در این خصوص ملاحظه‌ای را مدنظر نمی‌گیریم. وی گفت: اطلاعات کل گزارش واحدهای غیرفعال که شاید در گذشته ملاحظاتی برای انتشار عمومی بود را در سامانه بهین‌یاب برای دسترسی سرمایه‌گذاران قرار داده‌ایم. معاون طرح و برنامه وزارت صنعت، معدن و تجارت اضافه کرد: وقتی تصمیم به انتشار عمومی صنایع اشباع گرفتیم، برخی افراد نگران تبعات انتشار این لیست بودن اما تصمیم گرفته شد این صنایع به صورت عمومی نیز اعلام شود. زرنندی تصریح کرد: سیاست ما در معاونت طرح و برنامه وزارت صنعت، معدن و تجارت این است که همه اطلاعات، آمار و گزارش‌ها در دسترس عموم قرار گیرد و هم اکنون در این خصوص در بین سایر دستگاه‌های دولتی پیشتاز هستیم. معاون طرح و برنامه وزارت صمت همچنین گفت: در سامانه بهین‌یاب، بخشی به عنوان پایش فضای کسب و کار ایجاد کردیم تا صنعت‌گران، معدن‌کاران و تجار نظر خود را در خصوص موانع کسب و کار اعلام کنند.

زرنندی افزود: نتیجه این پایش را در خود سامانه قرار داده‌ایم که همگان از نتایج این نظرسنجی هم بهره‌مند شوند. وی همچنین در این جلسه در خصوص میز خدمت الکترونیک گفت: با توجه به شیوع بیماری کرونا و لزوم ارائه خدمات به صورت الکترونیکی و تکریم ارباب رجوع و عدم حضور مراجعان به وزارتخانه میز خدمت الکترونیکی در سامانه بهین‌یاب ایجاد شده و در مدت حدود یک ماه ۲۷۵ درصد درخواست واصل که به ۲۵۸ درخواست پاسخ داده شده است.

معاون طرح و برنامه وزارت صنعت، معدن و تجارت بیان کرد: اکثر خدمات وزارتخانه، صدور مجوزها درخواست تسهیلات و ... به صورت الکترونیکی است و میز خدمت الکترونیکی آماده ارائه به ذینفعان وزارتخانه می‌باشد.

سهم بخش تولید از اوراق بدهی بسیار پایین است

زرنندی در خصوص اوراق بدهی افزود: در دنیا بخش مهمی از تامین مالی واحدهای تولیدی از انتشار اوراق می‌باشد، اما در سال گذشته تنها حدود ۲ هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان انتشار اوراق در بخش صنعت و معدن داشتیم.

وی تصریح کرد: ارقام اوراق بدهی منتشر شده برای شرکتهای تولیدی نشانگر این است که کمتر از ۱ درصد منابع مالی پرداختی به بخش تولید از شبکه بانکی از محل اوراق تامین شده است که این سهم حتما باید افزایش یابد. وی گفت: اتکا بیش از حد تولید به سیستم بانکی و محدودیت های مالی بانک ها برای این بخش ، دچار اشکال است که باید برای آن چاره اندیشی عملیاتی شود. زرنندی افزود: با برنامه ریزی و پیگیری های زیادی که انجام شد تاکنون و طی سال جاری بیش از ۸ هزار میلیارد تومان انواع اوراق بدهی برای بخش تولید منتشر شده که رشد قابل توجهی نسبت به سال گذشته را نشان می‌دهد و تا پایان سال این عدد افزایش خواهد داشت ، که با وجود رشد قابل توجه نسبت به سال گذشته اما هنوز هم این سهم ، پایین است. معاون طرح و برنامه

وزارت صنعت، معدن و تجارت تصریح کرد: ضمن اینکه باید مسیر استفاده از این ابزارها تسهیل شود اما سیستم های سنتی مالی در بنگاهها هم باید تغییر کند و به جای این که تمام وقت و تلاش بنگاهها صرف دریافت تسهیلات از نظام بانکی شود باید به طرف بهره‌مندی از ابزارهای نوین مالی حرکت کنند. وی با اشاره به اینکه مساله اصلی بنگاهها در استفاده از تامین مالی در بازار بدهی موضوع رکن ضامن است ، گفت: رتبه بندی اعتباری بنگاهها که اخیرا عملیاتی شده کمک بسزایی به تسريع و تسهیل تامین مالی در بازار سرمایه خواهد نمود که میبایست تقویت شود.

مزیت اوراق گام در تامین مالی اعتباری

بنگاه های تولیدی

زرنندی یکی از اوراقی که بنگاههای تولیدی می‌توانند از آن استفاده کنند را اوراق "گام" نامید و افزود: با استفاده از اوراق گام، ضمن عملیاتی شدن تامین مالی زنجیره تامین در زنجیره مثل قطعات خودرو، نساجی و پوشاک، تجهیزات صنعتی و ... ظرفیت مناسبی برای جهش تولید در این صنایع ایجاد خواهد شد که با توجه به تعاملات خوب صورت گرفته با شبکه بانکی و بانک مرکزی می‌تواند جایگزین بخشی از روش های مرسوم تامین سرمایه در گردش باشد. وی گفت: امکان خرید اعتباری مواد اولیه مورد نیاز در سررسیدهای ۱ تا ۹ ماه؛ عدم شمولیت سقف های در نظر گرفته شده در آیین نامه تسهیلات و تعهدات کلان؛ منوط نبودن صدور اوراق گام به اخذ گواهی تبصره یک ماده ۱۸۶ قانون مالیات های مستقیم؛ عدم ضرورت استعلام وضعیت بدهی غیر جاری بنگاه متعهد توسط بانک عامل؛ پرداخت کارمزد حدود دو درصدی به جای سود تسهیلات از مزایای اوراق گام است.

زرنندی افزود: امکان نقل و انتقال بدون کارمزد اوراق در مدت یک شش‌م عمر اوراق در سیستم بانکی؛ نرخ تنزیل منطقی در بازار سرمایه به دلیل تضمین نقد شوندگی اوراق توسط بانک عامل، از دیگر مزایای این است که بنگاههای تولیدی با استفاده از اوراق گام از آن بهره‌مند می‌شوند.

با برنامه ریزی و پیگیری های زیادی که انجام شد تاکنون و طی سال جاری بیش از ۸ هزار میلیارد تومان انواع اوراق بدهی برای بخش تولید منتشر شده که رشد قابل توجهی نسبت به سال گذشته را نشان می‌دهد و تا پایان سال این عدد افزایش خواهد داشت ، که با وجود رشد قابل توجه نسبت به سال گذشته اما هنوز هم این سهم ، پایین است

مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی

بازوی پژوهشی مجلس ضمن بررسی «طرح توسعه و تولید پایدار زنجیره فولاد» اعلام کرد:

نسخه درمانی برای بازار فولاد

سیاست‌گذار برای تنظیم بازار فولاد اعلام کرده است. بر همین مبنا هم مرکز پژوهش‌های مجلس سیاست‌های فعلی در زمینه ممانعت از صادرات را نه تنها راهگشا ندانسته که آنها را غیرکارشناسی و مخاطره‌آمیز اعلام کرده است.

اهم انتقادات

مرکز پژوهش‌های مجلس در این گزارش در لایه‌لای پیشنهادهای خود برخی انتقادات در خصوص اثرگذاری منفی طرح توسعه و تولید پایدار زنجیره فولاد بازار فولاد بر صادرات این بخش را گنجانده و از سیاست‌گذار خواسته نسبت به رفع آنها در لایحه اصلاحی اقدام کند. در عین حال بازوی پژوهشی مجلس با استقبال از برخی رویکردهای این آیین‌نامه از جمله توجه به همه حلقه‌های مختلف زنجیره تولید فولاد، اعلام کرده این رویکرد برای حمایت و توسعه صادرات محصولات زنجیره فولاد مهم است و از همین منظر، اجرای صحیح مواد

عدم اصلاح آنها می‌تواند آتیه صنعت فولاد را با مخاطراتی روبه‌رو کند. این گزارش اذعان می‌کند عدم اصلاح رویکردهای مذکور در طرح مجلس، بازار را مستعد مشکلاتی جدید برای زنجیره تولیدکنندگان فولاد خواهد کرد. در این گزارش با یادآوری چالش‌های هشت‌گانه بخش فولاد، نسبت به انحراف سیاست‌ها از مسائل این حوزه هشدار داده شده است. این موارد که عمدتاً تاثیر خود را روی تولید مواد مختلف زنجیره فولاد از سطوح اولیه معدنی تا ارقام تکمیلی در حلقه‌های بالاتر می‌گذارد، در طرح مجلس مورد بی‌توجهی قرار گرفته است. از این منظر مرکز پژوهش‌های مجلس نیاز صنعت فولاد را در قالبی متفاوت از طرح‌های مجلس و دولت برای اصلاح بازار فولاد دیده است. این مرکز با یادآوری خطاهای سیاستی دولت در زمینه تورم و سیاست پولی، دلیل اشتیاق تولیدکنندگان فولاد به صادرات را مداخلات پیوسته دولت در بازار و پافشاری

پس از جنجال بر سر آیین‌نامه فولادی دولت با عنوان «طرح ساماندهی بازار فولاد» در هفته‌های گذشته، طرح مجلس نیز برای رفع مشکلات موجود در بازار فولاد با مخالفت مرکز پژوهش‌های مجلس روبه‌رو شد.

در گزارشی که بازوی پژوهشی مجلس شورای اسلامی آن را منتشر کرد، این مرکز به‌طور جامع به نقد و بررسی طرح کمیسیون صنایع مجلس با عنوان «طرح توسعه و تولید پایدار زنجیره فولاد» رویکرد اصلاح سیاست‌های تنظیم بازار» پرداخت و ضمن موافقت با برخی از مواد آن، طرح را نیازمند اصلاح در چهار مساله مهم دانست.

بازوی پژوهشی مجلس یادآور شد: «بی‌توجهی به ضرورت ثبات در صادرات» در کنار «نحوه تامین پایدار نیاز داخل»، «الزام به عرضه محصولات همه تولیدکنندگان در بورس کالا» و «ایجاد کمیته جدید برای سیاست‌گذاری در صنعت فولاد» مهم‌ترین مواردی است که

بررسی این گزارش نشان می‌دهد ترس یا ابهامی که برای کارشناسان مرکز پژوهش‌های مجلس از ناحیه آیین‌نامه فولادی وجود دارد شامل «مداخلات گسترده دولت در بازار»، «بی‌توجهی به اهداف کلان اسناد چشم‌انداز صنعت فولاد» و «بی‌توجهی به اهمیت ارزیابی این بخش برای اقتصاد ملی» است. مواردی که سعی اصلی آیین‌نامه بر تعمیق یا بی‌توجهی به آنها استوار شده است

رصد و پایش بازار فولاد و الحاق یک تبصره به این ماده»، «اصلاح تبصره ماده ۴ به گزارش ماهانه وزارت صمت به کمیسیون صنایع مجلس درخصوص بررسی و رصد زنجیره فولاد»، «اصلاح کلیات ماده ۵ درخصوص اعلام اطلاعات تولید، خرید، فروش، واردات، صادرات و مصرف کالاهای تولیدی در سامانه جامع تجارت توسط تولیدکنندگان زنجیره فولاد»، «پیشنهاد اصلاح تبصره ۱ ماده ۵ درباره تعیین مجازات عدم ثبت اطلاعات مورد اشاره در ماده ۵ توسط تولیدکنندگان»، «حذف تبصره ۳ ماده ۵ به دلیل ادغام با صدر ماده ۵» و «حذف تبصره ۴ ماده ۵ به دلیل ادغام با صدر ماده ۵». مرور روند کلی پیشنهادهای مرکز پژوهش‌های مجلس درخصوص نقاط قوت و ضعف این آیین‌نامه نشان می‌دهد به چه دلایلی مرکز پژوهش‌های مجلس درخواست حذف برخی تبصره‌ها یا اصلاح برخی مواد را در متن گزارش تحلیلی خود آورده یا درخواست کرده تغییراتی در متن قانون جدید بازار فولاد اعمال شود. در بخشی از گزارش این نهاد اعلام شده: «برخی تبصره‌های ذیل مواد این طرح از جمله تبصره‌های مربوط به حذف معافیت مالیاتی یا وضع عوارض صادراتی برای محصولات زنجیره فولاد ماهیت آیین‌نامه‌ای داشته و در سایر قوانین اعم از ماده ۱۴۱ قانون اصلاح قانون مالیات‌های مستقیم مصوب ۱۳۹۴ و ماده ۳۷ قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مصوب ۱۳۹۴ اختیارات لازم به نهادهای ذی‌ربط برای وضع موردی عوارض و معافیت‌های مالیاتی داده شده است و با توجه به شرایط بازار، دولت می‌تواند با هدف تنظیم بازار انواع معافیت‌ها و عوارض صادراتی را وضع یا لغو نماید».

کم‌توجهی به ظرایف بازار جهانی فولاد

چرا صادرات برای صنعت فولاد اهمیت دارد؟ این سوالی است که محققان مرکز پژوهش‌های مجلس سعی کرده‌اند در خلال گزارش خود به آن بپردازند و با استدلال‌های منطقی مبتنی بر اهمیت تداوم حضور موثر در این مسیر، به عارضه‌یابی برخی نگرش‌های حاکم بر آیین‌نامه ساماندهی بازار فولاد بپردازند. در بخشی از این تحلیل آمده است: «توسعه صنعت فولاد در دنیا یکی از شاخص‌های مهم صنعتی بودن کشورهاست. درحال حاضر چین بزرگ‌ترین تولیدکننده جهان در این بخش است که با سهم ۵۳ درصدی بیش از نیمی از تولید این بخش را به خود اختصاص داده است. در عین حال این کشور بزرگ‌ترین مصرف‌کننده جهان با سهم ۵۱ درصدی از کل مصرف فولاد جهان است و این دو نکته نقش تعیین‌کننده چین در بازار فولاد دنیا را به خوبی عیان می‌کند. ایران نیز در جایگاه دهمین تولیدکننده بزرگ فولاد دنیا قرار گرفته به‌طوری که در سال ۱۳۹۸ بیش از ۲۷ میلیون تن فولاد تولید کرده و براساس پیش‌بینی‌های انجام شده این میزان در سال ۱۳۹۹ به بیش از ۳۰ میلیون تن خواهد رسید. دسترسی به منابع عظیم گازی در ایران نیز این کشور را به بزرگ‌ترین تولیدکننده آهن اسفنجی بر پایه گاز در دنیا تبدیل کرده است. براساس چشم‌انداز افق ۱۴۰۴ جمهوری اسلامی ایران، ظرفیت تولید فولاد کشور باید به ۵۵ میلیون تن برسد. از سال ۱۳۹۲ تا ۱۳۹۸ تولید فولاد خام در ایران به‌طور متوسط سالانه با رشد ۹ درصدی همراه بوده است و با فعال شدن ظرفیت‌های حلقه‌های مختلف زنجیره فولاد کشور، علاوه بر تامین نیاز داخلی، امکان صادرات محصولات زنجیره فولاد به سایر کشورها نیز فراهم شده است. در سال ۱۳۹۸ کل صادرات

پیشنهادهای اصلاحی می‌تواند علاوه بر تامین نیاز داخل کشور، به صادرات پایدار محصولات زنجیره فولاد کمک کند. البته این نهاد اعلام کرده سپردن قیمت‌گذاری در تمامی این زنجیره به بورس کالا را دیگر موضوعی دانسته که می‌تواند نظام انگیزش این صنعت را تهدید کند. با توجه به واقعیات موجود، عرضه محصولات زنجیره فولاد توسط کلیه تولیدکنندگان به‌ویژه تولیدکنندگان کوچک و متوسط و برخی واحدهایی که دارای قراردادهای بلندمدت تامین مواد اولیه هستند، امکان‌پذیر نخواهد بود و بازار زنجیره فولاد کشور با چالش روبه‌رو خواهد شد. به‌نظر می‌رسد ایده کلی این طرح مبنی بر منوط کردن صادرات به عرضه در بورس کالا می‌تواند با اصلاحاتی، ضمن توسعه صادرات محصولات زنجیره فولاد، امکان تامین پایدار نیاز داخل کشور را نیز فراهم کند و نیازی به الزام کلیه تولیدکنندگان به عرضه در بورس کالا وجود ندارد. با توجه به ایرادهای جدی در سامانه‌های الکترونیکی وزارت صمت برای ساماندهی طرف تقاضا و نظارت بر بازار، تکیه بر ظرفیت سامانه بهین‌یاب که «کارشناس محور» بوده و محل ایجاد فساد و انواع امضاهای طلایی است، موجب حل مشکلات موجود نخواهد شد و الزام است با یکپارچه‌سازی کلیه سامانه‌های الکترونیکی وزارت صمت در قالب «سامانه جامع تجارت» کلیه اطلاعات تولیدکنندگان، صادرکنندگان، واردکنندگان و مصرف‌کنندگان مواد اولیه در این سامانه درج و مورد بررسی و پایش مستمر قرار گیرد. همچنین اتصال این سامانه‌ها به سایر سامانه‌های دولت، امکان راستی‌آزمایی اطلاعات اظهار شده توسط متقاضیان را فراهم می‌کند.

اهم پیشنهادات

این مرکز برای اصلاح آیین‌نامه مجلس در ۱۶ بخش مختلف این پیشنهادها را ارائه کرده است: «حذف بند ۱ ماده ۱ مبنی بر ایجاد کمیته رصد و پایش بازار فولاد»، «حذف بند ۱ ماده ۱ مبنی بر تعریف سامانه بهین‌یاب برای این قانون»، «حذف کل ماده ۲ مبنی بر الزام همه تولیدکنندگان زنجیره فولاد برای عرضه محصولات خود در بورس کالا»، «حذف تبصره ۱ ماده ۲ طرح دایر بر وظیفه بورس کالا جهت اعطای کد ثبت سفارش و خرید براساس سهمیه مندرج در سامانه بهین‌یاب صرفاً برای واحدهای تولیدی دارای کد بهین‌یاب»، «تبدیل تبصره ۲ به ماده ۲ به این شرح که بورس کالا موظف است امکان عرضه همه محصولات زنجیره فولاد و نیز معاملات خرده‌فروشی محصولات فولادی مقاطع طویل و محصولات ثانویه حاصل از ورق (لوله و پروفیل) را ظرف مدت ۳ ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون فراهم نماید»، «حذف تبصره ۳ ماده ۲ ناظر به ممنوعیت فروش مواد اولیه محصولات زنجیره فولاد خریداری شده از بورس کالا»، «حذف تبصره ۴ ماده ۲ ناظر بر عدم نیاز به تبصره برای تشکیل تعاونی تولیدکنندگان خرد و متوسط»، «پیشنهاد اصلاح ماده ۳ در زمینه اجازه صادرات محصولات زنجیره فولاد به تولیدکنندگان پس از عرضه هفتگی محصولات در بورس کالا»، «اصلاح تبصره ۱ ماده ۳ مبنی بر اعتبار ۶ ماهه افزایش مجوز صادرات تولیدکننده پس از رویت مازاد عرضه نسبت به تقاضا در بورس کالا»، «اصلاح تبصره ۲ ماده ۳ که به حذف معافیت مالیاتی صادرات محصولات زنجیره فولاد اشاره دارد»، «حذف تبصره ۳ ماده ۳ مبنی بر ضرورت نصب عوارض صادراتی بر تمام زنجیره فولاد با هدف ممانعت از خام‌فروشی و کمک به تولید داخلی»، «پیشنهاد اصلاح ماده ۴ درخصوص مکلف ساختن دولت به ایجاد کمیته

زنجریره فولاد از نظر وزنی ۲۵ میلیون تن و از نظر ارزشی ۹/۴ میلیارد دلار بوده است. زنجریره فولاد حدود ۱۲ درصد صادرات غیرنفتی کشور را به خود اختصاص داده است. عمده صادرات سنگ آهن، کنسانتره و گندله به مقصد چین و عمده صادرات فولاد و محصولات فولادی به کشورهای جنوب شرق آسیا، عراق و افغانستان انجام شده است. بررسی مصرف فولاد در ایران نشان می‌دهد مصرف (ظاهری) فولاد در سال ۱۳۹۸ در بازه ۱۵ تا ۱۶ میلیون تن بوده است. این در حالی است که برآوردهای غیررسمی، میزان مصرف واقعی فولاد کشور را ۱۲ تا ۱۴ میلیون تن نشان می‌دهد. با در نظر گرفتن شاخص‌های کلان اقتصادی کشور، شرایط تحریم و شیوع ویروس کرونا، پیش‌بینی می‌شود در سال ۱۳۹۹ نیز در خوش‌بینانه‌ترین حالت میزان مصرف فولاد کشور مانند سال ۱۳۹۸ خواهد بود. بنابراین در عین تامین پایدار نیاز داخلی، توجه به مقوله صادرات یکی از الزامات توسعه متوازن زنجریره فولاد در کشور است.

مشکلات واقعی صنعت فولاد

از دید مرکز پژوهش‌های مجلس

هشت چالش بزرگ صنعت فولاد از دید گزارش احصا شده و تقریباً جایی در آیین‌نامه فولادی مجلس نداشته است. بررسی این گزارش نشان می‌دهد ترس یا ابهامی که برای کارشناسان مرکز پژوهش‌های مجلس از ناحیه آیین‌نامه فولادی وجود دارد شامل «مداخلات گسترده دولت در بازار»، «بی‌توجهی به اهداف کلان اسناد چشم‌انداز صنعت فولاد» و «بی‌توجهی به اهمیت ارزآوری این بخش برای اقتصاد ملی» است. مواردی که سعی اصلی آیین‌نامه بر تعمیق بی‌توجهی به آنها استوار شده است.

این مرکز با یادآوری مشکلات اصلی صنعت فولاد و چالش‌های پیش روی بازیگران کوچک و بزرگ این بخش، هشت چالش عمده این صنعت را «عدم توازن زنجریره»، «ابهام در تحقق برنامه‌های توسعه صنعت فولاد»، «عقب‌ماندگی در زمینه اکتشافات معدنی و چالش تامین مواد اولیه»، «فراهم نبودن زیرساخت‌ها اعم از تامین آب، بنادر، راه‌آهن و...»، «ساختار معیوب تعیین قیمت حامل‌های انرژی»، «بهره‌وری پایین»، «بی‌توجهی به ارتقای فناوری» و «فقدان سامانه‌های آماری و اطلاعاتی جامع در زنجریره فولاد» اعلام کرده است. در عین حال بررسی مسائل

حاکم بر چرخه سیاست‌گذاری بازار فولاد دیگر موردی است که در نگاه کارشناسان این مرکز جایگاه ویژه‌ای داشته است. برای مثال براساس ظرفیت‌های ایجاد شده در کشور و همچنین طرح‌های قابل تحقق در سال ۱۴۰۴،

زنجریره فولاد کشور با چالش تامین سنگ آهن، کنسانتره، گندله و آهن اسفنجی روبه‌رو خواهد شد که میزان کسری سنگ‌آهن مورد نیاز زنجریره نسبت به سایر حلقه‌ها نگران‌کننده‌تر است.

همچنین برای دستیابی به اهداف چشم‌انداز ۱۴۰۴ در زنجریره فولاد لازم است تا ۵/۲ میلیارد یورو سرمایه‌گذاری برای تکمیل زنجریره و ۵/۹ میلیارد یورو سرمایه‌گذاری برای تکمیل زیرساخت‌های مورد نیاز اعم از معادن، انرژی، حمل و نقل، بنادر و... انجام شود.

یکی دیگر از چالش‌های زنجریره فولاد، تنظیم بازار فولاد کشور است. با توجه به شرایط تحریم و نوسانات نرخ ارز در سال‌های اخیر، دولت مداخلات گسترده‌ای برای تنظیم بازار فولاد کشور انجام داده است.

مداخله دولت برای تنظیم بازار فولاد به‌طور عمده از طریق ستاد تنظیم بازار و صدور بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌های مختلف بوده که مجموعه سیاست‌های تنظیم بازار دولت منفعتی به مصرف‌کنندگان نهایی کالاها یعنی مردم عادی نرسانده است و موجب ایجاد رانت، فساد و رونق واسطه‌گری در بازار شده است.

سیاست‌های مداخله قیمتی دولت در بازار محصولات زنجریره فولاد موجب شده تا شکاف قیمتی قابل توجهی میان قیمت‌های داخلی و جهانی ایجاد شود که این مساله به همراه کاهش ارزش ریال باعث شده جذابیت صادرات

افزایش یابد. رشد صادرات محصولات مختلف زنجریره فولاد به همراه کاهش عرضه داخلی، دولت را به سمت کنترل صادرات و وضع عوارض صادراتی برای مواد معدنی و فلزی سوق داد. به‌طوری که اقدامات ذیل که عمدتاً برخلاف قوانین و مقررات جاری کشور هستند و با مصوبه ستاد تنظیم بازار قابلیت اجرا پیدا کرده‌اند، برای کنترل قیمت‌ها و حفظ توازن زنجریره انجام شده‌اند. از جمله این تصمیمات می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

- ۱ - قیمت‌گذاری محصولات مختلف زنجریره ارزش فولاد برای عرضه در بورس کالا
- ۲ - الزام تولیدکنندگان عمدتاً بزرگ به عرضه ماهانه شمش و محصولات فولادی در بورس کالا به میزان مشخص
- ۳ - ایجاد محدودیت‌های مختلف برای صادرات واحدهایی که سهم تعیین شده توسط دولت را در بورس کالا عرضه نکرده‌اند. اجرای این بند در بازه‌های زمانی مختلف از سال ۱۳۹۷ تاکنون به‌صورت مستمر و منظم نبوده است.

۴ - ابطال معاملات بورس کالا

- ۵ - ممنوعیت صادرات توسط بازرگانان و محدود کردن صادرات صرفاً به تولیدکنندگان
 - ۶ - وضع عوارض صادراتی ۲۵ درصدی برای سنگ آهن، کنسانتره و گندله
- مرور این موارد گویای تعدد بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌های صادره از سوی ستاد تنظیم بازار بوده که در نهایت این موضوع، موجبات ایجاد بوروکراسی پیچیده و ابهام‌های متعدد در تنظیم بازار زنجریره فولاد را ایجاد کرده و تصمیمات خلق‌الساعه و غیرکارشناسی را در این بخش باب کرده است.

این مرکز در نهایت اعلام کرده «بررسی آمار و اطلاعات ارائه شده از سوی شرکت بورس کالا و گمرک جمهوری اسلامی ایران نشان می‌دهد بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌های صادره نه تنها موجب عرضه کالا در بازار داخلی و تامین پایدار نیاز زنجریره نشده است، بلکه در برهه‌هایی قیمت فولاد و محصولات فولادی به بیش از ۱۲۰ درصد قیمت‌های جهانی نیز رسیده است.»

در نهایت اینکه تحلیلی که این مرکز از طرح کمیسیون صنعت با عنوان «طرح توسعه و تولید پایدار زنجریره فولاد با رویکرد اصلاح سیاست‌های تنظیم بازار» منتشر کرده به خوبی تبعات سیاست تنظیم بازار در اقسام مختلف اعم از تعرفه‌گذاری، سرکوب قیمت یا وضع قیمت کف و سقف را در بازارهای پویا و پردامنه‌ای نظیر بازار فولاد نشان داده است.

بانک جهانی برای سال ۱۴۰۰ پیش‌بینی کرد:

کمک صنعت به رونق اقتصاد ایران

ایران سال آینده وارد دوره رشد مثبت اقتصادی خواهد شد. بانک جهانی در گزارشی ضمن پیش‌بینی رشد یک تا ۲/۱ درصدی برای اقتصاد ایران طی سال ۱۴۰۰ اعلام کرد این موضوع حتی به فرض ایجاد شرایطی سخت و عدم تحقق سناریوهای امیدوارانه رخ خواهد داد. گزارش تازه این نهاد مرجع اقتصاد تایید می‌کند بخش صنعت نقش پررنگی در این رشد خواهد داشت. گزارش معاونت طرح و برنامه وزات صمت از پیش‌بینی بانک جهانی برای اقتصاد ایران نشان می‌دهد رشد بخش صنعت تا سطح ۳ درصد طی سال آینده امکان‌پذیر خواهد بود. در عین حال به فرض بروز بدترین سناریو، صنعت حداقل ۵/۱ درصد رشد خواهد داشت.

البته این نهاد اعلام کرده به واسطه تحریم، پاندمی کرونا و کاهش بهای نفت، رشد اقتصاد ایران طی سال‌های ۱۳۹۹ تا ۱۴۰۱ در محدوده نزدیک به صفر درصد قرار داشته و بین منفی ۲ تا مثبت ۲ درصد در نوسان خواهد بود. این روند به شکلی خواهد بود که هرچه از سال ۱۳۹۹ دور می‌شویم، ارقام رشد مثبت شده و به سمت ۲ درصد و رشدهای مثبت بالاتر حرکت خواهد کرد. این گزارش تایید می‌کند با ورود اقتصاد ایران به دوره رشد اقتصادی مثبت، مصرف نفت در ایران و جهان تقویت شده و همین عامل دوباره بر صنایع و خدمات تاثیر خواهد گذاشت. البته روند کلی حاکم بر تولید ناخالص داخلی بدون احتساب بخش نفت هم مثبت خواهد بود، گرچه در سناریوهای خوش‌بینانه احتمالاً این بخش نیز در افق ۱۴۰۰ حائز رشد ۱/۷ درصدی است. بانک جهانی در سناریوی غیرخوش‌بینانه میزان رشد اقتصاد ایران را ۰/۸ درصد را اعلام کرده است. این نهاد برای بخش‌های کشاورزی و خدمات در اقتصاد ایران پیش‌بینی کرده بسته به سناریوهای بدبینانه و خوش‌بینانه، به ترتیب ۱/۵ تا ۲ درصد و ۰/۵ تا ۱/۵ درصد رشد حاصل خواهد شد.

از آنجا که این گزارش قیمت نفت را برای سال‌های آینده مثبت و رو به رشد ارزیابی کرده، به نظر می‌رسد امکان تحقق رشد اقتصادی مثبت برای کشور امکان‌پذیر باشد. گزارش تازه بانک جهانی با اعلام قیمت ۴۲ دلاری برای نفت طی سال آینده و نیز پیش‌بینی نرخ‌های ۴۴، ۴۷ و ۵۲ دلاری تا افق ۲۰۲۵ روند کلی حاکم بر بازار جهانی نفت را صعودی عنوان کرده و قیمت هر بشکه نفت را

از روند کلی حاکم بر بازار این نهاد را به بازیگران این صنعت ارسال می‌کند. اما وضعیت جو و ذرت نیز روال دیگری دارد و نهاد مرجع اقتصاد جهانی اعدادی بیشتر از همیشه را برای قیمت سال آینده آنها پیش‌بینی کرده است. به این ترتیب قیمت جو و ذرت با حدود ۵ درصد افزایش نسبت به امسال، برای ۲۰۲۱ بهایی به ترتیب معادل ۱۱۹ و ۱۶۴ دلار پیدا کرده و پیش‌بینی شده در افق ۲۰۲۵ این روند ادامه داشته باشد و حتی تسریع شود. گزارش همچنین در بخش دیگری از پیش‌بینی خود قیمت مرغ و گوشت گوساله را با مقدار اندکی افزایش در سطح ۱/۸۷ و ۴/۶۲ دلار اعلام کرده و در طی پنج سال آینده نیز همین روند رشد قیمت را پیش‌بینی کرده است. قیمت برنج و گندم از دیگر مواردی است که طبق پیش‌بینی این نهاد طی سال آینده به شکل بسیار ظریفی افزایش خواهد یافت. به این ترتیب قیمت هر تن برنج تایلندی ۴۵۳ دلار و قیمت هر تن گندم آمریکایی ۱۹۸ دلار خواهد بود. این پیش‌بینی تاکید می‌کند قیمت این دو ماده غذایی در افق ۲۰۲۵ افزایشی خواهد بود و به شکل بسیار آرامی رشد خواهد کرد. این پیش‌بینی تاکید می‌کند که با پیش‌فرض رفع کرونا، افق چشم‌انداز بازارهای مختلف صعودی خواهد بود.

برای سال ۲۰۳۰ حدود ۷۰ دلار در نظر گرفته است. اما گزارش بانک جهانی در بخش‌های دیگر خود پیش‌بینی جالبی درخصوص وضعیت قیمت نهاده‌های مهم تولید که برای بخش‌های مختلف مورد نیاز هستند اعلام کرده است. این گزارش که توسط معاونت طرح و برنامه وزارت صمت ترجمه و تهیه شده، اعلام می‌کند قیمت هر یک میلیون btu از گاز طبیعی در مقاصد ژاپن، آمریکا و اتحادیه اروپا به ترتیب ۸/۹، ۲/۳ و ۴/۱ دلار خواهد بود و روند کلی تا افق ۲۰۳۰ برای همه این موارد مثبت است. قیمت هر تن کنجاله سویا نیز در این گزارش برای سال آینده حدود ۳۴۸ دلار اعلام شده و روند قیمت در سال‌های آتی تا پایان دهه صعودی اعلام شده است. این گزارش همچنین قیمت پیش‌بینی خود برای کنجاله سویا، روغن سویا و دانه سویا را در سال ۲۰۲۱ به ترتیب ۳۴۰، ۷۵۰ و ۳۵۰ دلار اعلام کرد که نزولی بودند. پیش‌بینی بانک جهانی درباره این سه کالای مهم در حالی نزولی است که جدال بر سر قیمت‌گذاری و توزیع آنها در ایران هر روز ابعاد تازه‌ای به خود می‌گیرد. افت بهای این ارقام که بین ۲ تا ۵ درصد پیش‌بینی شده احتمالاً تاثیر چندانی روی قیمت تولیدات وابسته اعم از روغن یا گوشت دام و طیور در ایران نداشته باشد اما پیام روشنی

موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی بررسی کرد:

ابهامات بودجه صمت در ۱۴۰۰

و «بازرگانی» تشکیل شده، چرخه در اعداد و ارقام بودجه نشان می‌دهد دولت در سال آتی در بخش بازرگانی بیش از بخش صنعت و معدن هزینه خواهد کرد. نکته مهم در جهت‌گیری کلی دو بخش در بودجه ۱۴۰۰ هزینه ۳ برابری اعتبارات هزینه‌ای سرفصل بازرگانی به نسبت سرفصل صنعت و معدن است که گویای بار مالی بالای بخش بازرگانی برای وزارت صمت است.

در واقع در حالی که بودجه وزارت صمت در بخش صنعت و معدن از هر دو منبع «هزینه‌ای» و «تملک دارایی‌های سرمایه‌ای» ۱۰۴۲ میلیارد تومان است، بودجه بخش بازرگانی از مجرای دو منبع بالغ بر ۳۰۱۲ میلیارد تومان است.

یکی از مهم‌ترین بخش‌های بودجه بخش صنعت در سال ۱۴۰۰ که نشان می‌دهد چه مواردی در اولویت سیاست‌گذار است، ارتقای همه‌جانبه بنگاه‌های دانش‌بنیان است که بودجه آن با رشدی بالا،

بازوی پژوهشی وزارت صمت ضمن ارائه یازده پیشنهاد اصلاحی، کلیات بودجه ۱۴۰۰ را مملو از اعداد غیرواقع‌بینانه دانست. موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی با یادآوری رشد ۵۸/۶ درصدی اعتبارات هزینه‌ای وزارت صمت در سال ۱۴۰۰ در دو بخش هزینه‌ای و اعتبارات تملک دارایی سرمایه‌ای، نقدهایی را به برنامه مالی دولت در سال پیش رو وارد کرد. افزایش بودجه برای «نظارت و تنظیم بر بازار» در کنار رشد اعتبارات «ارتقای سطح فناوری و توسعه صنایع پیشرفته و دانش‌بنیان»، «ارتقای بهره‌وری معادن»، «برنامه نظارت بر تشریفات گمرکی کالا» و «برنامه ترویج و فرهنگ‌سازی عمومی استاندارد» از جمله مواردی است که در بررسی موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی مورد توجه قرار گرفته و گویای علایق وزارت صمت برای سال آینده است. از آنجا که بودجه وزارت صمت از دو سرفصل کلی «صنعت و معدن»

توسعه صادرات» ۴۰۰ هزار میلیارد تومان سرجمع اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در بخش بازرگانی اختصاص داده شده است که بابت اعتبار مذکور در قانون بودجه سال ۱۳۹۹ رقمی ناچیز منظور شده بود. اعتبارات هزینه‌ای و اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای برنامه‌ای پیش‌بینی شده جهت تنظیم بازار کالاها و خدمات در لایحه بودجه ۱۴۰۰ به ترتیب بالغ بر ۵۸/۶ و ۲/۰ میلیارد تومان است که نسبت به مصوب قانون بودجه سال ۱۳۹۹ حدود ۲/۲ و ۱/۰ درصد رشد داشته است و سرجمع آن با ۲/۲ درصد تغییر به ۶۰/۶ میلیارد تومان افزایش یافته است. مجموع اعتبارات هزینه‌ای و اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای پیش‌بینی شده جهت نظارت بر تنظیم بازار داخلی نیز به ترتیب بالغ بر صفر و ۱/۷ میلیارد تومان است که نسبت به مصوب قانون بودجه سال ۱۳۹۹ به ترتیب صفر و ۱۳/۳ درصد افزایش داشته است.

توصیه‌های موسسه

نهاد مطالعاتی وزارت صمت در حوزه بازرگانی، صنعت و تجارت یازده توصیه برای بهبود کیفیت برنامه مالی دولت در سال آتی ارائه کرده که دو مورد از مهم‌ترین آنها به این شرح است. موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی پیشنهاد داده اجرای بند الف تبصره ۳ توسط وزارت صمت اجرایی شود تا امکان تسهیل مالی بخش‌های مولد بدون ارائه تعهدات پرریسک ممکن شود. این بند در متن برنامه پیشنهادی به این شرح است که دولت برای طرح‌هایی که اجرای آن مجوز قانونی وجود دارد و از فاینانس خارجی استفاده می‌کنند، تضمین بالشرط دهد. مورد دیگری که موسسه درباره آن به وزارت صمت پیشنهادی ارائه کرده به بند ۴ لایحه بودجه مربوط است که به بانک‌های عامل اجازه اعطای وام‌های ارزی - ریالی برای توسعه بخش‌های نفت و گاز یا طرح‌های صنعتی را می‌دهد. این نهاد پژوهشی به وزارت صمت، معدن و تجارت پیشنهاد کرده حداقل سقفی برای تسهیلات ارزی هر یک از موارد شمول در تبصره گنجانده شود چرا که ریسک بخش صنعت و معدن به نسبت نفت بالاتر و بازدهی آن کمتر است از این رو منابع بانکی به سمت بخش نفتی هدایت می‌شوند. به همین دلیل باید در کنار بانک‌های تجاری و تخصصی، به صندوق توسعه ملی اجازه داده شود تا از محل منابع در اختیار نسبت به اعطای تسهیلات ارزی - ریالی به بخش صنعت اقدام کند.

به ۸۹ میلیارد تومان افزایش یافته است. در بخش معدن نیز قرار بر این است که مجموعاً ۲ هزار میلیارد تومان در بهره‌وری معادن هزینه شود که این عدد تقریباً دوسوم کل منابعی است که دولت در سال ۱۴۰۰ برای بخش صنعت و معدن در نظر دارد. به طور کلی جهت‌گیری سیاست‌گذار در برنامه مالی ۱۴۰۰ گویای کاهش توجه به سه برنامه «بهبود فضای کسب‌وکار»، «توسعه، اصلاح، احیا و تقویت بنگاه‌های تولیدی و واحدهای صنفی» و «برنامه مطالعات آزمایشگاهی» است که نشان می‌دهد کدام موارد در سال پیش رو برای سیاست‌گذار در اولویت قرار ندارد. این موسسه در بررسی بودجه وزارت صمت، برنامه مالی سیاست‌گذار برای سال آینده را در بخش‌های صنعت، معدن و تجارت در دو بخش درآمدها و هزینه‌ها تجزیه و تحلیل کرده و نکاتی را درباره جهت‌گیری این نهاد در روندهای مختلف اعلام کرده است.

جزئیات بودجه ۱۴۰۰ وزارت صمت

بیشترین افزایش در مجموع اعتبارات هزینه‌ای و اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای برنامه‌ای وزارت صمت، معدن و تجارت در لایحه بودجه ۱۴۰۰ نسبت به مصوب قانون بودجه ۱۳۹۹ مربوط به برنامه ارتقای سطح فناوری و توسعه صنایع پیشرفته و دانش‌بنیان، برنامه توسعه سرمایه‌گذاری در بخش، برنامه نظارت بر تشریفات گمرکی کالا و برنامه ترویج و فرهنگ‌سازی عمومی استاندارد به ترتیب با ۴۱۸۶/۹، ۶۰۱/۳ و ۱۷۸/۵ درصد است. در عین حال بیشترین کاهش در مجموع اعتبارات هزینه‌ای و اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای برنامه‌ای وزارت صمت، معدن و تجارت در لایحه بودجه ۱۴۰۰ نسبت به مصوب قانون بودجه ۱۳۹۹ مربوط به برنامه بهبود فضای کسب‌وکار، برنامه توسعه، اصلاح، احیا و تقویت بنگاه‌های تولیدی و واحدهای صنفی و برنامه مطالعات آزمایشگاهی به ترتیب با منفی ۷۰/۲، منفی ۷/۴ و منفی ۲/۱ درصد است. بیشترین افزایش در مجموع اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای برنامه‌ای وزارت صمت، معدن و تجارت در لایحه بودجه ۱۴۰۰ نسبت به مصوب قانون بودجه ۱۳۹۹ مربوط به برنامه توسعه صادرات کالا و خدمات و مدیریت واردات است. در برنامه توسعه صادرات کالا و خدمات و مدیریت واردات سازمان توسعه تجارت ایران به منظور «اعتبار مشوق‌ها و زیرساخت‌های غیرنفتی و غیرپتروشیمی، یارانه سود تسهیلات واحدهای تولیدی با اولویت تولیدات صادراتی، افزایش سرمایه صندوق

ی از مهم‌ترین بخش‌های بودجه بخش صنعت در سال ۱۴۰۰ که نشان می‌دهد چه مواردی در اولویت سیاست‌گذار است، ارتقای همه‌جانبه بنگاه‌های دانش‌بنیان است که بودجه آن با رشدی بالا، به ۸۹ میلیارد تومان افزایش یافته است. در بخش معدن نیز قرار بر این است که مجموعاً ۲ هزار میلیارد تومان در بهره‌وری معادن هزینه شود که این عدد تقریباً دوسوم کل منابعی است که دولت در سال ۱۴۰۰ برای بخش صنعت و معدن در نظر دارد

در آخرین نشست شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی مطرح شد:

رونمایی از کارنامه سه دهه خصوصی سازی

اهداف تعیین شده صورت نمی گیرد به این دلیل است که ملزومات اولیه خصوصی سازی در نظر گرفته نشدند؛ از جمله آزادسازی قیمت ها و طراحی نظام تنظیم گری که متأسفانه از آنها غافل بودیم. ما در شرایطی که کمتر کسی از بین چهره های دولتی و فعالان بخش خصوصی از وضعیت فعلی خصوصی سازی ها رضایت دارد، شبکه های اجتماعی صحنه صفارایی موافقان و مخالفان خصوصی سازی است. از یکسو برخی از گروه های کارگری و انجمن های دانشجویی با راه اندازی هشتک خلع ید، سعی در همراه کردن افکار عمومی با خواسته های کارگران معترض هفت تپه داشته و از سویی دیگر، برخی اقتصاددانان و طرفداران خصوصی سازی مقالاتی را در زمینه عدم صحت ادعاهای مطرح شده درباره شرکت هفت تپه منتشر ساخته اند. در صدر آنها رشته توییت مرتضی کاظمی قرار دارد که بر لزوم توجه به «اقتصادی» در اساسنامه شرکت هفت تپه اشاره کرده و آن را نه یک خیریه که واحدی اقتصادی دانسته است. همه این مباحث و مجادلات باعث شده تا در نشست اخیر شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی روی موضوعاتی نظیر «نحوه مقابله با تخلفات در واگذاری»، «شیوه حمایت از شرکت های واگذاری در فردای خصوصی سازی» و «پیش نیازهای کاهش مشکلات سیاست خصوصی سازی» تمرکز شود.

سلاح ورزی: تقدم آزادسازی بر خصوصی سازی

با اعلام این مطلب که در نشست فوق العاده شورای گفت و گو نحوه و آثار توقف روند واگذاری شرکت های خصوصی شده و ابطال قراردادهای واگذاری سازمان خصوصی سازی بررسی شد، تصریح کرد: اعضای شورا تصمیم گرفتند پس از آسیب شناسی و ارزیابی زوایای مختلف موضوع در قالب کمیته ای با حضور نمایندگان دستگاه های مربوطه، مجدد مساله در صحن علنی شورای گفت و گو مطرح و درباره آن تصمیم گیری شود. براساس اظهارات حسین سلاح ورزی، نایب رئیس اتاق ایران و قائم مقام دبیر شورای گفت و گو متأسفانه در اجرای سیاست های اصل ۴۴ به ویژه در بخش واگذاری تصدی گری به بخش خصوصی، عملکرد موفق نداشته ایم. طبق بررسی های صورت گرفته در حالی که طبق قانون اصل ۴۴ فرآیند واگذاری باید تا سال ۱۳۹۳ پایان پیدا کند، این امر محقق نشده و علاوه بر آن بودجه شرکت های دولتی در طول سال های متعددی رو به افزایش بوده است. سلاح ورزی از افزایش ۸/۷ درصدی بودجه شرکت های دولتی، بانک ها و موسسات انتفاعی وابسته به دولت در لایحه بودجه ۱۴۰۰ نسبت به بودجه ۱۳۹۹ خبر داد و آن را خلاف سیاست های اصل ۴۴ دانست. نایب رئیس اتاق ایران سهم بخش خصوصی واقعی از

آخرین نشست شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی در حالی با محوریت بررسی وضعیت خصوصی سازی در ایران برگزار شد که همزمان سوال نمایندگان مجلس، فرهاد دژپسند وزیر اقتصاد را به بهارستان کشاند. رویکرد کلی حاکم بر این دو واقعه نشان می دهد سیاست خصوصی سازی با ابهامات و مشکلات بسیاری روبه رو است. عمده ترین مسائلی که در خلال «نشست شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی» و نیز «جلسه پرسش نمایندگان مجلس از وزیر اقتصاد» حول محور خصوصی سازی مطرح شد به «خطای واگذاری شرکت های دولتی به دلیل رد دیون»، «بی توجهی به تقدم آزادسازی بر خصوصی سازی»، «ضرورت کاهش تصدی گری دولت در اقتصاد» و «فقدان نظام تنظیم گری» برمی گردد.

دژپسند در حالی ابطال واگذاری های انجام گرفته را برای فضای کسب و کار کشور مضر دانسته که محمدرضا پورابراهیمی هم در حاشیه نشست شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی بر لزوم جلب اعتماد بخش خصوصی تاکید کرده است. پورابراهیمی در حاشیه این نشست، همچنین از کارنامه خصوصی سازی در کشور پس از سه دهه رونمایی کرده و آمار دقیقی از نحوه واگذاری شرکت های دولتی اعلام کرده است. طبق اعلام رسمی رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی، تنها ۱۳ درصد از واگذاری ها به بخش خصوصی واقعی انتقال پیدا کرده و این در حالی است که ۳۱ درصد خصوصی سازی ها به نهادهای عمومی غیردولتی (همچون بنیاد مستضعفان)، ۱۴ درصد به سهام عدالت (و تعاونی های استانی سهامدار)، ۲۰ درصد بابت رد دیون دولتی (واگذار شده به شرکت های زیرمجموعه صندوق های تامین اجتماعی و سازمان بازنشستگی کشوری) واگذار شده است. محمدرضا پورابراهیمی که در این نشست تحلیلی از وضعیت خصوصی سازی در سه دهه اخیر ارائه کرده، آمار مذکور را زمینه ساز بدبینی جامعه دانسته و تخلفات پیش آمده در این زمینه را عاملی مهم برای ایجاد ذهنیت منفی علیه تداوم روند خصوصی سازی عنوان کرده است. محمدرضا پورابراهیمی در حالی در این نشست از بررسی کارنامه خصوصی سازی در ایران سخن به میان آورده که بررسی های مختلف نشان می دهد در واگذاری شرکت های دولتی در سه دهه گذشته، کمتر به تقدم آزادسازی بر خصوصی سازی توجه شده است. موضوعی که در نشست مذکور از سوی حسین سلاح ورزی نایب رئیس اتاق ایران مورد تاکید قرار گرفته است. قائم مقام دبیر شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی در این نشست دلیل اصلی شکست کشور در زمینه اجرای مناسب و مفید خصوصی سازی را به درک اشتباه از شیوه خصوصی سازی ربط داده است. سلاح ورزی گفته: «اگر امروز واگذاری ها متناسب با

شرکت‌های دولتی در سه دهه گذشته، کمتر به تقدم آزادسازی بر خصوصی سازی توجه شده است. پورا بر ایهیمی تاکید کرد باید سیاست خصوصی سازی با اصلاحات لازم ادامه یابد و از تصدی گری بخش خصوصی بر اقتصاد حمایت نشود. وی خاطر نشان کرد: «اینکه به واسطه یکی یا دو مورد واگذاری، یا اشکالاتی در برخی اقدامات، اساس و اصل این تصمیم و سیاست که بر کاهش سهم دولت در اقتصاد تاکید دارد زیر سوال برود، از نظر ما قطعا مردود است. البته این سیاست توسط اتاق بازرگانی و همکاری نهادهای دولتی، دستگاه قضایی و مجلس آسیب شناسی شده و امیدوارم خروجی آن مثبت باشد. قطعا چیزی که در سیاست‌های کلی اصل ۴۴ مدنظر مقام معظم رهبری و آنچه تحت عنوان مجموعه قوای حوزه قانون گذاری می‌شناسیم، بوده بر افزایش روح کار آیی و بهره‌وری در بخش تولید تاکید دارد. رسیدن به این مهم نیازمند رفع ایراداتی است که هم اینک روی آن تاکید می‌شود. اگر روی اصلاح این ایرادات تمرکز کنیم، قطعا موفق می‌شویم. در عین حال اگر قرار باشد روش فعلی واگذاری شرکت‌های دولتی و خصوصی سازی تداوم پیدا کند، طبیعتا امکان دستیابی به اهداف برنامه یا مسیر مدنظر سیاست‌های اقتصاد مقاومتی حاصل نخواهد شد.»

خصوصی سازی در ایران سهم دولت‌ها: راز انحراف

پورا بر ایهیمی در حالی به نقد وضعیت خصوصی سازی در ایران پرداخته که تجربیات جهانی گویای اهمیت اجرای صحیح و قاعده‌مند خصوصی سازی است. موضوعی که به نظر می‌رسد در ایران چندان جدی گرفته نشده و به جای اهمیت مسائل سیاستی در روند خصوصی سازی، اغلب واگذاری‌ها با چاشنی مسائل سیاسی اجرایی شده است. بررسی رفتار دولت‌های پنجم تا دوازدهم در زمینه خصوصی سازی نشان می‌دهد منطق یکسانی بر واگذاری شرکت‌های دولتی حاکم نبوده و در هر دوره، بنا به اقتضائاتی که دولت مستقر با آنها درگیر بوده، خصوصی سازی در دستور کار قرار گرفته است. برای نمونه گاهی کاهش دیون دولت، گاهی افزایش درآمد و رفع کسری بودجه و گاه مسائلی برآمده از اقتصاد سیاسی ایران موجب شده تا شرکت‌های صنعتی دولتی به بنیادهای غیردولتی، شرکت‌های خصولتی یا صندوق‌های بازنشستگی واگذار شوند. نگاهی به پژوهش‌های این حوزه در این زمینه راهگشاست. البته افراد زیادی درباره فرآیند خصوصی سازی در ایران پژوهش نکرده‌اند. آرنگ کشاورز یان، عقلمند و فاتحی زاده، عمید و حاجی خانی، پاله‌پو و خانا از جمله نویسندگان پژوهش‌هایی با موضوع خصوصی سازی در ایران در مجلات خارجی هستند. در داخل نیز عادل آذر، حسین سجادی، فرشاد مومنی، موسی غنی‌نژاد، فرشاد فاطمی و مسعود نیلی از مهم‌ترین چهره‌هایی بوده‌اند که به بررسی وضعیت خصوصی سازی در ایران پرداخته‌اند.

در این زمینه کار کوان هریس در سال ۲۰۱۹ با عنوان قله‌های فرماندهی ایران (Iran's commanding heights) حاوی اطلاعات دقیقی از میزان و شیوه خصوصی سازی طی دولت‌های پنجم تا یازدهم است. بر مبنای آمارهای این مقاله، در دولت اول و دوم هاشمی رفسنجانی ۳/۲ درصد کل واگذاری‌ها، در دولت اول و دوم خاتمی ۶/۱ درصد واگذاری‌ها و در دولت اول حسن روحانی ۳/۷ درصد کل واگذاری‌ها صورت گرفته است. در عین حال ۸۷ درصد واگذاری‌ها در فاصله سال‌های ۱۳۸۴ تا ۱۳۹۲ در دولت احمدی‌نژاد واگذار شده است. در پژوهش کوان هریس تاکید شده با وجود اینکه واگذاری‌های دولت نهم و دهم اغلب دچار انحراف بوده اما تنوع راز اقتصاد ایران نگرفته است. در عین حال بخشی از واگذاری‌ها که به جای بخش خصوصی به چهار بخش خصولتی، نهادهای عمومی غیردولتی، صندوق‌های استانی سهام عدالت و صندوق‌های بازنشستگی اعطا شده، اغلب در این دوره رخ داده است.

از این منظر به نظر می‌رسد به جز بی‌توجهی دولت‌ها به تقدم آزادسازی بر خصوصی سازی، یک انحراف مهم نیز رخ داده که ریشه آن در دولت‌های نهم و دهم بوده است. این انحراف ناشی از جهت‌گیری خاص این دو دوره در اعتماد به بخش خصوصی بوده است. موضوعی که جلوه آن در واگذاری شرکت‌ها به بخش‌های غیرمولد کاملا عیان است.

واگذاری‌های انجام شده را حدود ۱۳ درصد اعلام کرد و افزود: اگر امروز واگذاری‌ها متناسب با اهداف تعیین شده صورت نمی‌گیرد به این دلیل است که ملزومات اولیه خصوصی سازی در نظر گرفته نشدند؛ از جمله آزادسازی قیمت‌ها و طراحی نظام تنظیم‌گری که متاسفانه از آنها غافل بودیم. به باور قائم مقام دبیر شورای گفت‌وگو، نحوه تعیین مصادیق گروه‌های سه‌گانه، نحوه انتخاب شرکت‌های قابل واگذاری و فرایند ورود و خروج آنها از لیست واگذاری، نحوه آماده‌سازی بنگاه‌ها، تعیین روش واگذاری، قیمت گذاری و شیوه انتخاب خریدار باید پیش از ورود به روند واگذاری‌ها، مورد توجه قرار می‌گرفت که نشد و در نهایت ضعف‌های نظام ارزیابی و بازخوردگیری خصوصی سازی از جمله نحوه نظارت بر شرکت‌های واگذار شده و همچنین سازوکارهای انگیزشی در نظر گرفته شده برای آنها باعث شد تا در اجرای این اصل مهم، موفق نیاشیم. صلاح‌ورزی در ادامه از تعلیق یا لغو واگذاری برخی شرکت‌های واگذار شده توسط دادستانی‌ها و برخی مراجع قضایی خبر داد و گفت: با توجه به شرایط ایجاد شده و انتقادهایی که از سوی بخش خصوصی مطرح می‌شد، دبیرخانه شورای گفت‌وگو، موضوع را مورد بررسی قرار داد و مطلع شدیم که تعدادی از واگذاری‌های انجام شده به دلایلی نظیر سنجش اهلیت، صلاحیت و قیمت گذاری صورت گرفته از سوی دادستانی‌ها و برخی مراجع قضایی تعلیق یا لغو شده‌اند. وی تاکید کرد: از آنجا که این تصمیمات، پیامدهای نامطلوبی بر اقتصاد، محیط کسب و کار و اعتماد سرمایه‌گذاران بخش خصوصی می‌گذارد، تصمیم گرفته شد، موضوع در صحن شورای گفت‌وگو مطرح و بررسی شود. نایب رئیس اتاق ایران در تشریح آنچه در یکصدویکمین نشست شورا انجام شد، گفت: ابتدا گزارش دبیرخانه شورای گفت‌وگو و سازمان خصوصی سازی درباره اقدامات انجام شده در قالب واگذاری‌ها، ارائه شد و مدیران عامل چند شرکت واگذار شده که پرونده‌های آنها در دست بررسی است، نقطه نظرات خود را مطرح کردند. وی گفت: با توجه به صحبت‌های اعضای شورا و تاکید همگی بر لزوم مطالعه دقیق‌تر و آسیب‌شناسی این مساله، قرار شد در قالب کمیته‌ای با حضور نمایندگان دستگاه‌های مربوط، مشکلات و موانع بر سر راه خصوصی سازی شناسایی شده و در نشست بعدی شورای گفت‌وگو درباره آن تصمیم‌گیری شود.

پورا بر ایهیمی: خصوصی سازی‌های واقعی فقط ۱۳ درصد

پس از سه دهه عدم شفافیت در خصوص نحوه خصوصی سازی در کشور، اخیرا برخی مقامات اقتصادی به ارائه نتایج کلی واگذاری‌ها اقدام می‌کنند. برای نمونه محمدرضا پورا بر ایهیمی، رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی با یادآوری کاهش تصدی گری دولت در اقتصاد، کارنامه خصوصی سازی در ایران را پس از سه دهه اعلام کرد. پورا بر ایهیمی که میهمان نشست شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی بود، در حاشیه نشست یک تقسیم‌بندی تازه از نتایج سیاست خصوصی سازی را اعلام کرد که طی آن ۷۸ درصد واگذاری‌ها به چهار بخش نهادهای عمومی غیردولتی، بخش خصوصی واقعی، رد دیون و سهام عدالت واگذار شده است. در عین حال احتمال دارد مابقی این واگذاری‌ها که حدود ۱۲ درصد بوده، به شرکت‌های خصولتی که یکی از معضلات صنعت و اقتصاد ایران در سال‌های اخیر است، واگذار شده است.

بر این مبنای طبق اعلام پورا بر ایهیمی، ۳۱ درصد خصوصی سازی‌ها به نهادهای عمومی غیردولتی (نهادهایی همچون بنیاد مستضعفان)، ۱۴ درصد به سهام عدالت (که هم اینک در اختیار افراد و تعاونی‌های استانی سهامدار است)، ۲۰ درصد بابت رد دیون دولتی (عمده این بخش به شرکت‌های زیرمجموعه صندوق‌های تامین اجتماعی و سازمان بازنشستگی کشوری واگذار شده) فروخته شده و ۱۳ درصد باقیمانده نیز به بخش خصوصی واقعی واگذار شده است. محمدرضا پورا بر ایهیمی که در این نشست تحلیلی از وضعیت خصوصی سازی در سه دهه اخیر ارائه کرده، آمار مذکور را زمینه‌ساز بدبینی جامعه دانسته و تخلفات پیش آمده در این زمینه را عاملی مهم برای ایجاد ذهنیت منفی علیه تداوم روند خصوصی سازی عنوان کرده است. محمدرضا پورا بر ایهیمی در حالی در این نشست از بررسی کارنامه خصوصی سازی در ایران سخن به میان آورده که بررسی‌های مختلف نشان می‌دهد در واگذاری

طبق اعلام رسمی

رئیس کمیسیون

اقتصادی مجلس

شورای اسلامی،

تنها ۱۳ درصد

از واگذاری‌ها به

بخش خصوصی

واقعی انتقال

پیدا کرده و این

در حالی است

که ۳۱ درصد

خصوصی سازی‌ها

به نهادهای

عمومی غیردولتی

(همچون بنیاد

مستضعفان)،

۱۴ درصد به

سهام عدالت

(و تعاونی‌های

استانی سهامدار)،

۲۰ درصد بابت

رد دیون دولتی

(واگذار شده

به شرکت‌های

زیرمجموعه

صندوق‌های

تامین اجتماعی

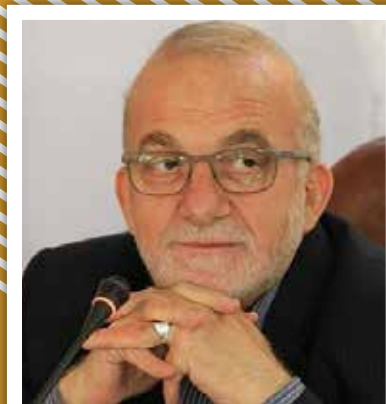
و سازمان

بازنشستگی

کشوری) واگذار

شده است

رازهای خروج خصوصی سازی از ریل

به نتیجه نخواهیم رسید. وی ادامه داد: باید در حد خطا و اشتباهی که صورت گرفته با آن برخورد کرد و نه بیشتر. رئیس شورای گفت و گو در ادامه آسیب شناسی و بررسی دقیق ابعاد خصوصی سازی را برای کمک به اجرای دقیق آن ضروری دانست و اذعان کرد این جلسات را تا حصول نتیجه ادامه خواهیم داد.

گزارش روند واگذاری ها و ابطال قراردادهای واگذاری

در ادامه، گزارش دبیرخانه شورای گفت و گو درباره روند واگذاری ها و ابطال قراردادهای واگذاری سازمان خصوصی سازی توسط محسن عامری، مدیر دبیرخانه شورای گفت و گو ارائه شد. وی ابتدا به آماری درباره واگذاری هایی که به شکل رد

ایران با گذشت ۱۱ سال از تصویب سیاست های اصل ۴۴ و اجرای آن، نه مقام معظم رهبری و نه هیچ یک از مسوولان نسبت به نحوه اجرای قانون رضایت ندارند، بنابراین ضروری است برای تغییر در رویکردها و نحوه اجرای قانون، تصمیم عاجلی گرفته شود.

فرهاد دژپسند، وزیر اقتصاد و دارایی که ریاست شورای گفت و گو را نیز بر عهده دارد با بیان این مطلب که کلیت خصوصی سازی باید با تکیه بر قواعد و قوانین به صورت دقیق اجرایی شود، تاکید کرد: ممکن است در روند اجرای هر قانونی خطا و اشتباه رخ دهد اما این به معنای زیر سوال بردن کلیت ماجرا نیست. در پرونده هایی که امروز در حال بررسی هستند، می توان اشتباهاتی که رخ داده را اصلاح کرد اما با ابطال کامل قراردادهای

در یکصد و یکمین نشست شورای گفت و گو نحوه و آثار توقف روند واگذاری شرکت های خصوصی شده و ابطال قراردادهای واگذاری سازمان خصوصی سازی بررسی شد.

رئیس اتاق ایران و دبیر شورای گفت و گو با بیان این مطلب که متأسفانه برعکس نیت اصلی قانون، توسعه مدیریت خصوصی، اولویت واگذاری ها قرار نگرفته است، گفت: برخلاف آنچه گفته می شود، قدمی در راستای کوچک سازی دولت برداشته نشده و افزایش سالانه بودجه شرکت های دولتی به خوبی این ادعا را ثابت می کند. شافعی از نزول شأن سیاست های اصل ۴۴ قانون اساسی در حد انتقال مالکیت به جای واگذاری مدیریت به بخش خصوصی انتقاد کرد و خواستار مقابله با این رویکرد در دولت شد. به باور رئیس اتاق

عدم در نظر گرفتن
ملزومات پیشینی
خصوصی سازی از
جمله آزادسازی
قیمت‌ها و طراحی
نظام تنظیم‌گری،
ایرادات وارد
بر نحوه تعیین
مصادیق
گروه‌های سه‌گانه،
نحوه انتخاب
شرکت‌های
قابل واگذاری و
فرآیند ورود و
خروج آنها از
لیست واگذاری،
نحوه آماده‌سازی
بنگاه‌ها، تعیین
روش واگذاری،
قیمت‌گذاری و
شیوه انتخاب
خریدار، ضعف‌های
نظام ارزیابی و
بازخوردگیری
خصوصی سازی از
جمله نحوه نظارت
بر شرکت‌های
واگذارنده
و همچنین
سازوکارهای
انگیزشی
در نظر گرفته
شده برای آنها
از جمله موانعی
هستند که در برابر
تحقق اهداف
خصوصی سازی
قرار دارند

شده برای آنها از جمله موانعی هستند که در برابر تحقق اهداف خصوصی سازی قرار دارند.

حجم مالی واگذاری‌ها به بخش خصوصی واقعی

حسن علائی، سرپرست سازمان خصوصی سازی نیز گزارشی از اقدامات انجام شده، ارائه داد. بر اساس گفته‌های او ارزش واگذاری‌های انجام شده در قالب خصوصی سازی برابر با ۱۹۰ هزار میلیارد تومان است. ۶۷ هزار میلیارد تومان به بخش خصوصی واقعی واگذار شده، ۲۶ هزار و ۸۰۰ میلیارد تومان آن بابت سهام عدالت و ۳۷ هزار و ۷۰۰ میلیارد تومان آن در قالب انتقال سهام به طلبکاران بوده است. وی ادامه داد: از سهم مربوط به بخش خصوصی واقعی ۱۶ هزار و ۸۰۰ میلیارد تومان آن از آغاز اجرای قانون تا سال ۹۱ واگذار شده و ۵۰ هزار میلیارد تومان آن از ۹۱ تا به امروز انجام شده است. وی این میزان از هجده‌هایی که امروز علیه سازمان خصوصی سازی درباره ۷ پرونده‌ای که در دست بررسی قرار دارد را غیرمنطقی دانست و خواستار مقابله با این نوع نگاه‌ها نسبت به خصوصی سازی در سطح جامعه شد.

بسترهای قانونی برای واگذاری

به بخش خصوصی آماده نبود

حمیدرضا فولادگر، رئیس شورای راهبری محیط کسب و کار اتاق ایران نیز از نبود زیرساخت‌های اولیه واگذاری در زمانی که روند خصوصی سازی آغاز شد، سخن گفت و تصریح کرد: از آنجا که زیرساخت‌های اولیه برای واگذاری موفق وجود نداشت، امروز با چنین مشکلاتی مواجه هستیم و دولت به تدریج به سمت رد دیون خود از طریق واگذاری‌ها رفت. وی معتقد است باید پیش از اینکه واگذاری انجام می‌شد، بسترهای قانونی آن را مهیا می‌کردیم. این غفلت باعث شد قطار خصوصی سازی از ریل خارج شود.

سران سه قوه از امنیت سرمایه گذاری خصوصی

دفاع کنند

محمد قاسمی، رئیس مرکز پژوهش‌های اتاق ایران نیز مشکل اصلی خصوصی سازی را مربوط به فرآیند اجرای قانون دانست و تاکید کرد: به تعداد پرونده‌هایی که امروز برای رسیدگی در اختیار هیات داور قرار گرفته، نگاه نکنید. اگر حتی یک مورد از پرونده‌های مربوط به واگذاری دچار مشکل شده و ابطال شود، اثرات زاینبار بسیاری بر تمامی واگذاری‌های انجام شده و محیط کسب و کار کشور خواهد داشت.

وضعیت واگذاری‌ها باید آسیب شناسی شود

محمد مصدق، معاون حقوقی و امور مجلس قوه قضائیه بر لزوم آسیب شناسی و یافتن راهکار برای حل مشکلات مربوط به خصوصی سازی تاکید کرد و گفت: بررسی انجام شده نشان می‌دهد که سهم شاکای دولتی در پرونده‌هایی که برای بررسی در اختیار قوه قضائیه قرار گرفته است ۵۳ درصد، سهم نمایندگان مجلس ۲۳ درصد، دادستانی‌ها ۱۵ درصد، رقبا ۵ درصد و خریداران ۲ درصد بوده است. وی افزود: عللی که در این پرونده‌ها مطرح شده نیز به ترتیب فروش ارزان و عدم قیمت گذاری مناسب، عدم اجرای تعهدات واگذاری و عدم اهلیت بوده است. مصدق در ادامه از آمادگی دستگاه قضائی برای رسیدگی دقیق پرونده واگذاری‌های در حال ابطال خبر داد و بر حمایت از سرمایه گذاران بخش خصوصی توسط قوه قضائیه تاکید کرد.

دیون انجام شده، اشاره کرد و گفت: ۴۰ هزار میلیارد تومان از مجموع واگذاری‌های انجام شده در قالب رد دیون بوده که تا سال ۹۳ انجام شده است. از این سال به بعد که با اصلاح ماده ۶ قانون سیاست‌های کلی اصل ۴۴، الزام به حضور ۱۰۰ درصدی بخش خصوصی در واگذاری‌ها مطرح شد، موضوع رد دیون به طور کامل ممنوع شد، تا حدی رویکردها نیز تغییر کرد. عامری مجموع بنگاه‌های واگذار شده را از سال ۸۰ تا به امروز ۸۸۷ واحد اعلام کرد که این رقم ۴۴ درصد از کل بنگاه‌هایی

هستند که قابل واگذاری شناخته شده‌اند. از نظر سهم واگذاری‌ها نیز ۶۶/۵ درصد به عموم متقاضیان واگذار شده، ۱۹/۵ درصد در قالب رد دیون انجام شده و ۱۴ درصد به سهام عدالت تعلق گرفته است. مدیر دبیرخانه شورای گفت‌وگو همچنین سهم پرونده‌هایی که امروز دچار چالش شده‌اند را از نظر ارزشی ۳ درصد از کل ارزش واگذاری‌های انجام شده دانست که این سهم از نظر تعداد مجموعه‌های واگذار شده، یک درصد برآورد می‌شود. عامری در بخش دیگری از سخنان خود به عوامل موثر بر عدم تحقق اهداف خصوصی سازی اشاره کرد و گفت: عدم در نظر گرفتن ملزومات پیشینی خصوصی سازی از جمله آزادسازی قیمت‌ها و طراحی نظام تنظیم‌گری، ایرادات وارد بر نحوه تعیین مصادیق گروه‌های سه‌گانه، نحوه انتخاب شرکت‌های قابل واگذاری و فرآیند ورود و خروج آنها از لیست واگذاری، نحوه آماده‌سازی بنگاه‌ها، تعیین روش واگذاری، قیمت گذاری و شیوه انتخاب خریدار، ضعف‌های نظام ارزیابی و بازخوردگیری خصوصی سازی از جمله نحوه نظارت بر شرکت‌های واگذار شده و همچنین سازوکارهای انگیزشی در نظر گرفته

از سوی مرکز خدمات سرمایه گذاری اتاق تهران بررسی شد:

خطای سیاستی در صنعت

از پالایش نفت» تا پیش از سال ۱۳۹۰ جزو بخش های پیوندی بوده که در سال های ۱۳۹۴ و ۱۳۹۶ به بخش مستقل تغییر پیدا کرده و در نتیجه سیاست های ابلاغی صنعتی، وضعیتی متفاوت پیدا کرده است. بنابراین از آنجا که در دسته بندی یونیدو و مرکز آمار ایران، اقتصاد ایران از ۸ بخش مختلف و ۷۹ زیربخش متفاوت تشکیل شده، پژوهش ارائه شده در نشست اتاق تهران تاکید دارد که بخش صنعت در ۳۳ زیربخش مختلف نیازمند شیوه های مختلف و نگرش های دقیق تری برای سیاست گذاری است و اگر این روش اتخاذ نشود ممکن است شاهد جابه جایی صنایع و شاخه ها از گونه پیوندی به خودمختار یا مستقل باشیم. بخش های وابسته شامل بخش هایی از صنعت است که از قدرت نفوذ ضعیف در سایر بخش ها برخوردار است اما سایر صنایع برای تولید و ادامه فعالیت به شدت به آنها وابستگی دارند. در واقع ادامه کار و نیز فرآیند درآمدزایی این صنایع نیاز مبرمی

نمایندگان اتاق بازرگانی تهران، اعضا ضمن تشریح وضعیت هشت بلوک اصلی اقتصاد ایران، از خلال رابطه بخش ها و زیربخش های اقتصادی با یکدیگر، به دسته بندی صنایع در قالب صنایع وابسته، پیوسته یا پیوندی، مستقل و خودمختار پرداختند و گزارشی با عنوان «تحلیل جامع زیربخش های کلیدی بلوک های هشت گانه اقتصاد ایران» ارائه شد. توصیه تهیه کنندگان گزارش نیز این بود که باید سیاست های متفاوتی در قبال صنایع مستقل وابسته پیوندی یا خودمختار در پیش گرفت. این گزارش تلویحا تاکید دارد که پاشنه آشیل سیاست های صنعتی در ایران، تجویزهای یکسانی است که بدون توجه به پویایی های هر بخش برای صنایعی متفاوت نسخه های مشابهی ارائه می کند. درعین حال بدون حمایت از ۲۶ بخش خودمختار صنعت در ایران، ممکن است روند رشد و توسعه صنعتی با اختلال روبه رو شود. به عنوان نمونه بخش «ساخت کک و فرآورده های حاصل

تحلیل تازه مرکز خدمات سرمایه گذاری اتاق تهران از اهمیت شیوه سیاست گذاری برای بخش های مختلف اقتصاد به ویژه بخش صنعت و معدن حکایت دارد. بررسی ها نشان می دهد صنایع ایران در چهار گونه مستقل، وابسته، خودمختار و پیوندی قابل طبقه بندی هستند و هر یک از این انواع به دلیل روابط پیشینی و پسینی با سایر صنایع و بازارها، نیازمند نوع منحصر به فردی از سیاست گذاری صنعتی هستند. موضوعی که طی دهه های اخیر کمتر از سوی دولت ها مدنظر قرار گرفته و به تحولاتی در سطوح مختلف این مربع صنعتی منجر شده است.

در آخرین نشست اتاق تهران تحلیلی متفاوت از زیربخش های اقتصاد ایران ارائه شد و مدل سیاست گذاری صنعتی کشور با جزئیاتی تازه مورد بررسی قرار گرفت. ایران برای حفاظت از مربع صنایع مستقل، وابسته، پیوندی و خودمختار نیازمند یک سیاست گذاری متفاوت است. در جریان هجدهمین نشست هیات

پول و سرمایه اتاق تهران در این نشست خاطر نشان کرد: زیربخش‌های خودمختار که در اقتصاد ایران شامل ۵۵ بخش می‌شود، نسبت به صنایع دیگر، مواد اولیه کمتری دریافت می‌کند و بخش کمی از مواد واسطه‌ای را به سایر بخش‌ها عرضه می‌کند که ساخت انواع آشامیدنی‌ها، ساخت انواع توتون و تنباکو، ساخت پوشاک، ساخت کفش و محصولات چرمی و استخراج کانی‌های فلزی از این جمله‌اند. مستوفی در ادامه ضمن ارائه توضیحاتی در مورد بلوک‌های هشت‌گانه اقتصاد ایران و ویژگی‌های هر یک از زیربخش‌ها گفت: بر اساس نتایج بررسی‌ها در سال ۱۳۹۶، تنها شش بخش از صنعت و معدن به‌عنوان بخش پیوندی شناسایی شده‌اند و یک بخش نیز بخش مستقل است و این در حالی است که ۲۶ بخش دیگر همگی بخش خودمختار هستند. دلالت مهم این نتایج بر لزوم حمایت از ۲۶ بخش خودمختار در راستای افزایش روند توسعه و پیشرفت کشور است. مستوفی ادامه داد: بخش‌های پیوندی در صورت بروز شوک‌ها، عدم حمایت‌ها و سیاست‌های اشتباه امکان تغییر به بخش وابسته یا خودمختار یا مستقل را دارند و باید موازی با پرداختن به ۲۶ بخش خودمختار، به این بخش‌ها نیز توجه ویژه‌ای شود.

تحلیل پایانی

از فحوای صحبت‌های رئیس مرکز خدمات سرمایه‌گذاری اتاق تهران می‌توان به عینه عدم توجه به طراحی دستور کار و اشتباهات سیاست‌گذار در مساله‌شناسی درست از بخش صنعت را دریافت. در واقع پژوهش ارائه شده سعی دارد این نکته را یادآور شود که باید برای سیاست‌گذاری صنعتی در ایران به شکل جزئی‌تر، فنی‌تر، دقیق‌تر و بخش به بخش مساله‌یابی و دستور کار تعریف شود و مبتنی بر هویت هر صنعت و بخش اقداماتی به اجرا درآید. از آن سو هرچقدر سیاست‌گذار تلاش کند برای همه صنایع نسخه یکسانی بپیچد و از طرق امتحان شده سعی کند راه حل مسائل صنعت خودرو را با صنعت پتروشیمی یا صنعت معدن یا بخش لوازم خانگی همسان، همسو و هم‌راستا ببیند، دیر یا زود با چالش روبه‌رو شده و اکوسیستم آن بخش را با مخاطراتی روبه‌رو می‌کند. در سال‌های اخیر سیاست‌گذار پیوسته سعی کرده با ابزارهایی نظیر تعرفه‌گذاری بر واردات، پول پاشی و اعطای یارانه به بنگاه‌ها، سختگیری در صدور مجوز تولید، اعطای ارز ترجیحی به تولیدکنندگان، واردات نهاده‌های تولید با قیمت سرکوب شده یا تصویب وام‌های ارزی و ریالی کم‌بهره به صنایع به کمک بخش تولید بشتابد. با این حال در اغلب موارد به دلیل یکسان نبودن مشکلات هر صنعت و هر بخش با مشکلات باقی صنایع، کمک دولت نتیجه عکس داده یا اثر چندانی روی نتیجه نهایی صنعت نداشته است. در ماه‌ها اخیر بارها از سیاست‌هایی نظیر اعطای دلار ۴۲۰۰ تومانی به صنایع برای واردات قطعات، مواد اولیه و نهاده‌های تولید انتقاد کرده و برای نتایج منفی این سیاست از واژگانی نظیر «ماشین تولید رانت و تورم»، «صنعت‌زدایی» و... استفاده کرده است. با این حال دهه‌هاست چنین روشی بدون بررسی دقیق از نیازهای هریک از بخش‌های خودمختار، مستقل، پیوندی و وابسته صنعت اجرا شده و حالا وقت آن رسیده تا در آستانه تحول کامل بخش صنعت ناشی از انقلاب صنعتی چهارم، یک بازنگری اساسی در شیوه حمایت، مقررات‌گذاری و سیاست‌گذاری بخش‌ها و رشته‌های مختلف صنعتی در پیش گرفته شود.

به حضور سایر شرکت‌ها دارد. در عین حال زیرمجموعه‌های صنعتی مستقل بخشی از صنعت هستند که از نظر قدرت نفوذ در وضعیت بسیار بالایی قرار داشته ولی همزمان وابستگی پایینی به سایر صنایع دارند. در واقع این بخش‌ها از مجرای تولید و فروش مواد و قطعات و مایحتاج، چیرگی و چربش بالایی بر سایر صنایع دارند اما در پروسه تولید نیاز چندانی به سایر صنایع ندارند و به تنهایی می‌توانند روند عرضه خود را تقویت کنند. اما صنایع خودمختار صناعی هستند که از دو سو تحت فشار هستند. در واقع این صنایع همزمان قدرت نفوذ و سطح وابستگی ضعیفی با سایر بخش‌ها داشته و مجموعاً در روندهای تولید از سایر بخش‌ها مجزا هستند و ارتباط کمی با دیگر زیربخش‌های صنعتی دارند. صنایع حاضر در این بخش اغلب چیزی از سایر صنایع برای تولید نمی‌گیرند و در عین حال محصولاتی که عرضه می‌کنند مورد نیاز صنایع نیست.

اهمیت بالای بخش‌های پیوندی

از منظر این پژوهش، بخش‌های پیوندی به آن دسته از بخش‌های صنعتی گفته می‌شود که قدرت نفوذ و وابستگی بالایی دارند. در واقع هرگونه عملی روی این بخش‌ها منجر به تغییر سایر بخش‌ها می‌شود. در نتیجه اعمال هر نوع سیاست روی این صنایع روی بخش بزرگی از صنایع تأثیر می‌گذارد. خودروسازی، لوازم خانگی و برخی از صنایع غذایی از جمله صناعی هستند که از دو سو به سایر صنایع نیازمندند. طبق بررسی ارائه شده در نشست اتاق تهران، صنعت در ایران در دسته‌بندی میک‌مک از ۶ بخش پیوندی، یک بخش مستقل و ۲۶ بخش خودمختار تشکیل شده که عموم بخش‌های پیوندی در تهران متمرکز است. در عین حال استان‌هایی نظیر البرز، اصفهان، گیلان، آذربایجان شرقی، مرکزی و مازندران از مهم‌ترین مناطقی هستند که صنایع پیوندی را در خود جای داده‌اند. منظور از شش بخش پیوندی صنایع شامل «ساخت محصولات غذایی»، «ساخت مواد و فرآورده‌های شیمیایی»، «ساخت محصولات اساسی آهن و فولاد»، «ساخت، تعمیر و نصب محصولات فلزی ساخته شده، به جز ماشین‌آلات و تجهیزات»، «ساخت وسایل نقلیه موتوری و سایر تجهیزات حمل و نقل و قطعات و وسایل الحاقی آنها» و «ساخت محصولات لاستیکی و پلاستیکی» هستند که روابط پسینی و پیشینی بسیاری با سایر صنایع دارند. برای نمونه در بخش زمینه ساخت و تعمیر تجهیزات برقی، الکترونیکی و موتوری ۶ شاخه مختلف وجود دارد که شامل «ساخت، تعمیر و نصب محصولات رایانه‌ای، الکترونیکی و نوری»، «ساخت، تعمیر و نصب تجهیزات برقی»، «ساخت، تعمیر و نصب ماشین‌آلات و تجهیزات طبقه‌بندی نشده در جای دیگر»، «ساخت وسایل نقلیه موتوری و سایر تجهیزات حمل و نقل و قطعات و وسایل الحاقی آنها» و «ساخت، تعمیر و نصب سایر مصنوعات طبقه‌بندی نشده در جای دیگر» وجود دارد که اعمال یک سیاست خاص برای آنها احتمالاً نتایج و تبعات متفاوتی را برای هر یک از بخش‌ها به همراه خواهد داشت.

نگاه فعالان صنعتی

نگاهی به اظهارات فریال مستوفی به خوبی نمایان‌کننده وضعیت متفاوت بخش‌های گوناگون اقتصاد ایران است. رئیس کمیسیون بازار

اقتصاد ایران از

۸ بخش مختلف

و ۷۹ زیربخش

متفاوت تشکیل

شده، پژوهش

ارائه شده در

نشست اتاق

تهران تأکید دارد

که بخش صنعت

در ۳۳ زیربخش

مختلف نیازمند

شیوه‌های مختلف

و نگرش‌های

دقیق‌تری برای

سیاست‌گذاری

است و اگر این

روشی اتخاذ

نشود ممکن

است شاهد

جابه‌جایی صنایع

و شاخه‌ها از

گونه پیوندی

به خودمختار یا

مستقل باشیم

مرکز آمار ایران در گزارشی اعلام کرد:

شدت اثر تحریم بر صنعت

و در همان سال اول از نظر تعداد کاهشی ۳/۸ درصدی را تجربه کرده‌اند. در عین حال حدود ۴۳ هزار و ۷۷۳ نفر از کارکنان این کارگاه‌های صنعتی تنها طی سال اول تحریم از کار بیکار شده‌اند که به معنی افت ۲/۵ درصدی میزان اشتغال در این کارگاه‌هاست. بررسی این گزارش گویای ضربه تحریم به ۱۱۶۲ بنگاه و خارج کردن آنها از چرخه فعالیت و تولید است. از آن سو تحریم و سیاست‌گذاری‌ها در سال ۹۷ به رشد چشمگیر سرمایه‌گذاری و درآمد تولید این کارگاه‌ها منجر شده است.

افت تعداد بنگاه‌های صنعتی و نیز افت تعداد کارکنان این بخش در حالی رقم خورده که به نظر می‌رسد درآمد واقعی این صنایع نیز در نتیجه افزایش شدید تورم در سال ۱۳۹۷ کاهش یافته است. البته ارزش کل تولید این بخش از اقتصاد ایران طبق گزارش مرکز آمار ایران در سال ۹۷ حدود ۵۹ درصد رشد کرده و به یک میلیون و ۱۰۷ هزار و ۹۸۵ میلیارد تومان رسیده است. رقمی که به‌طور اسمی خبر از رشد خروجی بخش صنعت داشته اما این جهش چشمگیر احتمالاً متأثر از پرش یکباره تورم، رشد بهای دلار، افزایش هزینه تولید ناشی از رشد قیمت کالاهای نیم‌ساخته و

تحریم شرایط سختی را به بنگاه‌های کوچک و متوسط تحمیل کرده است. آن‌طور که مرکز آمار ایران در گزارش تازه خود اعلام کرده است، کارگاه‌های صنعتی با ۱۰ تا ۴۹ نفر کارکن بیشترین آسیب را از تحریم‌ها دیده‌اند. در عین حال این فشار به کاهش هزار و ۱۶۲ مورد از این واحدهای تولیدی منجر شده است. اما صنایع بزرگ مقاومت بیشتری از خود نشان داده‌اند.

کاهش تعداد بنگاه‌ها و افت اشتغال‌زایی در کنار افزایش درآمد تولید مهم‌ترین تأثیر تحریم‌های آمریکا بر بخش صنعت در پایان سال ۱۳۹۷ بوده است. در حالی که گزارش تازه مرکز پژوهش‌های مجلس از رشد ۴/۶ درصدی بخش صنعت در پایان تابستان ۱۳۹۹ خبر می‌دهد، بررسی روند کلی حاکم بر بنگاه‌های صنعتی در سال آغاز تحریم یعنی سال ۱۳۹۷ گویای ضربه سنگین این موضوع به کارگاه‌های صنعتی به‌عنوان بخش مولد اقتصاد ایران بوده است. داده‌های مرکز آمار ایران از وضعیت بنگاه‌های صنعتی در سال ۱۳۹۷ نشان می‌دهد واحدهای تولیدی ۱۰ نفر کارکن و بیشتر در اثر وقوع تحریم‌ها با شوک نسبتاً سنگینی روبه‌رو شده

بخش عمده
سرمایه گذاری
صنعتی کشور
برای بنگاه‌های
متوسط و بزرگ
بوده و احتمالاً
تورم و تحریم
فشار بالایی را
به واحدهای
کوچک‌مقیاس
از این منظر
وارد کرده‌اند.
داده‌های مرکز
آمار ایران
از وضعیت
کارگاه‌های
صنعتی ۱۰ نفر
کارکن و بیشتر
کشور با اینکه
با یک سال
فاصله زمانی
منتشر می‌شوند
اما نمای
کلی تأثیرات
مسائل کلان
نظیر تحریم و
سیاست‌گذاری
روی بخش
صنعت را
به‌خوبی
به نمایش
می‌گذارند

بوده است. موضوعی که البته فعلاً نمی‌توان آن را با قطعیت اعلام کرد و حتی شواهدی برای رد آن وجود دارد. برای نمونه کاهش اشتغال بخش صنعت که ردپای آن در کارگاه‌های صنعتی قابل‌رصد است، یک دلیل برای رد وضعیت مناسب درآمدی بنگاه‌های صنعتی است. براساس نتایج طرح مرکز آمار در سال ۱۳۹۷ تعداد کارکنان کارگاه‌های ۱۰ نفر کارکن و بیشتر کشور یک‌میلیون و ۷۳۳ هزار و ۷۸۹ نفر بوده است که نسبت به سال قبل کاهشی ملموس را تجربه کرده است.

از این تعداد بیش از ۲۶/۲ درصد یا ۴۶۵ هزار و ۱۹۷ نفر به کارگاه‌های صنعتی فعال ۴۹-۱۰ نفر کارکن مربوط است و ۷۳ درصد شامل یک‌میلیون و ۲۶۸ هزار و ۵۲۳ نفر نیز مربوط به کارگاه‌های صنعتی فعال ۱۰ نفر کارکن و بیشتر است. به‌رغم این کاهش ملموس در تعداد و میزان کارکنان، ارزش افزوده بخش صنعت رشد چشمگیری را بالاتر از نرخ تورم سال ۱۳۹۷ تجربه کرده است. گزارش مرکز آمار ایران نشان می‌دهد کارگاه‌های صنعتی ۱۰ نفر کارکن و بیشتر کشور در سال ۱۳۹۷ ارزش‌افزوده‌ای برابر با ۲۸۳ هزار و ۳۲۱ میلیارد تومان ایجاد کرده که این عدد نسبت به سال قبل ۴۴/۲ درصد افزایش نشان می‌دهد.

از این رقم ۴۱/۹ هزار میلیارد تومان با سهم ۱۴/۸ درصد مربوط به کارگاه‌های ۱۰ تا ۴۹ نفر کارکن و ۲۴۱ هزار و ۴۲۰ میلیارد تومان با سهم ۸۵/۲ درصد مربوط به کارگاه‌های ۵۰ نفر کارکن و بیشتر بوده است. در بخش سرمایه‌گذاری نیز عملکرد بنگاه‌های صنعتی جالب‌توجه بوده و به‌رغم کارگاه‌های صنعتی ۱۰ نفر کارکن و بیشتر کشور در سال ۱۳۹۸ حدود ۶۳/۹ هزار میلیارد تومان سرمایه‌گذاری کرده‌اند که نسبت به سال قبل رشدی چشمگیر را به میزان ۱۴۸ درصد نشان می‌دهد. از این رقم ۴/۱۵ هزار میلیارد تومان با سهم ۵/۵ درصد مربوط به کارگاه‌های ۱۰ تا ۴۹ نفر کارکن و ۵۹/۸ هزار میلیارد تومان با سهم ۹۳/۵ درصد مربوط به کارگاه‌های ۵۰ نفر کارکن و بیشتر است.

از این منظر اعداد مذکور نشان می‌دهد بخش عمده سرمایه‌گذاری صنعتی کشور برای بنگاه‌های متوسط و بزرگ بوده و احتمالاً تورم و تحریم فشار بالایی را به واحدهای کوچک‌مقیاس از این منظر وارد کرده‌اند. داده‌های مرکز آمار ایران از وضعیت کارگاه‌های صنعتی ۱۰ نفر کارکن و بیشتر کشور با اینکه با یک سال فاصله زمانی منتشر می‌شوند اما نمای کلی تأثیرات مسائل کلان نظیر تحریم و سیاست‌گذاری روی بخش صنعت را به‌خوبی به نمایش می‌گذارند. آخرین گزارش مرکز آمار ایران در کل وضعیت پیچیده بنگاه‌های صنعتی را به خوبی نشان می‌دهد گرچه انتشار نسخه کامل این گزارش می‌تواند پرده از برخی ابهامات بردارد. با اینکه در گزارش مذکور تفکیک استانی بنگاه‌های صنعتی و وضعیت انواع از نقطه نظر تعداد، نوع و پراکندگی مشخص نشده اما بنگاه‌های کوچک، متوسط و بزرگ صنعتی در سال ۹۷ تحولات بسیاری را پشت‌سر گذاشته‌اند. اینکه به شکل جزئی این صنایع چه تحولاتی را از سر گذرانده یا چگونه تحریم‌ها بر آنها تأثیر گذاشته فعلاً مشخص نیست اما مرور اعداد و ارقام به‌طور واحد نشان از شدت گرفتن ورود و خروج نقدینگی به بنگاه می‌دهد. موضوعی که در کنار جنبه‌های مثبت و منفی، رفتار کلی صنعت را متحول می‌سازد.

مواد مصرفی موردنیاز صنایع خنثی شده است. اطلاعاتی درباره وضعیت «صادرات مستقیم» بخش صنعت ارائه نشده از این‌رو مشخص نیست چه میزان از تولیدات بخش صنعت به خارج از کشور صادر شده است. این کارگاه‌ها در سال‌های ۱۳۹۴ و ۱۳۹۵ به ترتیب ۱۷/۱ و ۲۲/۸ میلیارد دلار صادرات داشته‌اند. رقم دقیق صادرات این بخش در دو سال ۹۶ و ۹۷ اما مشخص نشده است. اهمیت این موضوع به این دلیل است که رشد شدید قیمت دلار احتمالاً تأثیر بالایی روی ارزش تولید کارگاه‌های صنعتی ۱۰ نفر کارکن و بیشتر گذاشته که بخشی از این رشد چشمگیر احتمالاً ناشی از صادرات کارگاه‌های صنعتی بوده است. موضوعی که فعلاً در در گزارش مرکز آمار ایران قابل‌رصد نیست. اما بررسی بیشتر نتایج طرح آمارگیری از کارگاه‌های صنعتی ۱۰ نفر کارکن و بیشتر در سال ۱۳۹۷ نشان می‌دهد از تعداد ۲۹۱۷۰ کارگاه صنعتی فعال در سال ۱۳۹۸، تعداد ۲۳۰۶۰ کارگاه یعنی ۷۹/۱ درصد در بخش ۴۹-۱۰ نفر کارکن و ۶۱۱۰ کارگاه یعنی ۲۰/۹ درصد در بخش ۵۰ نفر کارکن و بیشتر قرار دارند.

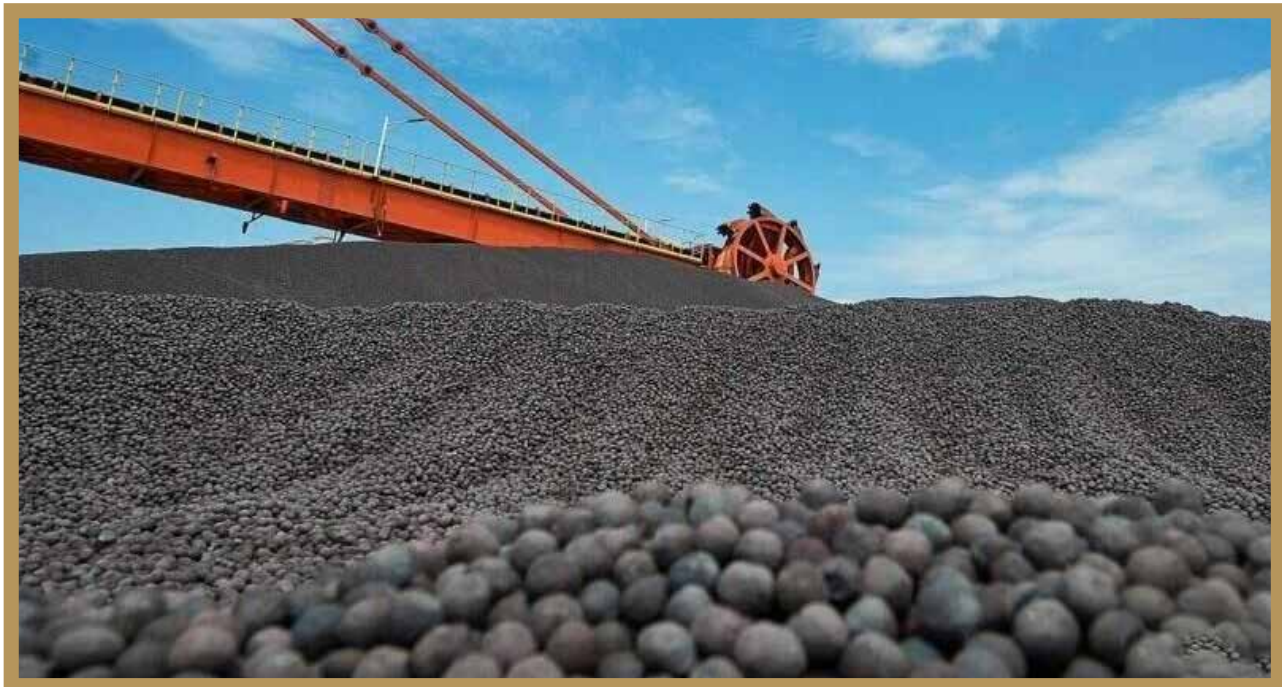
این گزارش تأیید می‌کند که تعداد ۴/۶ درصد از کارگاه‌های صنعتی ۴۹-۱۰ نفر کارکن فعال در سال ۱۳۹۷ و نیز ۰/۱ درصد از کارگاه‌های صنعتی ۵۰ نفر کارکن و بیشتر فعال نسبت به سال قبل کاهش یافته است. بر این مبنا تحریم فشار بسیار بالاتری به بنگاه‌های کوچک با میزان ۱۰ تا ۴۹ نفر کارکن گذاشته است. بر اساس نتایج این طرح، تعداد کارگاه‌های غیرفعال صنعتی ۱۰ نفر کارکن و بیشتر در سال ۱۳۹۷ برابر با ۳۷۵۰ و در سال ۱۳۹۶ برابر با ۴۰۳۵ کارگاه بوده است. درصد کارگاه‌های غیرفعال صنعتی در سال ۱۳۹۷ برابر با ۱۰/۶ درصد بوده که تنها ۰/۲۴ درصد نسبت به سال ۱۳۹۶ کاهش یافته است. موضوعی که احتمالاً گویای اثر دوگانه تحریم بر بخش صنعت بوده است. در واقع برخی تحلیل‌ها از تأثیرات توأمان مثبت و منفی تحریم و سیاست‌های اقتصادی سال ۱۳۹۷ بر کارگاه‌های صنعتی حکایت دارد.

تأثیر منفی این سال مستقیماً خود را در کاهش تعداد بنگاه‌ها و افت اشتغال‌زایی نمایان می‌کند و در عین حال تأثیرات مثبت این بخش در افزایش درآمد تولید و رشد سرمایه‌گذاری کارگاه‌های صنعتی قابل‌مشاهده است. برای تأیید این موضوع، بررسی دو نمونه آماری دیگر جالب‌توجه است. اولین مورد به تعداد کارگاه‌های صنعتی فعال که در سال ۱۳۹۶ دارای ۱۰ نفر کارکن و بیشتر بوده‌اند و در سال ۱۳۹۷ تعداد کارکنان آنها به زیر ۱۰ نفر کارکن کاهش یافته است، برمی‌گردد که عدد آن برابر با ۲۶۱۵ کارگاه و در سال ۱۳۹۶ نسبت به سال قبل از آن برابر با ۲۹۲۹ کارگاه بوده است.

در واقع در اثر تحریم روند رشد تعطیلی بنگاه‌های صنعتی منفی بوده است. در عین حال درصد کارگاه‌های فعال صنعتی زیر ۱۰ نفر کارکن شده در سال ۱۳۹۷ دیگر موردی است که می‌تواند نشان دهد تحریم چگونه بر کارگاه‌های صنعتی تأثیر گذاشته است. این عدد برای سال ۱۳۹۷ برابر با ۴/۷ و در سال ۱۳۹۶ برابر با ۹/۷ بوده که این موضوع نشان می‌دهد روند تعطیلی بنگاه‌های رشدی منفی را تجربه کرده است. موضوعی که احتمالاً به دلیل افزایش درآمد ناشی از رشد قیمت ارز در کارگاه‌های صادرات‌محور

افزایش ۷ درصدی تولید فولاد ۶۴ کشور در ماه اکتبر

سبزپوشی نرخ جهانی فولاد و سنگ آهن

برای صنعت فولاد در تاریخ ۴ دسامبر به ۳۶۳ دلار رسیده که در مقایسه قیمتی در هفته‌های گذشته روند رو به رشدی داشته است. یکی از نکات جالب در خصوص این افزایش روند قیمت شمش فولاد این است که مصرف‌کنندگان پایین‌دستی این صنعت یعنی نوردکاران منتظرند روند قیمتی اندکی تعدیل شود و سپس به سمت خرید مواد اولیه برای تولید بروند. در واقع شاید این روند نیز در ایران به همین دلیل باشد که با وجود مشخص شدن قیمت‌ها و عرضه محصولات در بورس کالا، باز هم خرید اندکی از سوی صنایع پایین‌دستی یعنی نوردکاران صورت می‌گیرد!

افزایش قیمت میلگرد

نگاهی به جدول قیمتی میلگرد نیز نشان می‌دهد نرخ این محصول در تاریخ ۴ دسامبر (۱۴ آذر) در مقایسه با یک ماه گذشته در برخی مناطق بدون تغییر مانده است. برای مثال در واردات حوزه خلیج فارس CPT قیمت میلگرد در این تاریخ ۴۸۱ دلار بوده که نسبت به یک ماه گذشته یعنی ۶ نوامبر بدون تغییر مانده است. همچنین در حوزه وارداتی جنوب شرقی آسیا (CFR) در ۴ دسامبر برابر با ۵۵۰ دلار بوده که در مقایسه با مدت زمان یک ماه اخیر با رشد همراه بوده

جهانی روبه افزایش است. به این ترتیب شاهد این هستیم که قیمت سنگ‌آهن ۶۲ درصد در چین در روز دوشنبه با ۲/۲۵ دلار افزایش ۱۴۷/۵۵ دلار معامله شد. سنگ‌آهن عیار ۶۵ درصد نیز با ۲/۱۵ دلار افزایش ۱۵۹/۰۵ دلار معامله شد. از طرفی شمش فولاد در چین با ۸/۲۸ دلار افزایش، ۵۶۴/۹۲ دلار معامله شد. شمش روی هم با ۱۹/۵ دلار کاهش ۲۷۲۹ دلار قیمت خورد. از سوی دیگر زغال سنگ با ۰/۲۵ دلار افزایش ۱۶۵ دلار معامله شد.

نرخ افزایشی محصولات فولادی

طبق آمار منتشر شده قیمتی در تاریخ ۴ دسامبر (۱۴ آذرماه) شمش فولاد بر مبنای قیمتی CFR آسیا به قیمت ۵۲۰ دلار در هر تن نرخ‌گذاری شده و این عدد بر مبنای CFR ترکیه ۵۲۰ دلار، FOB دریای سیاه ۴۹۸ دلار و در بازار داخلی چین نیز ۴۹۳ دلار قیمت‌گذاری شده است. این در حالی است که با نگاهی به قیمت‌های یادشده در حدود یک ماه گذشته می‌بینیم که روند قیمتی کاملاً صعودی بوده و کاهش قیمتی در این بازه زمانی رخ نداده است. در واقع یکی از دلایل اصلی که در منطقه باعث رشد قیمتی شمش فولاد شده را می‌توان افزایش قیمت قراضه در ترکیه دانست زیرا قیمت این ماده اولیه

در حالی با افزایش هفت درصدی تولید فولاد در جهان روبه‌رو هستیم که طبق آخرین آمار به دست آمده، روند قیمت‌ها نیز در بازار جهانی فولاد افزایشی است. در واقع این افزایش قیمت بر کل زنجیره فولاد از سنگ‌آهن گرفته تا محصولات پایین‌دستی همچون مفتول و تیرآهن مشهود بوده و پیش‌بینی‌ها نشان می‌دهد که این روند افزایشی ادامه‌دار خواهد بود.

تولید فولاد در ۶۴ کشور عضو انجمن جهانی فولاد در ماه اکتبر هفت درصد رشد داشته است. تولید فولاد در ماه اکتبر سال جاری در ۶۴ کشوری که انجمن جهانی فولاد تولید این فلز در آنها را رصد می‌کند در مقایسه با اکتبر سال گذشته هفت درصد رشد داشته به طوری که در اکتبر سال جاری در مجموع این ۶۴ کشور، ۱۶۱ میلیون و ۹۰۰ هزار تن فولاد تولید کرده‌اند. همچنین بیشترین میزان فولاد تولیدشده در ماه اکتبر مربوط به کشور چین است که ۹۲ میلیون و ۲۰۰ هزار تن فولاد در این کشور تولید شده است. نکته قابل تأمل اینکه این افزایش در حالی بوده که هنوز برخی از تولیدکننده‌های فولاد به دلیل کرونا با تمام ظرفیت خود کار نمی‌کنند. نکته جالب توجه در این میان این است که نرخ فولاد، سنگ‌آهن و به طور کلی محصولات فولادی در بازار

بوده است، از این رو پیوندهای قوی آن با سنگ آهن مطرح است. با این حال سنگ آهن بازاری است که خیلی به عرضه و تقاضای فیزیکی وابسته است و قیمت آن در واقع توسط شاخص های اقتصاد کلان چین و اینکه فولادسازان چینی تا چه میزان در فروش محصولات خود موفق بوده اند تعیین می شود. واکنش اخیر بازار به خبر کاهش هدف تولید شرکت واله برای سال جاری که ۵ درصد از برآورد قبلی کمتر شده و تخمین تولید سال آینده آن نیز ۲۵ میلیون تن کمتر از برآورد قبلی بوده نشان می دهد حساسیت نیروی عرضه و تقاضا چقدر بالاست. تحلیلگران برآورد کرده اند قیمت سنگ آهن سال آینده به طور میانگین ۱۱۰ دلار هر تن باشد که پنج دلار از پیش بینی قبلی بالاتر رفته است. البته برای ژانویه و فوریه ۲۰۲۱ هنوز برآورد قیمت ۱۵۰ دلار نیز مطرح است که به دلیل فاکتورهای فصلی است. برخی معتقدند حداقل شش ماه دیگر بازار سنگ آهن پر جنب و جوش و داغ می ماند. عرضه سنگ آهن استرالیا در نوامبر شش درصد افت سالانه داشته در حالی که موجودی سنگ آهن بنادر چین دو هفته متوالی نزولی بود. در واقع تقاضای فولاد چین عامل اصلی گرداننده قیمت سنگ آهن است. بهبود اقتصادی چشمگیر چین پس از پاندمی و ویروس کرونا بدین معناست که ۷۶ درصد عرضه جهانی سنگ آهن در ۹ ماه نخست سال وارد چین شده در حالی که نرخ همیشگی آن ۷۰ درصد بوده است. با این حال این اتفاق نظر وجود دارد که قیمت سنگ آهن سال آینده کاهش می یابد. رشد قیمت اخیر سنگ آهن به اوج چند سال اخیر حاکی از آن است که برای ۱۲ ماه آینده باید احتمالا منتظر روند نزولی باشیم. بالاخره اوج گیری تقاضای چین باید سال آینده در نقطه ای ضعیف شود به ویژه که سیاست مالی چین احتمالا از بخش های وابسته به کامودیتی ها فاصله می گیرد.

افزایش قیمت سنگ آهن وارداتی در آلمان

لازم به ذکر است قیمت سنگ آهن (اصلی ترین ماده اولیه فولاد) در آلمان افزایش یافته است. به نقل از فست مارکت، در آلمان نیز همانند سایر کشورهای جهان قیمت سنگ آهن رو به افزایش است. بر همین اساس فقط در ماه اکتبر قیمت سنگ آهن وارداتی به آلمان در مقیاس ماهانه ۲/۷ درصد اما در مقیاس سالانه (مقایسه با اکتبر سال گذشته) ۱۰/۲ درصد افزایش یافته است. سنگ آهن به عنوان اصلی ترین ماده اولیه برای تولید فولاد در دو سال اخیر با افزایش بی سابقه قیمت همراه بوده که این امر مشکلاتی زیادی را برای تولیدکنندگان فولاد به وجود آورده و علاوه بر آنکه موجب افزایش قیمت تمام شده فولاد شده، موجب شده تا اغلب تولیدکنندگان به جای استفاده از مواد اولیه، به استفاده از ضایعات آهن و فولاد رو بیاورند.

پیش بینی قیمت ۱۵۰ دلاری سنگ آهن

نکته جالب توجه اینکه بر اساس آخرین اطلاعات به دست آمده از متال اکسپرت، در تاریخ ۴ دسامبر (۱۴ آذر) قیمت سنگ آهن با عیار ۶۲ درصد نیز بر مبنای قیمت CFR چین و صادراتی از استرالیا برابر با ۱۴۵ دلار تعیین شده است و بر اساس پیش بینی های صورت گرفته تغییرات قیمتی در دو هفته آینده آنچنان نخواهد بود و قیمت سنگ آهن روی ۱۴۵ دلار ثابت خواهد ماند. این در حالی است که تحلیلگران برآورد کرده اند قیمت سنگ آهن سال آینده به طور میانگین ۱۱۰ دلار در هر تن باشد که ۵ دلار از پیش بینی قبلی بالاتر رفته است. البته برای ژانویه و فوریه ۲۰۲۱ نیز هنوز برآورد قیمت ۱۵۰ دلاری نیز مطرح است که به دلیل فاکتورهای فصلی است. کارشناسان بر این باورند سنگ آهن که دومین کامودیتی بزرگ بعد از نفت از نظر وزن و همچنین ارزش است می تواند به عنوان یک شاخص اقتصادی در بازارهای جهانی نقشی داشته باشد و جای رقیب خود یعنی مس را بگیرد چرا که علاقه به سرمایه گذاری در بازار این ماده اولیه فولادسازی در سطح جهان بیشتر شده و از طرفی با چرخه های صنعتی و اقتصادی به ویژه چین که بزرگ ترین مصرف کننده سنگ آهن نیز هست پیوند دارد. برخی معتقدند سنگ آهن در ارتباط نزدیک با چرخه های اقتصادی چین از جمله محرک های اقتصادی و توسعه های زیربنایی این کشور است و شاید بتواند حتی بهتر از مس به عنوان یک شاخص اقتصادی کلان خود را نشان دهد. سال ۲۰۲۰ اقتصاد چین در سطح دنیا بهترین عملکرد را داشته و شاید موتور حرکت و عامل مثبت رشد اقتصادی دنیا باشد و سنگ آهن نیز پرچمدار این رشد بوده است.

سنگ آهن در صدر شاخص های قدرتمند اقتصادی

در حال حاضر قیمت سنگ آهن به بالاترین سطح ۷ سال اخیر رسیده که به دلیل محدودیت عرضه و رشد تولید فولاد خام چین بوده است و همچنین در سطح جهان نیز بسته های محرک اقتصادی دولت ها برای بهبود اقتصادی بر پایه توسعه زیرساخت ها جهت نجات از رکود دوره پاندمی کرونا بوده است. امسال سنگ آهن ۵۶ درصد رشد قیمت داشته در حالی که مس ۲۴ درصد رشد قیمت داشته که با این تفاسیر امسال سنگ آهن بین کامودیتی ها بهترین عملکرد را داشته است. گفتنی است فقط طی ۱۰ سال، بازار سنگ آهن از بازاری مبهم با قراردادهای سالانه به یک کالای مالی جهانی تبدیل شده است که به طور مرتب صفحه اول مطبوعات مالی را در دست دارد. مس به طور سنتی به عنوان فشارسنج سلامت اقتصادی جهان نقش داشته زیرا در توسعه و پیشرفت غرب بسیار مورد استفاده قرار گرفته است، در حالی که توسعه چین بیشتر با استفاده از میلگرد و سایر محصولات فولادی و مبتنی بر زیرساخت ها

است. در بازار صادراتی ترکیه FOB قیمت میلگرد برابر با ۵۳۸ دلار بوده که جهش ۵۰ دلاری قیمتی را نسبت به یک ماه گذشته داشته است. در بازار صادراتی روسیه نیز (DAP) بهای میلگرد به ۴۲۰ دلار در هر تن رسیده که در مدت زمان یک ماه گذشته تغییری نداشته است.

قیمت مفتول تحت تاثیر قیمت قراضه

در خصوص مفتول نیز این روند افزایش قیمت مشاهده می شود و می بینیم که روند صعود قیمتی در مدت یک ماه گذشته برای این محصول نیز وجود داشته است و پایین ترین قیمت آن در بازارهای یادشده ۵۱۸ دلار و بالاترین قیمت نیز ۶۱۵ دلار در هر تن بوده است. به نظر می رسد یکی از دلایل افزایش قیمت در این صنعت نیز بالا رفتن قیمت قراضه باشد که همه چیز را تحت تاثیر خود قرار داده و بازار را به سمت صعودی شدن قیمت ها می برد. همچنین زغال سنگ کک شو استرالیا نیز در این تاریخ با قیمت ۱۰۴-۱۰۲ دلار FOB بوده است اما پیش بینی ها نشان می دهد این ماده معدنی در مدت دو هفته آینده با رشد قیمتی همراه خواهد شد و به عدد ۱۰۵ تا ۱۰۷ دلار خواهد رسید. محصول بعدی که در این گزارش به آن خواهیم پرداخت، قراضه آهن است. در واقع قراضه آهن به عنوان ماده اولیه برای تولید فولاد برای برخی از تولیدکننده ها به شمار آمده و بهای آن در تاریخ ۴ دسامبر در کشور ترکیه ۳۶۳ دلار CFR مشخص شده که در واقع نرخ قراضه آهن صادراتی آمریکاست. همچنین به نظر می رسد بهای این محصول در دو هفته آینده و بازه زمانی ۱۱ دسامبر تا ۱۸ دسامبر به عدد ۳۶۵ تا ۳۶۸ دلار برسد. چدن یکی از محصولات پایین دستی در صنعت فولاد به شمار می آید. این محصول نیز در کشورهای CIS به قیمت ۴۶۰ تا ۴۷۰ دلار FOB رسیده و این عدد برای دو هفته آینده ثابت خواهد ماند. بر مبنای جدول متال اکسپرت، شمش بیلت ۱۵۰-۱۲۵ میلیمتری نیز بر مبنای FOB اوکراین در تاریخ ۴ دسامبر برابر با ۴۹۵ تا ۵۰۰ دلار ثبت شده. این در حالی است که در هفته گذشته قیمت این محصول بین ۴۷۵ تا ۴۸۰ دلار بوده است. گفته می شود ممکن است قیمت این محصول فولادی در دو هفته آینده به ۵۰۰ تا ۵۰۵ دلار برسد. تیر آهن I نیز در کشور ترکیه بر مبنای قیمتی FOB بین ۵۹۰ تا ۶۱۰ دلار قیمت گذاری شده و پیش بینی ها حاکی از آن است که این روند افزایش قیمت ادامه دار باشد. شمش بیلت ۱۵۰-۱۳۰ میلیمتری نیز در ایران و بر مبنای قیمت فوب خلیج فارس در تاریخ ۴ دسامبر ۴۶۰ دلار قیمت گذاری شده و در دو هفته آینده نیز ادامه دار خواهد بود. همچنین قیمت این محصول در کشور تایلند و قیمت CFR صادراتی از ایران ۴۸۲/۵ دلار تعیین شده است.

گزارش یونیدو از وضعیت تولیدات کارخانه‌ای جهان در فصل سوم سال ۲۰۲۰

تولید جهانی از نفس افتاد

در فصل سوم سال ۲۰۲۰ تجربه کرده‌است. چین هم به‌عنوان بزرگ‌ترین تولیدکننده در جهان، از فصل اول سال ۲۰۲۰ به‌دلیل شیوع کرونا دچار مشکل در تولید شد اما اکنون بخش تولید در این کشور دوباره احیا شده‌است. شاخص‌های مختلف در مورد چین نشان می‌دهند تولید این کشور در سومین فصل از سال ۲۰۲۰ نسبت به مدت مشابه در سال گذشته، افزایش ۸/۲ درصدی را تجربه کرده‌است. این رشد به‌دنبال رشد ۳/۲ درصدی در فصل دوم حاصل شده‌است. تولید کارخانه‌ای در اقتصادهای در حال توسعه و نوظهور (به جز چین) هم به ترتیب کاهش ۳/۷ درصدی و ۲۲/۰ درصدی را در سومین و دومین فصل از سال ۲۰۲۰ به ثبت رسانده‌است.

رکود اقتصادی همراه بود، چرا که تعطیلی‌ها برای مهار شیوع ویروس کرونا مانع از تولید و فعالیت اقتصادی می‌شد. اما در سه ماه سوم سال ۲۰۲۰ اکثر اقتصادها نشانه‌هایی از بهبود را از خودشان بروز دادند. البته آینده هنوز هم مبهم است چرا که بسیاری از کشورهای صنعتی جهان از اکتبر ۲۰۲۰ به بعد، موج دوم شیوع ویروس کرونا را تجربه می‌کنند. تولید جهانی در سه ماه سوم سال ۲۰۲۰ با افت ۱/۱ درصدی نسبت به مدت مشابه در سال گذشته همراه بوده‌است که دلیل عمده آن اقدامات برای مهار شیوع ویروس کرونا بوده‌است. این کاهش به‌دنبال افت شدید ۱۱/۱ درصدی در دومین فصل از سال ۲۰۲۰ بوده‌است. تولید کارخانه‌ای در اقتصادهای صنعتی کاهش ۵/۹ درصدی را

سازمان توسعه صنعتی ملل متحد (یونیدو) در گزارش اخیر خود از وضعیت تولید جهان در سومین فصل از سال ۲۰۲۰ از آمار و ارقام کاهشی خبر داده‌است. اصلی‌ترین دلیل کاهش تولیدات در جهان به شیوع کرونا مربوط می‌شود. در میان تمام کشورهای جهان، ظاهراً تنها چین است که توانسته تولیدات خود را به سطوح پیش از شیوع کرونا برساند. هرچند این اقتصاد صادرات‌محور برای ادامه این روند به تقاضای جهانی نیاز دارد، امری که به‌دلیل شیوع کرونا، در هاله‌ای از ابهام است.

تولید جهانی از سال ۲۰۱۹ روند نزولی خود را آغاز کرده بود و در سال ۲۰۲۰ هم با بحران اقتصادی ناشی از شیوع همه‌گیری کرونا شدت گرفت. نیمه اول سال ۲۰۲۰ با

این رکود اقتصادی که در حال حاضر تجربه می‌کنیم نخستین رکورد در ابعاد بزرگ از زمان بحران بزرگ مالی سال ۲۰۰۸ و ۲۰۰۹ است. در دوره آن رکود، تولید برای چهار فصل متوالی، کاهش قابل ملاحظه‌ای را تجربه کرد. اما در فصل‌های بعدی، افزایش تولید دوباره حاصل شد. اکنون هم باید بینیم بحران فعلی مشابه همان مسیر بهبود را طی می‌کند یا خیر.

اعداد و ارقامی که اکنون می‌بینیم شوک اقتصادی در جهان را نشان می‌دهد که از شیوع همه‌گیری کرونا به وجود آمده‌است. چالش‌هایی که در فصل‌های پیش منجر به بروز مشکل می‌شد نظیر اقدامات تجاری حمایت‌گرانه و عدم قطعیت پیرامون برگزیت (خروج بریتانیا از اتحادیه اروپا) به وضوح، اکنون کمرنگ شده‌اند. کووید-۱۹ همچنان دولت‌ها را در سرتاسر جهان وادار می‌کند در اقتصادهای خود دخالت کنند، به‌ویژه از اکتبر ۲۰۲۰ به بعد که نرخ ابتلا به این بیماری در کشورهای صنعتی افزایش پیدا کرد، چنین اقداماتی هم شدت گرفت. اثر کامل اقدامات محدودکننده هنوز مشخص نیست. به‌علاوه تولید جهانی برای اقتصادهای صنعتی هم تغییر خواهد کرد چرا که احتمالا در سال‌های آینده وابستگی به واردات کمتر خواهد شد.

اقتصادهای توسعه‌یافته

تولید اقتصادهای توسعه‌یافته در سومین فصل از سال ۲۰۲۰ کاهش ۵/۹ درصدی داشت که در فصل گذشته به‌دلیل اقدامات محدودکننده این رقم ۱۶/۳ درصد بود. البته کاهش تولیدی که در فصل اول شاهد آن بودیم بیشتر ناشی از عدم قطعیت در حوزه تجارت و تعرفه‌گذاری کالاها به‌ویژه در میان چین و آمریکا و اتحادیه اروپا بود. تولید در آمریکای شمالی، در مقایسه سال به سال، کاهش ۶/۱ درصدی در فصل سوم و کاهش ۱۶/۰ درصدی در فصل دوم سال ۲۰۲۰ را تجربه کرده‌است. در ایالات متحده آمریکا هم تولید کارخانه‌ای در فصل سوم و دوم به ترتیب ۶/۱ درصد و ۱۵/۶ درصد کاهش پیدا کرده‌است. تولید کارخانه‌ای اقتصادهای صنعتی آسیای شرقی، در سومین فصل از سال ۲۰۲۰، کاهش ۵/۹ درصدی را تجربه کرده‌است که به‌دنبال سقوط حدوداً ۱۳/۰ درصدی در فصل پیش (فصل دوم) ایجاد شده‌است. ژاپن که بزرگ‌ترین تولیدکننده در این گروه است با کاهش ۱۲/۵ درصدی در تولید فصل سوم و کاهش ۲۰/۵ درصدی در فصل دوم مواجه شده‌است. البته همه روند کاهشی نداشته‌اند.

تایوان و سنگاپور به ترتیب رشد ۵/۹ درصدی و ۱۰/۶ درصدی را در بخش تولید در فصل سوم سال ۲۰۲۰ تجربه کرده‌اند. عمده این افزایش تولید هم به بهبود عملکرد به بخش صنایع دارویی، کامپیوتری و لوازم برقی مربوط می‌شود. تولید کارخانه‌ای اقتصادهای صنعتی اروپایی هم در سومین فصل از سال ۲۰۲۰، کاهش ۵/۹ درصدی را تجربه کرده‌است. روند نزولی که پیش از شیوع کرونا و بحران ناشی از آن هم شاهدش بودیم تاثیر ویژه‌ای روی کشورهای صادرات‌محور داشته‌است. عمده مشکلات آنها پیش از شیوع کرونا، تنش‌های تجاری

با ایالات متحده و عدم قطعیت مذاکرات برگزیت بوده‌است. داده‌های نشان می‌دهد تولید تقریباً در تمام اقتصادهای صنعتی اروپایی به‌دلیل محدودیت‌های ناشی از شیوع کرونا، کاهش پیدا کرده‌است. کشورهای که بخش تولید آن‌ها گسترده‌تر بوده‌است، بیشتر آسیب دیده‌اند: تولید در ایتالیا با کاهش ۴/۶ درصدی، در اسپانیا با کاهش ۵/۵ درصدی، در فرانسه با کاهش ۷/۳ درصدی و در آلمان با کاهش ۱۰/۲ درصدی مواجه شده‌است. در میان اقتصادهای صنعتی بزرگ خارج از اتحادیه اروپا هم بریتانیا قرار دارد که در فصل سوم کاهش ۸/۸ درصدی را در تولید تجربه کرده‌است. تولید این کشور در فصل دوم هم کاهش ۲۳/۶ درصدی را متحمل شده بود. نکته اینجاست که اثرات عدم قطعیت مذاکرات برگزیت در ژانویه در برابر اثرات کرونا کم رنگ شده‌است. هنوز مشخص نیست اقتصاد کشورهای صنعتی تا چه اندازه و چه زمانی از اثرات همه‌گیری کرونا آسیب خواهند دید به‌ویژه به این خاطر که داده‌های اخیر از وضعیت سلامت نشان می‌دهد آمریکا و اروپا اکنون اصلی همه‌گیری کرونا در زمستان ۲۰۲۰ خواهند بود.

اقتصادهای در حال توسعه و نوظهور

در گزارش‌های یونیدو، چین به‌عنوان کشوری مستقل و جدا مورد بررسی قرار می‌گیرد که دلیل آن، اندازه و ویژگی‌های خاص این اقتصاد است. نرخ رشد پایدار در سال‌های گذشته چین را به سرعت به یک اقتصاد صنعتی تبدیل کرده‌است. بررسی‌ها نشان می‌دهد چین به سطوح تولید خود در پیش از بحران همه‌گیری کرونا رسیده‌است. تولید این کشور در فصل سوم از سال ۲۰۲۰، رشد ۸/۲ درصدی داشته‌است. این رقم کاملاً متفاوت از کاهش ۱۵/۰ درصدی است که تولید این کشور در فصل اول امسال متحمل شد. اکثر صنایع چین، رشد قابل ملاحظه‌ای را در فصل سوم تجربه کرده‌اند. صنایع کامپیوتری و تجهیزات برقی بیشترین رشد را در بخش تولیدات صنعتی این کشور تجربه کرده‌اند. اما هنوز مشخص نیست که اقتصاد صادرات‌محور چین بتواند این سطوح بالای تولید را حفظ کند یا خیر، چرا که باید در انتظار افزایش تقاضا در جهان باشد. اما تولید در اقتصادهای در حال توسعه و نوظهور (به جز چین) کاهش ۳/۷ درصدی را در فصل سوم سال ۲۰۲۰ تجربه کرده‌است. البته در فصل دوم این کاهش ۲۲/۰ درصد بود. ناگفته نماند که تولید در این اقتصادها از پایان سال ۲۰۱۹ روند نزولی خود را آغاز کرده بود. بررسی‌ها به تفکیک صنایع هم نشان می‌دهد تولید در صنایع دارویی و لوازم برقی و کامپیوتری با رشدی نسبی در فصل سوم از سال ۲۰۲۰ همراه بوده‌است که تقریباً همه کشورها شاهد آن بوده‌اند. اما در مقابل، تولید کالاهای سرمایه‌ای و بادوام مانند ماشین‌آلات و وسایل نقلیه به‌دلیل کاهش تقاضای جهانی، با کاهش مواجه شده‌است. این کاهش تولید در صنایع نساجی، پوشاک و فلزات اساسی هم مشاهده شده‌است.

تولید اقتصادهای توسعه‌یافته

در سومین فصل از سال ۲۰۲۰ کاهش ۵/۹ درصدی داشت که در فصل گذشته به‌دلیل اقدامات محدودکننده این رقم ۱۶/۳ درصد بود. البته کاهش تولیدی که در فصل اول شاهد آن بودیم بیشتر ناشی از عدم قطعیت در حوزه تجارت و تعرفه‌گذاری کالاها به‌ویژه در میان چین و آمریکا و اتحادیه اروپا بود

مدیرعامل شرکت مس در مجمع عمومی فوق العاده تشریح کرد:

بازدهی ۲۵۹ درصدی سهام مس از ابتدای سالجاری تاکنون

به این که پیش بینی قیمت مس توسط مؤسسات و مراکز تحقیقاتی معتبر دنیا نشان دهنده روند صعودی قیمت مس در سال های پیش رو است و این موضوع مزیت بزرگی در سرمایه گذاری بر روی صنعت مس است، گفت: این موسسات برای سال ۲۰۲۱ قیمت ۶۶۰۹ دلار بر تن، سال ۲۰۲۲ قیمت ۶۷۷۵ دلار بر تن، سال ۲۰۲۳ قیمت ۶۹۹۸ دلار بر تن و برای سال ۲۰۲۴ قیمت ۷۲۶۶ دلار بر تن را پیش بینی کرده اند. مدیرعامل شرکت مس با بیان این که شیوع ویروس کرونا بر عملکرد درآمدی بیشتر شرکت های معدنی دنیا تاثیر گذاشته و شرکت هایی همچون بی.اچ.پی، ریوتینتو، انگلومایکن، فریپورت و آنتاگوستا با کاهش درآمد روبرو شده اند، اظهار داشت: باعث افتخار است که اعلام کنم که درآمد

در مجمع عمومی عادی در تیرماه سال جاری مصوب شد گفت: پس از اخذ مجوزهای لازم از هیأت مدیره، سازمان بورس و مراجع قانونی پیشنهاد افزایش ۹۷ درصدی سرمایه از محل سود انباشته صبح امروز با رای سهامداران شرکت ملی صنایع مس ایران در مجمع عمومی فوق العاده تصویب شد. مدیرعامل شرکت مس در آغاز این مجمع با اشاره به کاهش جهانی قیمت مس در ابتدای سال جاری میلادی به دلیل شیوع ویروس کرونا، اظهار داشت: در ۶ ماهه دوم سال جاری به دلیل بهبود وضعیت اقتصادی چین، انتشار داده های قدرتمند تولید صنعتی و تقویت چشم انداز تقاضای چین بعنوان بزرگترین مصرف کننده فلزات پایه دنیا روند افزایشی پیدا کرده است. سعدمحمدی با شاره

اردشیر سعدمحمدی با قدردانی از حمایت های وزیر محترم صمت، رییس هیأت عامل ایمیدرو و سایر سهامداران در پیشبرد اهداف شرکت ملی مس، گفت: با تصویب مجمع عمومی فوق العاده، بزرگترین افزایش سرمایه تاریخ بورس توسط شرکت ملی صنایع مس با حمایت سهامداران عمده از جمله ایمیدرو از محل سود انباشته در راستای تامین مالی طرح های توسعه و با هدف تحقق جهش تولید انجام شد. به گفته سعدمحمدی صورت های مالی و کارنامه تولید شرکت مس نشان می دهد که شرکت ملی مس در تولید، توسعه و فروش و سوددهی رفتار و عملکرد کاملاً حرفه ای داشته و از این نظر در کشور بی نظیر است. سعدمحمدی با اشاره به این که افزایش سرمایه شرکت مس از محل سود انباشته

اکتشاف شده اواخر امسال یا ابتدای سال آینده اعلام می شود و باعث ارزش افزوده بسیار بالایی خواهد شد. وی اضافه کرد: تا انتهای سال جاری ذخایر خوبی در میدوک و سونگون رونمایی خواهد شد. سعدمحمدی تاکید کرد: اکتشاف باید به «امکان بهره برداری» تبدیل شود و به دنبال تغییر الگوی رفتاری هستیم تا با تکیه بر دانش روز دنیا امکان آن را فراهم کنیم.

پیشرفت ۷۰ درصدی معدن مس در آلو

مدیرعامل شرکت مس با تاکید بر این که در هشت ماهه هم به لحاظ تولید و هم سود صعودی عمل کردیم گفت: طرح معدن مس در آلو در حال حاضر بیش از ۷۰ درصد پیشرفت دارد که در اوایل سال آینده به بهره برداری می رسد. به گفته سعدمحمدی طرح معدن مس دره زار نیز با هدف تولید ۱۵۰ هزار تن کنسانتره مس نیز در اوایل سال ۱۴۰۰ نیز افتتاح می شود. وی با اشاره به این که طرح تولید کنسانتره از سرباره های ذوب در مجتمع سرچشمه با هدف تولید ۷۰ هزار تن کنسانتره در مجتمع مس سرچشمه در حال پیاده سازی است اظهار داشت: این یک طرح فوق العاده در صنعت مس به حساب می آید چرا که سرباره های ذوبی که طی ۴ دهه گذشته بدون استفاده بودند دارای عیار مس خوبی هم هستند به کنسانتره مس تبدیل می شوند و سودآوری بالایی برای مس دارند. سعدمحمدی گفت: همچنین بر پایه نتایج خوب اکتشافی جدید طرح فاز ۳ تغلیظ سرچشمه با ظرفیت ۲۰۰ هزار تن برای نخستین بار در منطقه و فاز ۳ تغلیظ سونگون و فاز ۲ تغلیظ میدوک نیز مطالعات فنی و اقتصادی آن صورت گرفته است و در مرحله اجرایی و عملیاتی قرار دارد.

مشکلی برای تامین انرژی طرح های توسعه نداریم

مدیرعامل شرکت مس با بیان این که برای توسعه و اجرای این طرح ها از نظر تامین انرژی مشکلی نداریم گفت: برق این طرح ها از طریق نیروگاه سیکل ترکیبی سیرجان و نیروگاه سرچشمه با مجموع تولید ۶۰۰ مگاوات برق قابل تامین است. وی افزود: میزان آب مصرفی شرکت مس ۳۷،۵ میلیون متر مکعب است که با اجرای طرح های توسعه میزان مصرف آب به ۵۲ میلیون متر مکعب می رسد که در زمینه تامین آب مصرفی با توجه به رسیدن خط انتقال آب به مجتمع مس سرچشمه تا دوماه آینده مشکلی از بابت تامین منابع آبی وجود ندارد. مدیرعامل شرکت مس با بیان این که شرکت مس تلاش کرده در بحث مسئولیت اجتماعی هم تاثیر گذار باشد گفت: در این رابطه شرکت مس حمایت های مومنانه خود را در حمایت از اقشار ضعیف جامعه در اقصی نقاط ایران افزایش داده است و کمک های قابل توجهی در حوزه مقابله با کرونا و گسترش رفاه و عدالت اجتماعی انجام داده است.

شرکت مس با همت تمام کارکنان و به رغم سختی های موجود، از ابتدای سال جاری تا پایان آبان ماه به رقم ۲۳ هزار و ۸۵ میلیارد تومان رسید که نسبت به مدت مشابه سال قبل، ۷۲ درصد افزایش داشته است. وی تاکید کرد: خوشبختانه این افزایش در آمد بر خلاف بسیاری از شرکت ها تنها به دلیل اثر نرخ ارز نبوده و افزایش میزان تناژ فروش شرکت در آن تاثیر گذار بوده است. سعدمحمدی با اشاره به این که ارزش بازار نماد «فملی» ۲۵۵ درصدی نسبت به ابتدای ۹۹ رشد داشته است گفت: سود خالص شرکت مس در ۶ ماهه نخست سال جاری ۷۸ درصد بیش از مدت مشابه در سال گذشته بوده است. وی تاکید کرد: همچنین سهام مس از ابتدای سال جاری تا پایان آبان ماه بازدهی ۲۵۹ درصدی نصیب سهامدارانش کرده است.

شرکت ملی مس پیشرو در جهش تولید

به گفته مدیرعامل شرکت مس در حال حاضر رتبه بندی صنعت مس ایران در سال ۲۰۲۰ در تولیدات معدنی در آسیا ۴ و دنیا ۱۵ است. این رتبه برای تولیدات ذوب در آسیا ۵ و در دنیا ۱۴ و برای تولیدات مس پالایش شده نیز در آسیا ۶ و دنیا ۱۷ می باشد. وی با اشاره به این که با برنامه ریزی های صورت گرفته برای جهش تولید به دنبال ارتقای جایگاه ایران در حوزه تولید در آسیا و دنیا هستیم، درباره عملکرد هشت ماهه شرکت مس در حوزه تولید گفت: تا پایان آبان ماه سال ۱۳۹۹، شرکت ملی مس ایران ۲۳۵ هزار و ۴۰۰ تن آند و ۱۸۳ هزار و ۳۰۰ تن کاتد مس تولید کرده است که نسبت به برنامه امسال به ترتیب رشد ۹ و ۶ درصدی را نشان می دهد. وی با بیان این که پیش بینی می شود تا انتهای سال به ۲۸۰ هزار تن تولید کاتد برسیم گفت: در سال ۱۴۰۰ میزان تولید کاتد شرکت مس از ۳۰۰ هزار تن عبور خواهد کرد. مدیرعامل شرکت مس با بیان این که میزان تولید هشت ماهه اول سال ۹۹ برای تولید کنسانتره مس با ۶ درصد رشد به رقم ۸۰۴۴۷۹ تن رسیده است گفت: همچنین در هشت ماهه ابتدایی امسال در مجموع ۱۹۵ هزار و ۲۳۱ تن مس محتوی معدنی تولید کرده است که در مقایسه با برنامه رشد ۳ درصدی داشته است.

ثبت رکورد بالاترین حفاری اکتشافی طی ۷ سال اخیر

سعدمحمدی در ادامه گفت: شرکت ملی صنایع مس ایران در هشت ماهه نخست امسال موفق به ثبت رکورد ۶۱ هزار ۵۱۲ متر حفاری اکتشافی شد که این میزان حفاری بالاترین رکورد ۷ سال اخیر بوده است. سعدمحمدی تصریح کرد: با اکتشافات انجام شده ۳۶،۵ میلیون تن میزان ذخیره مس خالص برآورد شده است و در سال گذشته، ۵۲۸ میلیون تن ذخیره مس کشف شد. مدیرعامل شرکت مس بیان کرد: ذخایر مس کشور بیش از ۷ میلیارد تن است و با اکتشافات انجام شده، یک ذخیره بسیار بزرگ معدنی

شرکت ملی

صنایع مس

ایران در

هشت ماهه

نخست امسال

موفق به ثبت

رکورد ۶۱ هزار

۵۱۲ متر حفاری

اکتشافی شد

که این میزان

حفاری بالاترین

رکورد ۷ سال

اخیر بوده است.

با اکتشافات

انجام شده

۳۶،۵ میلیون

تن میزان ذخیره

مس خالص

برآورد شده

است و در سال

گذشته، ۵۲۸

میلیون تن ذخیره

مس کشف شد

معاون تکنولوژی فولاد مبارکه اصفهان اعلام کرد:

هوشمندسازی جهانی فولاد مبارکه تا ۱۴۰۴

در ماه‌های گذشته اقتصاد ایران شاهد افزایش فشارهای ناشی از تحریم‌ها بوده و به وضوح آثار آن در اقتصاد کشور در حال عملیاتی شدن است؛ از این رو خروج از اقتصاد تک‌محصولی بسیار از سوی تمامی فعالان صنعتی و معدنی شنیده می‌شود که به طور قطع، صنایع معدنی از جمله فولاد می‌تواند جایگزین مناسبی برای آن باشد و کشور را از صادرات یک محصول به سمت صادرات چند رشته‌ای و فعالیت صنعتی در زنجیره فولاد پیش ببرد و اتفاقاً درآمدی معادل درآمد نفت با ایجاد ارزش افزوده بالاتر ایجاد کند.

ضرورت تامین نیازهای ارزی از منابع غیرنفتی، توجه سیاست‌گذاران و دولتمردان را به بنگاه‌هایی که در این حوزه فعالیت می‌کنند جلب کرده و آنها نیز تلاش دارند تا بتوانند الگوی اقتصاد غیرنفتی را تجربه کنند؛ اینجاست که جایگاه معادن و صنایع معدنی برای پیش‌برد شدن در صنعتی شدن ایران، بسیار قابل توجه می‌شود و صنایع بزرگی همچون فولاد مبارکه رنگ و لعابی تازه در سیاست‌گذاری‌های جدید می‌گیرند. فولاد مبارکه همواره به‌عنوان سردمدار تحول و توسعه در کشور پیش‌تاز بوده است به‌گونه‌ای که طرح تحول دیجیتال این شرکت از جمله طرح‌هایی است که به‌عنوان پیلوت صنایع معدنی کشور در این مجموعه معظم صنعتی-معدنی پیاده‌سازی شود و ضامن بقای فولاد مبارکه در بین رقبای جهانی خود باشد؛ چراکه به‌رحال در روزها و سال‌های پسا تحریم شرایط به نحوی پیش خواهد رفت که حضور رقبا در بازار ایران سرعت گیرد و آنگاه، این کیفیت و قیمت رقابتی است که شرط اصلی در خرید محصولات فولاد مبارکه به‌عنوان یک بازیگر موفق در حوزه صنایع معدنی به شمار می‌رود. نکته حائز اهمیت که طرح تحول دیجیتال را متمایز از سایر طرح‌های اجرایی شده در صنعت فولاد کشور و همچنین فولاد مبارکه می‌کند، آن است که نقطه پایانی برای این طرح متصور نیست؛ آن‌گونه که طراحان این پروژه می‌گویند، در سال ۱۴۰۴ شرکت فولاد مبارکه گام‌های نهایی را برای هوشمندسازی در سطح جهانی بر خواهد داشت و این اطمینان وجود دارد که آن زمان هم پایانی برای اجرای این پروژه در نظر گرفته نشود و بتوان، همچنان تحول و نوسازی را در این رشته صنعتی، ادامه داد.

اجرای این طرح قرار است فولاد مبارکه را در افق ۱۴۰۴ به رتبه‌ای برساند که نه تنها تامین‌کننده نیاز داخلی باشد، بلکه همگام و هم‌راستا با اقتصاد جهانی پیش برود. درواقع این گروه بزرگ تولیدی و صنعتی معتقد است که در صورت عدم حرکت بر مبنای طرح تحول دیجیتالی، ممکن است مزیت‌های خود را از دست بدهد و حتی در بازار داخلی نیز یارای رقابت نداشته باشد؛ پس این طرحی برای بقا و باید اجرایی شود. به گفته سیدمهدی نقوی، معاون

کیفیت تا میزان مشخصی قابل افزایش بوده است؛ اما طرح تحول دیجیتالی که در سال جاری از سوی شرکت فولاد مبارکه اصفهان برنامه‌ریزی شده و مراحل اجرایی آن نیز آغاز شده است، یک طرح همه‌جانبه به شمار آمده که بقای آینده شرکت فولاد مبارکه را در یک کلاس جهانی تضمین می‌کند؛ بنابراین به‌صرف این‌که طرح تحول دیجیتال یک پروژه عادی است نباید به آن نگاه کرد. نکته حائز اهمیت آن است که از لحاظ حجم سرمایه‌گذاری نیز طرح‌هایی مثل نورد گرم ۲ که بسیار روی آن کار جدی صورت گرفته، یک پروژه بسیار بزرگ است؛ اما هیچ‌یک از این پروژه‌ها، معادل تغییراتی که در طرح تحول دیجیتال انتظار داریم شرکت فولاد مبارکه اصفهان با آن مواجه شود، ایجاد نخواهند کرد. از این جهت است که این طرح اکنون برای شرکت فولاد مبارکه به‌عنوان یک شرکت برتر تولیدکننده داخلی و صادرکننده حاضر در عرصه‌های بین‌المللی

تکنولوژی فولاد مبارکه اصفهان، رهنگاشت مرتبط با این طرح، یک سفر پنج‌ساله است که از سال جاری شروع می‌شود و انتظار داریم در سال ۱۴۰۴ فولاد مبارکه با مفاهیم هوشمند در سطح جهانی مطرح شود. نقایطی برای این موضوع تعریف شده که هر یک از آنها با فولاد مبارکه در ارتباط است؛ ولی اکنون فولاد مبارکه در سطح هوشمند صفر قرار دارد و طی سال ۱۴۰۰ تا ۱۴۰۴ به فولاد مبارکه هوشمند یک، دو، سه و چهار دسترسی خواهیم یافت. در ادامه گفت‌وگوی ما را با سید مهدی نقوی، معاون تکنولوژی فولاد مبارکه اصفهان می‌خوانید:

طرح تحول دیجیتال در این بنگاه صنعتی چه اهدافی را دنبال می‌کند؟

پروژه طرح تحول دیجیتال در فولاد مبارکه قابل‌مقایسه با سایر پروژه‌هایی که طی سالیان اخیر در این شرکت انجام شده نیست، دلیل اصلی آن هم این است که در پروژه‌های دیگر تولید و بهبود

اینکه واقعیت آن است که این کار ناشناخته در صنعت فولاد ایران است و به خصوص در حوزه صنعت سنگینی مثل فولاد، این کار ریسک خاص خود را دارد؛ بنابراین مقرر شده تا فولاد مبارکه این کار را به عنوان مرکز اصلی مطالعاتی و عملیاتی اقتصاد نسل چهارم اجرا کند و از نتایج و تجارب حاصل از آن، برای دیگر صنایع و دیگر تولیدکنندگان فولادی کشور استفاده شود. بر این اساس این موضوع به عنوان بحث اول مدنظر قرار گرفته و بر مبنای آن، اقداماتی انجام شده و سیستم‌هایی به عنوان پیش‌نیازهای اولیه این موضوع فراهم شده تا از تمام داشته‌های خود با استفاده از تجارب که در شرکت‌هایی مثل ایمیدرو وجود دارد، برای رنگاشت طرح تحول دیجیتال برای فولاد مبارکه استفاده کنیم. این رنگاشت، یک سفر پنج‌ساله است که از سال جاری شروع می‌شود و انتظار داریم در سال ۱۴۰۴ فولاد مبارکه با مفاهیم هوشمند در سطح جهانی مطرح شود و طبیعتاً نقاطی را برای این موضوع تعریف کرده‌ایم که هر یک از آنها با فولاد مبارکه در ارتباط است؛ ولی اکنون فولاد مبارکه در سطح هوشمند صفر قرار دارد و طی سال‌های ۱۴۰۰ تا ۱۴۰۴ به فولاد مبارکه هوشمند یک، دو، سه و چهار دسترسی خواهیم یافت.

جایگاه فولاد مبارکه در آن زمان یعنی افق ۱۴۰۴ با وضعیت کنونی چه تفاوتی خواهد داشت و چه پله‌ای را در دنیا تصاحب خواهد کرد؟

امروز هم شاید بتوانیم یک فولادسازی داشته باشیم که با مفاهیم قدیمی و استفاده از مفاهیم نسل سوم یعنی بدون کامپیوتر هم بتواند فولاد تولید کند، ولی با مشقت و هزینه بالا این کار امکان‌پذیر است و حجم تولید نیز بسیار کم خواهد بود. ما می‌توانیم اقتصاد نسل دوم و نسل سوم را با هم مقایسه کنیم. در اقتصاد نسل دوم فقط برق و الکتریسیته مبنای تولید بودند و موتورهای آن بر مبنای پیرشان و محرک نیروی الکتریسیته اتفاق می‌افتد؛ ولی فولادسازی که از نسل سوم در تولید خود استفاده می‌کند، توانسته از امکانات خود و کنترلرها و شرایط اتوماتیک استفاده کند و بنابراین میزان دقت، کیفیت و کمیت در نسل سوم به مراتب بیش از تولید مدل نسل دوم است؛ اما این دلیل نمی‌شود که بگوییم نسل دوم وجود نخواهد داشت؛ اما به مرور زمان و با توجه به اینکه نه از لحاظ کیفیت و نه از لحاظ هزینه کسی که در نسل قبلی اقتصاد است نمی‌تواند با نسل بعدی خود رقابت کند، طبیعتاً محکوم به فنا خواهد بود. فولاد مبارکه نیز اگر نتواند همگام با تغییرات محیط بیرونی خود حرکت کند، در آینده محکوم به فناست و این یک اصل طبیعی است که در تمام مفاهیم مرتبط با صنعت و انسان و حتی دوران رشد یک مجموعه صنعتی، در نظر گرفته می‌شود و در آن نهفته است؛ به نحوی که اگر نتوانیم با تغییرات حرکت کنیم، محکوم به فنا هستیم.

آینده نتواند از تحول دیجیتال بهره‌برداری کرده و خود را همگام کند، مطمئناً جایی بین بازیگران اصلی صنعت خود نخواهد داشت. در این میان با توجه به اینکه فولاد مبارکه بزرگ‌ترین تولیدکننده فولاد در منطقه است، این جایگاه را چه از لحاظ عدد و رقم تولید و چه به لحاظ جایگاه کیفی و پیش‌ران بودن در این فضا باید حفظ کرده و فرآیندهای جدید و برنامه‌ها و حرکت‌های نو را رصد کرده و به کار بگیرد تا پایه‌های بزرگان این صنعت حرکت کند.

با پیاده‌سازی این طرح، چقدر سطح تولید تغییر خواهد کرد؟

هدف از حرکت در سطح طرح تحول دیجیتال، افزایش میزان تولید نیست؛ بلکه ما طی این فرآیند برنامه‌ای نداریم که در فولاد مبارکه نرخ تولید را افزایش داده و آن را اندازه‌گیری کنیم، بیشترین هدف ما جایگاه سازمان ما در سطح بهره‌وری است؛ به این معنا که همین میزان کالایی که تولید می‌شود، باید با استفاده از مفاهیم جدید، قیمت تمام‌شده پایین‌تر و بهره‌وری بیشتر تولیدشده باشد. با به کارگیری مفاهیم تحول دیجیتال افزایش سطح بهره‌وری رخ خواهد داد؛ به گونه‌ای که اگر به‌دستی اجرایی شده و مفاهیم آن جانشین و پروژه‌های آن عملیاتی شود، حتماً بهره‌وری افزایش خواهد یافت. پس انتظار بالا رفتن کیفیت و کاهش قیمت تمام‌شده را نیز داریم. البته مجمع اقتصاد جهانی برای موضوع تحول دیجیتال ۱۱ شاخص را تعریف کرده و اعلام کرده است که بنگاه‌هایی که در این سطح حرکت کرده و می‌توانند اقتصاد نسل چهارم یا همان تحول دیجیتال را پیاده‌سازی کنند و اصول آن را در سازمان خود جاری کنند، بهبود جدی در این ۱۱ شاخص را شاهد خواهند بود که در نتیجه آنها، پیش‌بینی می‌شود بین شش تا هشت درصد، سودآوری افزایش خواهد یافت.

شما هم این برآیند را در شرکت دارید؟ یعنی فولاد مبارکه به این سطح از سودآوری دسترسی پیدا خواهد کرد؟

برنامه ما کنترل این شاخص‌ها طی مسیر و ره‌نگاشتی است که تدوین شده است؛ به نحوی که برنامه ما پایش این شاخص‌هاست و هدف‌گذاری ما این است که وقتی به این شاخص‌ها دست یافتیم، بهره‌وری را مورد سنجش قرار دهیم و بر این اساس انتظار داریم افزایش بهره‌وری ما محقق شود.

فولاد مبارکه تا چه چشم‌انداز زمانی، طرح تحول دیجیتال را عملیاتی خواهد کرد؟

با مذاکراتی که با مقامات ذی‌ربط وزارت صنعت، معدن و تجارت صورت گرفته، قرار بر این شده است که این کار ناشناخته به صورت پایلوت در صنعت فولاد کشور در فولاد مبارکه عملیاتی شود؛ ضمن

بسیار حائز اهمیت است. اگر بخواهیم در این رابطه مقایسه‌ای داشته باشیم و مثالی بزنیم مثل این است که کشور در گام اول برای افتتاح شرکت‌های فولادی، اقدام به احداث شرکت فولاد مبارکه اصفهان برای حضور یک شرکت فولادساز در ایران کرد تا برنامه‌ریزی لازم را برای ورود به عرصه‌های داخلی و بین‌المللی در حوزه فولاد صورت دهد؛ پس در این رابطه با افتتاح فولاد مبارکه اقدام شد؛ اما اکنون طرح تحول دیجیتال همانند آن اتفاق، طرحی است که برای بقای شرکت فولاد مبارکه به عنوان یک فولادساز موثر و بزرگ در عرصه‌های داخلی و خارجی و همراه شدن این شرکت با تغییرات جهانی کنونی و آتی در حال برنامه‌ریزی و اجراست.

پیاده‌سازی پروژه انقلاب چهارم در فولاد سطح تولید را چقدر تغییر خواهد داد؟ واقعا اجرای این طرح در شرایط کنونی تا این اندازه که شما به اهمیت آن اشاره کردید، ضروری است؟

اگر بخواهیم همواره شرایط ایران را به این شکل فرض کنیم که در تحریم است و شرکت‌های خارجی اجازه ورود به آن را ندارند و از سوی دیگر، سطح نیاز مصرف‌کنندگان ایرانی در سطح کنونی باقی بماند و هزینه‌های جدید و اضافه‌تری به پروسه تولید وارد نشود و در نهایت، به هر قیمتی بخواهیم کلاف و محصولات فولادی را در کشور تولید کرده و با هر شرایطی کالای خود را به مشتریان داخلی خود بفروشیم، قطعاً باید مسیر کنونی خود را ادامه دهیم؛ حال آنکه اکثر این فرضیات نادرست است ولی اگر این‌طور تصور کنیم که این موارد اتفاقاتی است که در آینده اصلاح خواهد شد و شرایط جدیدی رخ خواهد داد، حتماً نیاز به اجرای این طرح خواهیم داشت. به خصوص اینکه در حال حاضر، با توجه به اینکه شرایط فضای اقتصاد سیاسی کشور این گونه نخواهد ماند و هر لحظه امکان دارد که شرایط ارتباطی ایران با سایر شرکت‌های دنیا تغییر کند و فولاد مبارکه از فهرست تحریم خارج شود. مطمئناً مشتریان داخلی فولاد مبارکه امکان خواهند داشت که محصولات مورد نیاز خود را از سایر شرکت‌های دنیا طلب کنند که در چنین شرایطی، رقابت، یک موضوع بسیار معنادار خواهد بود؛ پس برای حضور در این صحنه رقابت، حرکت به سمت بهره‌ورتر شدن و استفاده از مفاهیم جدید و شرایط نو، تعریف دیگری خواهد داشت. فرض کنید همزمان با انقلاب صنعتی دوم، برق تولید شد و استفاده از برق رایج شد، شرکتی در آن زمان از انقلاب صنعتی اول پیروی می‌کرد و از تولید برق برای کارخانه خود استفاده نمی‌کرد. تصور کنید آیا وقتی که انقلاب صنعتی دوم آمد، آن شرکت نمی‌توانست به بقای خود ادامه دهد؟ حال شرکت فولاد مبارکه اصفهان نیز این شرایط را دارد. این شرکت یا هر شرکت دیگری اگر ظرف چند سال

تولید ریل زبانه سوزن در ذوب آهن اصفهان در جهت خودکفایی صنعت ریلی کشور

زیاد؛ موجب وابستگی به کشورهای دیگر نیز شده بود. تولید این محصول نه تنها مانع خروج ارز از کشور می‌شود؛ بلکه در صورت صادرات، ارزآوری نیز خواهد داشت.

معاون بهره‌برداری ذوب آهن ریخته‌گری فولاد این محصول را نیز مهم دانست و گفت: پس از طراحی محصول تامین قطعات مورد نیاز و آماده‌سازی خطوط تولید؛ فولاد ریل سوزن ریخته‌گری شده و تولید آزمایشی این پروفیل انجام و پس از حصول موفقیت آمیز تمامی پارامترهای مورد نظر تولید ریل سوزن 60E1A1 به طور انبوه نیز انجام شد. وی تولید ریل ملی و قطعات سوزن ریل را افتخار بزرگی برای کشور دانست که چشم‌انداز جدیدی در توسعه صنعت حمل و نقل ریلی به وجود می‌آورد و اظهار داشت: تولید این محصول استراتژیک با توجه به دانش فنی و تجربه پرسنل بخش‌های فولادسازی و نورد شرکت ذوب آهن و در انطباق با الزامات استانداردهای ذیربط صورت گرفت.

محمد امین یوسف‌زاده مدیر مهندسی نورد ذوب آهن اصفهان نیز در این خصوص گفت: صفر تا صد این ریل در داخل طراحی شد و تولید آن نسبت به ریل چند برابر سخت‌تر بود. بعد از طراحی رفع اشکالات انجام شد و سپس به پروفیل رسیدیم و بعد از آن پروفیل نرمال و تولید انبوه حاصل شد.

وی مصرف ریل زبانه سوزن در کشور را حدود ۲ هزار تن دانست که البته همین مقدار هم برای تعویض سوزن‌های قدیمی مورد نیاز است

می‌شود و تاکنون تامین آن متکی کامل به واردات بود؛ لذا تولید آن یک موفقیت بزرگ برای کشور است و توسعه حمل و نقل ریلی کشور را تسهیل می‌کند.

مهرداد تولاییان معاون بهره‌برداری ذوب آهن اصفهان نیز در این خصوص گفت: طراحی این محصول توسط کارشناسان ذوب آهن انجام شده است. با توجه به تجربیاتی که در این زمینه داریم؛ در طراحی و تولید این محصولات جدید هیچ مشکلی نخواهیم داشت. وی افزود: دستگاه سوزن به مجموعه‌ای از ریل‌های خاص زبانه‌های سوزن، صفحات اتصال، قطعات ریخته‌گری با فورج شده، انواع تراورس‌ها و ... اطلاق می‌شود که در خطوط و ایستگاه‌های راه آهن به منظور تعویض مسیر قطار مورد استفاده قرار می‌گیرد و امکان تغییر از یک مسیر به مسیر دیگر را در تقاطع‌ها فراهم می‌سازد.

معاون بهره‌برداری ذوب آهن با اشاره به اینکه سوزن یک وسیله مهم و حیاتی در صنعت ریل است، افزود: ریل سوزن در بین اجزای مختلف سوزن از اهمیت بیشتری نسبت به دیگر قسمت‌ها برخوردار است؛ به نحوی که استفاده از ریل سوزن استاندارد در عملکرد صحیح سوزن و جلوگیری از بروز حوادث ریلی بسیار مؤثر است.

وی با اشاره به اینکه تولید سوزن ریل 60E1A1 دارای پیچیدگی‌های خاص در طراحی و تولید است، گفت: این محصول برای سال‌های طولانی از خارج کشور تامین شده که علاوه بر ارزیابی

ذوب آهن اصفهان در راستای خودکفایی و بومی‌سازی و به دنبال تولید ریل‌های مورد نیاز راه آهن و مترو؛ موفق به تولید انبوه ریل زبانه سوزن شد و با این موفقیت چشمگیر؛ ایران به جمع چهار تولیدکننده ریل زبانه سوزن در جهان پیوست.

مهندس منصور یزدی‌زاده مدیرعامل ذوب آهن اصفهان در این خصوص گفت: تولید ریل زبانه سوزن که مصارف گسترده‌ای در صنعت ریلی کشور دارد؛ پس از تولید ریل‌های درون و برون شهری در دستور کار شرکت قرار گرفت و طراحی و ساخت غلتک‌های آن سه ماه طول کشید که توسط کارشناسان این شرکت با کار شبانه‌روزی با توجه به نیاز کشور انجام شد.

وی با اشاره به اینکه هیچ محدودیتی در تولید ریل نداریم و برای صادرات آن هم برنامه‌ریزی کرده‌ایم، افزود: تولید این محصول سخت‌تر از تولید ریل‌های دیگر است و چون هیچ محور تقارنی ندارد؛ تولید آن پیچیدگی‌ها و حساسیت‌های خاصی دارد.

مدیرعامل ذوب آهن اصفهان به اهمیت این ریل در صنعت حمل و نقل ریلی کشور اشاره کرد و گفت: کارهای تکمیلی بر روی ریل زبانه سوزن در شرکت دیگری انجام می‌شود و در نهایت سوزن ریل ملی در خطوط کشور مورد استفاده قرار می‌گیرد.

وی با اشاره به اینکه این ریل در طول ۱۳ متر تولید می‌شود، اظهار داشت: ریل سوزن به صورت عمده برای تغییر مسیر قطار استفاده

مهندس ارزانی مدیر عامل فولاد هرمزگان اعلام کرد:

کسب رکوردهای جدید در فولاد هرمزگان

با برآورد آسیب‌های محتمل زمینه آسیب‌پذیری شرکت به حداقل رسیده است. مدیر عامل فولاد هرمزگان اهمیت پدافند غیر عامل را تشریح و گزارشی از اقدامات انجام شده در حوزه پدافند غیر عامل در این شرکت را مطرح کرد.

مهندس فرزاد ارزانی پدافند غیر عامل را مجموعه‌ای از اقدامات دفاعی غیر مسلحانه دانست که موجب افزایش بازدارندگی، کاهش آسیب‌پذیری، تداوم فعالیت‌های ضروری و ارتقاء پایداری و تسهیل مدیریت بحران در برابر تهدیدات می‌شود. وی در ادامه ضمن اعلام آمادگی فولاد هرمزگان در حوزه‌های مختلف پدافند غیر عامل و تاب‌آوری سازمانی گفت: فولاد هرمزگان ضمن بررسی‌های همه‌جانبه و برآورد آسیب‌های محتمل؛ زمینه آسیب‌پذیری شرکت را به حداقل رسانده است. وی تداوم تولید شرکت در دوره فراگیری ویروس کرونا و تحریم‌های ظالمانه را نمونه بارز آمادگی فولاد هرمزگان دانست و در این خصوص گفت: فولاد هرمزگان با همت تلاشگران این شرکت و با برنامه‌ریزی‌های دقیق در اوج تحریم‌های ظالمانه طی سه سال گذشته هر سال رکورد جدیدی از تولید را ثبت کرده است و طی سال جاری نیز همزمان با کرونا توانستیم رکورد تولید ماهیانه را در شهریور ماه به ثبت برسانیم.

مهندس ارزانی در پاسخ به اینکه چه اقدامات اساسی در حوزه پدافند غیر عامل در فولاد هرمزگان انجام پذیرفته است، گفت: در فولاد هرمزگان در حوزه‌های مختلف سایبری، فنی و مهندسی، اقتصادی، تامین، زیست‌محیطی و موارد دیگر اقدامات قابل توجهی صورت گرفته است. وی حوزه تامین در فولاد را بسیار مهم دانست و گفت: سناریوهای مختلفی برای چابکی سازمان و آمادگی لازم برای تداوم تولید در سخت‌ترین شرایط تحریم تهیه و بر اساس آن برنامه‌ریزی و اقدام می‌شود. وی با اشاره به وجود مشکلاتی در زمینه ورود گمرکی در مناطق ویژه اظهار داشت: شاهد تسریع در ترخیص و ترانزیت محموله‌های گمرکی بوده‌ایم و موجودی انبار مواد و کالاهای استراتژیک اهرمی و تحریمی را افزایش و کنترل کرده‌ایم. مدیر عامل فولاد هرمزگان با بیان اینکه حمل ریلی به عنوان امن‌ترین، کم‌هزینه‌ترین و بهترین راه دریافت مواد اولیه برای شرکت است، گفت: حمل ریلی و همچنین حمل ترکیبی گندله نسبت به قبل افزایش چشمگیری داشته است و حدود ۸۰ درصد از حمل مواد اولیه از این طریق انجام می‌پذیرد. مهندس ارزانی در ادامه به پدافند فنی و مهندسی اشاره و تصریح کرد: در این حوزه تکمیل دستورالعمل‌های تعمیراتی نواحی برای کاهش آسیب‌پذیری و بالا بردن آماده‌به‌کاری تجهیزات، همکاری و تقویت بومی‌سازی به ویژه برای قطعات حساس و استراتژیک، حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان داخلی در راستای توسعه دانش و تکنولوژی بومی ساخت قطعات، انجام فرایند مهندسی معکوس و تهیه دفترچه فنی ساخت، برنامه‌ریزی با صنایع و شرکت‌های نوردی برای تامین نیازهای داخلی و هدف‌گذاری سالیانه برای تولید محصولات فولادی جدید و خصوصاً فولادهای میکروآلیاژی جزو اقدامات استراتژیک فولاد هرمزگان است که روند کار مرتباً در کمیته‌های تحول مرتبط پیش و بررسی می‌شود. وی نتیجه مجموعه این اقدامات را به حداقل رساندن وابستگی‌ها به خارج از کشور دانست. مهندس ارزانی حصارکشی و ایجاد بادشکن به منظور جلوگیری از هدررفت ضایعات و نرمه‌های آهک و آب‌پاشی متناوب نرمه‌های گندله، توسعه فضای سبز، عقد تفاهمنامه همکاری در حوزه HSE برای شرایط اضطراری و بحران با صنایع همجوار، بسترسازی و لایروبی مسیر برای عبور سیلاب در هنگام بارش‌های فصلی شرکت را نیز نمونه‌ای از اقدامات در راستای پدافند زیستی دانست. مدیر عامل فولاد هرمزگان با اشاره به زیرساخت‌های سایبری و الکترونیکی در صنایع؛ پدافند سایبری و الکترونیکی را یکی از مهمترین حوزه‌های پدافند غیر عامل دانست که در این شرکت توجه ویژه‌ای به آن شده و اقدامات متنوعی انجام پذیرفته است. وی در ادامه گزیده‌ای از این اقدامات را چنین برشمرد:

- ارتقاء امنیت در شبکه سیستم‌های اتوماسیون صنعتی.
- ارتقاء امنیت در سیستم‌های کاربران از قبیل جداسازی شبکه داخلی از اینترنت، مسدودسازی پورت‌های USB و به روزرسانی آنتی‌ویروس لایسنس‌دار.
- امن‌سازی دسترسی به سرویس‌های سازمان از بیرون از طریق استفاده از سامانه دور کاری امن و امن‌سازی ایمیل با تجهیزات امنیتی.
- ارتقاء امنیت در سطح شبکه و تجهیزات اتاق سرور با راهاندازی سامانه مرکز عملیات امنیت

- استفاده و نگهداری از سیستم‌های UPS که وظیفه برق‌رسانی در نقاط حساس کارخانه در زمان‌های قطعی برق اصلی را بر عهده دارند.
 - استفاده و نگهداری سیستم اعلام حریق اتوماتیک با قابلیت ارسال پیام برای حوادث حریق.
 - پیاده‌سازی سیستم تخمین دمای مورد نیاز هر یک از بخش‌های فولادسازی، سیستم پیشنهاد فروآلیاژ در کوره‌های پاتیلی، سیستم ارتباط آزمایشگاه با فولادسازی برای نمایش آنلاین آنالیزهای ذوب، سیستم مدیریت عمر نسوز برای تجهیزات پاتیل، سیستم تخمین دمای مورد نیاز هر یک از بخش‌های فولادسازی و سیستم آلام ارسال و دریافت پاتیل به ریخته‌گری.
- مهندس ارزانی در ادامه به حمایت فولاد هرمزگان از پدافند استان اشاره کرد و گفت: کاهش مصرف انرژی در فولاد هرمزگان و نیز کاهش بار مصرف برق در اوج مصرف تابستانه برای کمک به بار مصرفی استان و حمایت و پشتیبانی از سلامت استان در حوزه خرید و تامین تجهیزات پزشکی، اکسیژن و ماسک و مواد ضد عفونی‌کننده در هنگام مواجهه با بیماری کرونا نمونه‌هایی از توجه فولاد هرمزگان به پدافند استان با توجه به مسئولیت‌های اجتماعی این شرکت است.

مدیر عامل فولاد هرمزگان کسب رکوردهای جدید تولید را تبریک گفت

مهندس ارزانی همچنین کسب رکورد ماهیانه و روزانه تولید را به همکاران خود تبریک و آن را سبب غرور و سربلندی برای کارکنان دانست و اظهار امیدواری کرد که فولاد هرمزگان همچنان در مسیر تعالی و بهبود مستمر گام بردارد. پیام مدیر عامل فولاد هرمزگان به کارکنان این شرکت بدین شرح است: با سلام خدمت همکاران محترم در آغاز هفته بسیج که یادآور شجاعت، ایثار و مقاومت ملت بزرگ ایران است و با یاری خداوند متعال و عزم راسخ؛ فولادمدان فولاد هرمزگان برای دومین بار در سال «جهش تولید» رکوردهای تولید را جابه‌جا کرده و موفق شدند که رکورد تولید روزانه خود را به میزان ۶۳۱۱ تن در ۲۷ آبان ماه و رکورد ماهیانه تولید را به میزان ۱۳۸۲۲۶ تن افزایش دهند که سبب غرور و سربلندی برای تمامی همکاران است. اینجانب این موفقیت بزرگ را به تمامی کارکنان و دیگر ذینفعان شرکت تبریک عرض کرده و امیدوارم با یاری خداوند بزرگ و همت و تلاش هر چه بیشتر همچنان در مسیر تعالی و بهبود مستمر گام برداریم.

غفوری مدیر عامل مجتمع فولاد خراسان:

رکورد تامین ماهانه کنسانتره سنگ آهن در فولاد خراسان شکسته شد

مدیر عامل مجتمع فولاد خراسان گفت: فولاد خراسان با تامین ۲۱۸ هزار و ۵۹۳ تن کنسانتره سنگ آهن در آذر ماه سالجاری؛ میزان تامین کنسانتره ماهانه خود را نسبت به رکورد قبلی ۲۰ هزار و ۱۶۸ تن ارتقا داد.

کسری غفوری با اشاره به اینکه رکورد قبلی تامین این ماده اولیه حیاتی دی ماه سال گذشته اتفاق افتاده بود، افزود: رکورد پیشین تامین ماهانه کنسانتره سنگ آهن این شرکت ۱۹۸ هزار و ۴۲۵ تن بوده است.

غفوری در خصوص ثبت این رکورد اظهار داشت: تامین کنسانتره مورد نیاز

واحدهای گندله سازی یکی از چالش های صنعت فولاد در کشور است و تامین این ماده اولیه اساسی برای مجتمع فولاد خراسان نیز اهمیت استراتژیک دارد که علیرغم همه چالش ها و مشکلات تامین در این خصوص؛ فولاد خراسان در سالجاری در این زمینه عملکرد موفق را از خود به جا گذاشته است.

وی در ادامه خاطرنشان کرد: تلاش و تدبیر بیش از پیش همه همکاران در بخش های تامین، تولید، کیفیت، توسعه، فروش، سیستم های منابع انسانی و امور مالی جای قدر دانی دارد.

امیدوارم بتوانیم با هم افزایی از طریق کار

گروهی، تعهد، تعلق سازمانی و استفاده حداکثری از توان فکری و عملیاتی سرمایه های انسانی شرکت؛ چالش های پیش روی تولید را مرتفع کنیم. مدیر عامل مجتمع فولاد خراسان اظهار کرد: بهینه سازی مصارف مواد اولیه و مصرفی استراتژیک را در کنار تسریع در احداث و راه اندازی کارخانه کنسانتره فولاد خراسان در سنگان باعث پایداری چرخه تامین مواد اولیه است و این دو را گامی اساسی برای فائق آمدن بر مشکلات ناشی از تحریم ها می دانیم که از اولویت های توسعه ای و اهداف استراتژیک شرکت است.

مهندس توکلی رئیس تولید کارخانه گندله سازی مجتمع فولاد خراسان:

آسیاب دوم واحد گندله سازی به مدار تولید بازگشت

رئیس تولید کارخانه گندله سازی مجتمع فولاد خراسان از تعمیر آسیاب دوم این واحد با تکیه بر توانایی های فنی کارکنان زبده این واحد خبر داد و گفت: بازگرداندن این تجهیز کلیدی به مدار تولید صرفه جویی در زمان، بهره وری تولید، افزایش کیفیت مواد گندله تحویلی به واحد احیاء و کاهش ریسک های تولید را به دنبال داشته است.

مهندس علیرضا توکلی با بیان اینکه ابتدا قرار بود برای تعمیر این تجهیز که دارای گیربکس ها و قطعات خاص مکانیکی و تجهیزات دوار است و به مرور زمان به علت برهم خوردن توازن (اصطلاحاً «آن بالانس» شدن) دچار مشکل می شود؛ برون سپاری صورت می گیرد که در نتیجه بررسی های کارشناسی و ارزیابی توانایی فنی پرسنل نگهداری و تعمیرات واحد؛ این کار در داخل شرکت انجام شد. وی مهمترین دلیل این تصمیم را جلوگیری از هدررفت زمان و سرعت بخشیدن به فرآیند تعمیر و اصلاح تجهیز دانست و افزود: مساله آماده به کاری تجهیزات برای فرآیند تولید بسیار مهم است. از سوی دیگر علاوه بر صرفه جویی در هزینه ها، کوتاه کردن بازه زمانی انجام تعمیر بسیار مهم بود؛ چراکه در صورت توقف احتمالی آسیاب دیگر که در مدار تولید قرار داشت؛ تامین گندله برای واحد احیاء با مشکل مواجه شده و عملاً فرآیند تولید در معرض ریسک توقف قرار می گرفت. رئیس تولید کارخانه گندله سازی فولاد خراسان در ادامه افزود: استفاده از دو آسیاب برای خردایش کنسانتره در شرکت باعث افزایش کیفیت تولید است و قدرت مانور واحد گندله سازی را

با موفقیت در مدار تولید قرار گرفت. مهندس خسرو جردی رئیس نت کارخانه گندله سازی هم در این خصوص گفت: یکی از مشکلاتی که در این رابطه با توجه به خارجی بودن تجهیز وجود دارد؛ فقدان قطعات یدکی و یا دشواری در تهیه آن است که پذیرش ریسک عدم برون سپاری تعمیرات را دشوار می کند، اما کارکنان با انگیزه و دارای تجربه این شرکت با بررسی های دقیق کارشناسی به این نتیجه رسیدند که از عهده انجام آن بر می آیند. وی افزایش ۵۰ درصدی معیار کیفیت دانه بندی کنسانتره، کاهش هزینه و زمان تعمیرات، افزایش کیفیت و بهره وری در حلقه های بعدی زنجیره تولید به خاطر افزایش کیفیت گندله تولیدی و بالارفتن زمان در دسترس تولید و آماده به کاری تجهیزات را از مزایای این اقدام درونزا در زمینه تعمیر و نگهداری (نت) در شرکت بر شمرد.

برای استفاده از انواع کنسانتره با ابعاد مختلف افزایش می دهد؛ چراکه با توجه به کمبود کنسانتره ریزدانه (اصطلاحاً Filter Cake) در کشور کارخانه هایی مانند فولاد خراسان که دارای دو آسیاب هستند؛ می توانند از کنسانتره های با دانه بندی درشت تر نیز استفاده کنند. مهندس فیروزی نسب رئیس دفتر فنی واحد گندله سازی هم در این خصوص گفت: آسیاب های گندله سازی به علت دوار بودن و تحمل وزن ۲۰۰ تن کنسانتره در زمان کار دچار مشکلاتی می شوند که آن -بالانس شدن تجهیز یکی از آنهاست. وی در ادامه افزود: با توجه به دانش کسب شده توسط نفرت زبده نت در فولاد خراسان ریسک انجام این تعمیرات را با مشورت با برخی همکاران در شرکت هایی نظیر پامیدکو و گل گهر سیرجان و نیز بررسی مدارک فنی دوران ساخت کارخانه پذیرفتیم و خوشبختانه این تجهیز کلیدی

در گفتگو با طالبی مدیر برنامه ریزی و کنترل تولید مطرح شد:

سیاست‌های فولاد خوزستان در جهت مدیریت بهای تمام‌شده کم‌هزینه و پایدار

در سال‌های اخیر شرایط خاص اقتصادی و نوسانات نرخ ارز موجب شده تا بسیاری از واحدهای صنعتی کشور با مسئله افزایش هزینه‌ها و کاهش شدید حاشیه سود مواجه شوند. صنعت فولاد کشور نیز به سبب شرایط رقابتی بازارهای جهانی و نیز محدودیت‌های موجود در تامین مواد اولیه و واردات مایحتاج خطوط تولید با چالش‌های بیشتری در این حوزه مواجه است. شرکت فولاد خوزستان به عنوان یکی از بزرگترین واحدهای فولادی کشور توانسته است با اتخاذ سیاست مناسب در جهت تامین مواد اولیه و افزایش بهره‌وری خطوط تولید بهای تمام‌شده محصولات خود را تا حد قابل ملاحظه‌ای کاهش دهد. تامین مواد اولیه به خصوص سنگ آهن به یکی از دغدغه‌های اصلی فولادسازان در سطح کشور تبدیل شده و روند تولید و مصرف این مواد حاکی از افزایش تدریجی عمق این بحران دارد. به طوری که در آینده نه چندان دور شاهد کمبود بیش از ۱۵ میلیون تن سنگ آهن در کشور خواهیم بود. این وضعیت حاصل عدم توازن در زنجیره تولید فولاد کشور است، به عبارت دیگر با توسعه صنایع پایین دست و افزایش تولید فولاد در کشور، سیاست مناسبی در زمینه اکتشاف و توسعه معادن سنگ آهن اتخاذ نشده است. از طرفی برداشت حد اکثری از معادن سنگ آهن موجود به عنوان اصلی ترین ماده اولیه تولید فولاد و عدم توجه کافی و دوراندیشی برای حفظ کیفیت در هنگام استخراج و تغلیظ سنگ آهن باعث کاهش کیفیت و افزایش ناخالصی ناشی از برداشت رگه‌های با عیار کمتر شده است. به عبارت دیگر علاوه بر کمبود جدی سنگ آهن در شرایط موجود، شاهد کاهش کیفیت کنسانتره تولیدی واحدهای تامین سنگ آهن نیز هستیم. وجود این ناخالصی‌ها در مواد اولیه تاثیر به سزایی بر کاهش بهره‌وری، کیفیت و افزایش هزینه در کل مراحل تولید فولاد تا محصول نهایی خواهد گذاشت. شرکت‌های فولادساز برای حذف و یا کاهش اثرات این ناخالصی‌ها بر کیفیت محصول نهایی دست به انجام عملیات اضافه‌ای می‌زنند که نه تنها هزینه‌های اضافه به آن‌ها تحمیل می‌کند، بلکه باعث کاهش بهره‌وری تولید نیز می‌شود. در نهایت اگر به صورت کامل این ناخالصی‌ها در فرآیند تولید

به این عملیات کمک می‌کند از جمله کنترل دقیق همه مواد ورودی به شرکت و رایزنی فنی بین شرکت و تامین‌کننده در زمینه کاهش ناخالصی‌های مواد و عقد قرارداد بر اساس همین اقدامات است.

افزایش درآمدها

سهم هزینه مواد اولیه در قیمت تمام‌شده فولاد حدود ۶۰ درصد است. لذا کنترل این هزینه قطعاً برای هر شرکتی حیاتی به نظر می‌رسد. عمده این هزینه مربوط به تامین سنگ آهن است که خود تابع فرمول قیمت‌گذاری بوده که اساس آن میانگین قیمت شمش فولاد است. شرکت فولاد خوزستان برای افزایش ثبات در تامین سنگ آهن و همچنین سهم شدن در سود تولید آن، استراتژی حضور در صنایع بالادستی را دنبال می‌کند و برای تحقق این امر مباردت به تملیک بخشی از شرکت صنعتی معدنی توسعه سناباد کرده است. این رویکرد به این شرکت کمک کرده تا علاوه بر تامین مستمر قسمتی از نیاز کنسانتره خود، شاهد کاهش

برطرف نشوند تاثیر مخرب خود را با کاهش کیفیت و کمیت محصول تولیدی خواهند گذاشت. برای بهبود این شرایط، استفاده از تکنولوژی جدید در مراحل استخراج تا تغلیظ می‌تواند تا اندازه‌ای نجات‌بخش باشد. تکنولوژی‌هایی که با به کارگیری آن‌ها استفاده بهینه از ذخایر معدن میسر می‌شود. یعنی ضمن ارتقا بهره‌وری برداشت از معادن موجب می‌شوند تا بدون کاهش قابل توجه کیفیت محصولات، از رگه‌های با عیار کمتر برای تولید کنسانتره تولیدی استفاده کرد. اصلی ترین رویکرد فولاد خوزستان برای اجتناب از اثرات مخرب ناخالصی‌های کنسانتره سنگ آهن در معادن مختلف استفاده از مخلوطی از این مواد طبق فرآیندهای جاری و با بررسی و ملاک قرار دادن نتایج آزمایشگاه پس از پخت آزمایشی و آنالیز آن است. بدین طریق بر اساس نتایج آزمایشگاه، پایل مخلوطی تهیه و سپس در فرآیند تولید مورد استفاده قرار می‌گیرد. این عملیات در نهایت باعث بهبود کیفیت تولید خواهد شد. رویکردهای دیگر هم به موازات آن

اطمینان از تامین به‌مقدار نیاز و قیمت مناسب، ادامه تولید محصولات فولادی در تکنولوژی قوس الکتریکی میسر نیست. حجم تجهیزات و قطعات یدکی در فولاد خوزستان به‌قدری عظیم است که بدون ایجاد یک نظام یکپارچه و ساختارمند که تمام مراحل از اعلام نیاز و ثبت سفارش تا تامین و نگهداری و استفاده و سفارش مجدد را در برنگیرد، نمی‌توان به‌صورت اثربخش به مدیریت آن‌ها پرداخت. شرکت فولاد خوزستان ضمن ایجاد این نظام برای بهینه‌سازی سفارش، نگهداری و مصرف این اقلام از طریق سایر رویکردها نیز برای کاهش هزینه‌های تامین این اقلام مبادرت ورزیده است. یکی از رویکردهای اصلی در این عرصه، بومی‌سازی قطعات و تجهیزات است؛ به‌طوری‌که در سال‌های اخیر حجم زیادی از تجهیزات و قطعات یدکی از طریق اجرای رویکردهای بومی‌سازی به دست شرکت‌های داخلی با رعایت استانداردهای مربوطه تولید و استفاده می‌شود. در این رهگذر برای بالا بردن کیفیت این اقدامات از خدمات شرکت‌های دانش‌بنیان کمال استفاده شده است. برای بالا بردن بهره‌وری تجهیزات از استقرار نظام‌های یکپارچه CM، PM و RCM استفاده شده تا شرکت اطمینان یابد که قطعات و تجهیزات با بالاترین کیفیت و بهترین زمان و بهره‌وری ممکن مورد استفاده قرار می‌گیرد. ضمناً با تقویت شرکت‌های پیمانکاری و عقد قرارداد بلندمدت با شرکت‌های تعمیراتی و خدماتی نسبت به تربیت، غنی‌سازی و ایجاد شرکت‌های قوی‌بنیه به لحاظ دانشی، عملکردی و نیروی انسانی مجرب مبادرت ورزیده و به همین وسیله از اینکه فعالیت‌های تعمیراتی را به دست باکفایتی محول کرده اطمینان حاصل می‌کند. البته از نقش نیروی انسانی در همه زمینه‌ها نباید غافل بود، لذا شرکت فولاد خوزستان با تربیت و آموزش نیروی انسانی در همه رده‌ها چه نیروهای رسمی و چه پیمانکاری از استفاده بهینه از تجهیزات و کیفیت اقدامات تعمیراتی خود را تضمین می‌کند. ارتقا آماده به‌کاری تجهیزات و کاهش توقفات تجهیزاتی در طول زمان، حاکی از اثربخشی این اقدامات است. رویکرد مدیریت تکنولوژی نیز اگرچه مانند بقیه رویکردها از قدمت و ریشه‌های کمتری در فولاد خوزستان برخوردار است اما به‌عنوان یکی از اقداماتی که برای کنترل مصارف تجهیزات و قطعات چه به لحاظ میزان استفاده و عمر تجهیزات و چه به لحاظ هزینه تمام شده می‌تواند نقش آفرینی کند در حال استقرار است.

کاهش مصرف الکتروتود و نسوز و در نهایت کاهش هزینه آن‌ها، رویکردهای مختلفی را در دستور کار قرار داده است. جایگزینی مواد نسوز خارجی با نسوز داخلی از دستاوردهای غیرقابل انکار این شرکت در زمینه کنترل شاخص‌های عملکردی است. به‌طوری‌که این شرکت در ده سال گذشته در کنترل شاخص مصرف الکتروتود و نسوز به‌ترتیب کاهش حدود ۲۵ و ۳۰ درصدی را تجربه کرده است. این دستاوردها حاصل بهبودهای مستمر در فرآیندهای عملیاتی و تکنولوژی تجهیزات از جمله سیستم‌های تزریق کک، اکسیژن، آهک، افزایش کیفیت شارژ فلزی کوره‌ها، کاهش مصرف برق، کاهش توقفات تجهیزاتی و... است. باید توجه داشت کاهش نرخ مصرف، همراه با جایگزینی نسوز خارجی با داخلی بوده که این خود اهمیت موضوع را دوچندان می‌کند. در خصوص تامین اقلام نسوز نیز شناسایی و عقد قراردادهای بلندمدت با تامین‌کنندگان با کیفیت در کشور و جایگزینی مواد نسوز خارجی با ساخت داخل براساس رویکرد ساختار یافته و مبتنی بر رعایت کامل استانداردهای کاری همیشه در دستور کار فولاد خوزستان بوده است. این موضوع در سال‌های اخیر و اعمال تحریم‌های ظالمانه با شدت بیشتری دنبال شده است. به‌طوری‌که در حال حاضر حدود ۸۵ درصد از مصارف نسوز شرکت به لحاظ وزنی از منابع داخلی تامین می‌شود.

هزینه‌هایی کوچک، اما اثرگذار

شرکت فولاد خوزستان رویکردهای متفاوتی و متنوعی را در جهت کنترل و کاهش مصرف انرژی در دستور کار قرار داده است. به‌عنوان مثال برای کنترل مصرف انرژی رویکرد استقرار نظام مدیریت انرژی را مستقر کرده که از طریق آن شاخص‌های مصرف انرژی برای همه واحدها تدوین و هدف‌گذاری شده و به‌طور مستمر پایش و در صورت لزوم توسط کارشناسان مربوطه اقدام اصلاحی برای کاهش مصرف تعریف و اجرا می‌شود. از طرفی این شرکت با نصب تکنولوژی‌های جدید مانند تزریق کک، آهک و اکسیژن به کوره‌های قوس و همچنین اکسیژن به کوره‌های احیا علاوه بر بالا بردن بهره‌وری کوره‌ها مصرف انرژی را نیز کاهش داده است. در چند سال گذشته حدود ۱۰ درصد از قیمت تمام شده محصول فولاد خوزستان را هزینه انرژی به خود اختصاص داده که رقم قابل توجهی به‌نظر می‌رسد. از طرفی تامین انرژی شاه‌رگ حیاتی برای تولید فولاد است. بدون

هزینه تامین این قلم حیاتی و افزایش سودآوری نیز باشد. همچنین برای تامین آهن‌اسفنجی که از اقلام استراتژیک تولید فولاد به روش قوس الکتریکی است؛ هلدینگ فولاد خوزستان نسبت به خرید و راه‌اندازی شرکت فولاد شادگان اقدام کرده تا از این طریق علاوه بر بی‌نیازی از خرید اسفنجی مورد نیاز، با تکمیل زنجیره تولید در مسیر توسعه افقی خود حرکت کند. به‌عبارت دیگر قسمتی از طرح توسعه هلدینگ فولاد خوزستان در ناحیه فولاد شادگان دنبال خواهد شد. البته به موازات این اقدامات در راستای کاهش مصرف و هزینه مواد اولیه، پروژه‌های بهبود فرآیندهای تولید نظیر: طرح‌های افزایش کیفیت اسفنجی و گندله، تزریق کک، تزریق اکسیژن و استقرار نظام جامع کنترل کیفیت مواد ورودی به شرکت و... در سال‌های گذشته دنبال شده است. همچنین با توجه به اینکه به‌طور معمول تقریباً ۳۰ درصد هزینه تمام شده تامین مواد اولیه را هزینه حمل‌ونقل تشکیل می‌دهد، شرکت فولاد خوزستان نسبت به تاسیس موسسه باربری ریلی و جاده‌ای اقدام کرده تا از این رهگذر نه تنها در زمینه حمل‌ونقل به استقلال و ثبات نسبی برسد، بلکه چشم به سودآوری در این زمینه نیز داشته باشد. درآمدهای شرکت فولاد خوزستان در سال‌های اخیر به‌دلایل مختلف از قبیل رشد تولید و صادرات شرکت، افزایش نرخ جهانی، افزایش نرخ تسعیر ارز، تورم و همچنین افزایش قیمت فروش محصولات در بازار داخلی با شیب بیشتری افزایش یافته است. این شرکت در مقابل سعی داشته تا با اقدامات مناسب هزینه‌های تمام‌شده به حداقل خود برسد. بهینه‌سازی فرآیندهای عملیاتی و مصارف مواد اولیه و انرژی شرکت باعث شده که در حال حاضر طبق روند گذشته نسبت قیمت تمام شده به درآمد شرکت نزدیک به ۶۰ درصد به ثبات نسبی برسد. با توجه به اینکه به‌طور معمول افزایش هزینه‌ها با اختلاف زمانی به دنبال افزایش درآمدها خود را نشان می‌دهند پیش‌بینی می‌شود که در آینده این تناسب به‌نفع افزایش هزینه‌ها تا حدودی ثبات خود را از دست بدهد.

نقش الکتروتودها و نسوزها

در افزایش بهای تمام شده

میزان مصرف الکتروتودها و نسوزها به‌عنوان استراتژیک‌ترین اقلام مصرفی در تولید فولاد به روش قوس الکتریکی، تاثیر قابل توجهی بر قیمت تمام شده محصولات تولیدی دارد. شرکت فولاد خوزستان برای

شرکت فولاد خوزستان دربالترین سطح تعالی کشور

- ♦ ارتقاء بهره‌وری و تمرکز بر منابع و قابلیت‌ها
- ♦ افزایش تولید و ارتقاء کیفیت
- ♦ تامین نیازها و انتظارات مشتریان داخلی
- ♦ توسعه بازارهای صادراتی
- ♦ صیانت از محیط زیست و تحول در ایمنی و بهداشت حرفه‌ای

محصولات: اسلب، بلوم، بیلت

- ♦ برنده تندیس زرین جایزه ملی تعالی سازمانی
- ♦ موفق‌ترین شرکت در بومی‌سازی فناوری صنعت فولاد کشور
- ♦ تنها فولاد ساز دریافت کننده تندیس طلایی رعایت حقوق مصرف کنندگان در ۵ سال متوالی

♦ صادر کننده نمونه کشور در سال ۱۳۹۸

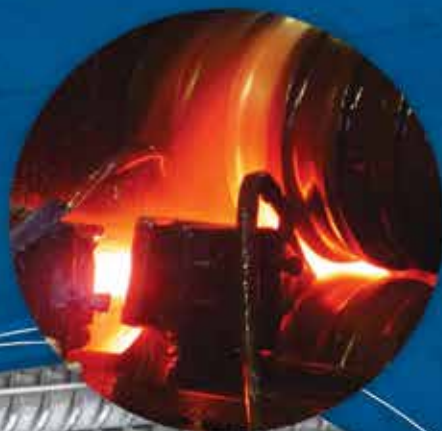

KSC.CO

شرکت مجتمع فولاد خراسان Khorasan steel complex Co.

استحکام پایدار، آرامش ماندگار

فولاد خراسان
تولید کننده انواع
مقاطع سبک
فولادهای ساختمانی

کارخانه: نیشابور، کیلومتر ۱۵ جاده نیشابور به شهر فیروزه صندوق پستی: ۴۸۸
تلفن: ۰۵۱-۴۲۴۵۳۲۱۰-۲۰ دورنگار: ۳۳ و ۰۵۱-۴۲۴۵۳۲۳۱

www.khorasansteel.ir | info@khorasansteel.ir

آذر ماه ۹۹

کسب رکورد ماهیانه
تولید تختال
برای سومین بار در سال جهش تولید

آذر ۹۹

رکورد جدید: ۱۳۹۴۷۸ تن

آبان ۹۹

رکورد قبلی: ۱۳۸۲۲۶ تن

شرکت فولاد هرمزگان